

**KARAMAN MÜZESİNDE BULUNAN KİRKİTLİ DOKUMALARIN
TEKNİK VE DESEN ÖZELLİKLERİ**

Derya KONUK

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
EL SANATLARI ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

OCAK, 2015

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOBİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakkı saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 1 yıl (12 ay) sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı: Derya

Soyadı: KONUK

Bölümü: El Sanatları Ana Bilim Dalı /Tekstil Dokuma ve Örgü Bilim DALI

İmza:

Teslim tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı: Karaman Müzesinde Bulunan Kirkitli Dokumaların Teknik ve Desen Özellikleri

İngilizce Adı: Investigation Of Karaman Found Kirkitli Weaving Museum

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışında tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim

Yazar adı soyadı: Derya KONUK

İmza:

Jüri onay sayfası

Derya KONUK tarafından hazırlanan “Karaman Müzesinde Bulunan Kirkitli Dokumaların Teknik ve Desen Özellikleri” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi El Sanatları Anabilim Dalı /Tekstil Dokuma ve Örgü Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Fatma Nur BAŞARAN

Gazi Üniversitesi

Başkan: Prof. Dr. H. Feriha Akpınarlı

Gazi Üniversitesi

Üye: Prof. Aysen SOYSALDI

Gazi Üniversitesi

Tez Savunma Tarih: 16./01./2016

Bu tezin Gazi Üniversitesi Dekoratif Ürünler Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Servet KARABAĞ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŐEKKÖR

Bu araştırmanın planlanmasından bitimine kadar geçen zaman içinde benden yardımını esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Fatma Nur BAŞARAN'a Karaman Mőzesi çalışanlarına ve bana manevi desteklerini esirgemeyen başta anneme, babama, eşime ve oğluma teőekkőrlerimi sunmayı bir borç bilirim.

**KARAMAN MÜZESİNDE BULUNAN KIRKİTLİ DOKUMALARIN
İNCELENMESİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

Derya KONUK

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ocak 2015**

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; Karaman Müzesinde bulunan kirkitli dokumaların incelenmesi ve dokumalarda kullanılan motiflerin orijinal desenleri çizilerek bir desen katalogu oluşturulmasıdır. Bu amaçla Karaman Müzesinde bulunan kirkitli dokumalar incelenmiş ve yöreye has dokumalar seçilmiştir. Yapılan araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Müzede bulunan yöreye ait 41 adet kirkitli dokuma örneklem grubu olarak belirlenmiştir. Bu gruptaki kirkitli dokumaların teknik, renk, desen, motif ve kompozisyon özelliklerinin en iyi şekilde belirlenmesi için birçok açıdan fotoğrafları çekilmiştir. Karaman Müzesinde çalışmakta olan 11 birey çalışma grubu olarak seçilmiştir. Bu doğrultuda örneklem grubundan elde edilen yargısal bilgilerin düzenli kayıt altına alınması için dokuma bilgi formu geliştirilmiştir. Çalışma grubundan ulaşılan yargısal verilerin toplanması için anket formu hazırlanmıştır. Müzede bulunan yöre dokumalarının özelliklerine ait genel bir değerlendirilme yapılabilmesi için, tüm dokumaların bilgi formundaki bilgileri tek tek hesaplanarak her bir özelliğin ayrıca değerlendirildiği tablolar elde edilmiş ve ilgili bölümde verilmiştir. Anket formlarından elde edilen verilerin analizleri yapılmıştır. Karaman'da dokumacılık önceleri büyük bir sektör iken değerini günden güne kaybetmiştir. Ve insanlar evlerinde bulunan dokumalarını müzeye teslim etmeye başlamıştır. Fakat müzenin ve teşhir salonunun küçük olmasından dolayı dokumaların tümü sergilenememekte ve depolarında saklanmaktadır.

Bilim Kodu : -

Anahtar Kelimeler : Karaman müzesi, kirkitli dokumalar, el sanatları, dokuma.

Sayfa Adedi : 186

Danışman : Doç. Dr. Fatma Nur BAŞARAN

**INVESTIGATION OF KARAMAN FOUND KIRKITLI WEAVING
MUSEUM
(M. Sc. Thesis)**

Derya KONUK

**GAZI UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES**

January 2015

ABSTRACT

The purpose of this study The original pattern of the motifs used in the investigation of kirkitli weaving and weaving in Karaman Museum is formed by drawing a pattern catalog. To this end, situated on The Karaman Museum Kirkitli weaving was studied and spesific to region weaving was selected. In this research, general screening was used. Present in the museum, spesific to the region ,forty one of Kirkitli weaving were determined the sample group. Kirkitli weaving of this group was photographed a good many terms for understanding ideally of technic, colour, pattern, motif and composition. Eleven people who are working at The Karaman Museum were determined as working group. Weaving information form to be under regular records of judicial information obtained from the sample in this direction has been developed. A questionnaire was prepared for the collection of judicial data accessible from the working groups. To perform an overall assessment of the characteristics of the local weaving in the museum, all information in the form of weaving knowledge of each individual is evaluated by calculating the feature also obtained statements and are given in the relevant section. Analysis of the data obtained from the questionnaire were made. While the value of a large textile industry in Karaman lost by the day before. And people began to deliver the weaving museum located in the house. However, all of the fabric due to the small museum and exhibition hall can not be stored in the display and storage.

Science Code : -

Key Words : Karaman museum, kirkitli weaving, handicrafts, weaving.

Page Number : 186

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Fatma Nur BAŞARAN

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xi
ÇİZİMLER LİSTESİ	xii
FOTOĞRAFLARIN LİSTESİ	xiv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Sayıtlar	4
1.5. Sınırlılıklar.....	4
BÖLÜM II.....	5
KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1. Kavramsal Çerçeve	5
2.1.1. Kirkitli Dokumalarla İlgili Terim ve Kavramlar.....	5
2.2. Kirkitli Dokumaların Tarihsel Gelişimi	7
2.3. Kirkitli Dokumaların Sınıflandırılması	12
2.3.1. Kirkitli Havlı Dokumalar	13
2.3.1.1. Halı.....	13
2.3.1.2. Tülü.....	14
2.3.2. Kirkitli Düz Dokumalar.....	14
2.3.2.1. Kilim	14
2.3.2.2. Cicim.....	14
2.3.2.3. Zili	15
2.3.2.4. Sumak	15

2.4. Kirkitli Dokumalarda Kullanılan Araç ve Gereçler.....	16
2.4.1. Dokumalarda Kullanılan Araçlar.....	16
2.4.2 Dokumalarda Kullanılan Gereçler	17
2.4.3. Dokumalarda Kullanılan İpliklerin Boyanması.....	18
2.5. Karaman Müzesinin Özellikleri	19
2.6. Karaman İlinde Kirkitli Dokumacılık	20
BÖLÜM III	25
YÖNTEM.....	25
3.1. Araştırmanın Modeli	25
3.2. Evren ve Örneklem	25
3.3. Ölçme Araçları	25
3.4. Ölçüm Güvenirliği.....	26
3.5. ÖlçümYorumlarının ve Kullanımlarının Geçerliliği	26
3.6. Verilerin Toplanması.....	26
3.7. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	27
BÖLÜM IV	29
BULGULAR VE YORUM	29
4.1. Görüşme Formundan Elde Edilen Bulgular	29
4.2. Bilgi Formları	29
4.3. Müzede Yapılan İncelemeler Sonrasında Elde Edinilen Bulgular	155
4.3.1. Dokumaların Türlerine Göre En-Boy Ölçüleri.....	155
4.3.2. Dokuma Teknikleri ve Türleri	157
4.3.3. Dokumalarda Kullanılan Gereçler	158
4.3.4. Dokumaların Toplam ve Metrekare Ağırlıkları	159
4.3.5. Dokuma Sıklığı Özellikleri	161
4.3.6. Renk Özellikleri.....	162
4.3.7. Motif Özellikleri	164
4.3.8. Kompozisyon özellikleri.....	172
BÖLÜM V	175
SONUÇ VE ÖNERİLER	175
5.1. Sonuç	175
5.2. Öneriler	177
KAYNAKÇA.....	179

EKLER.....	183
EK-1. Bilgi Formu Örneği.....	183
EK-2. Görüşme Formu Örneği	184
EK-3. Müze İzin Belgesi	185

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Müzede Çalışanların Yaş Ortalaması	29
Tablo 2. Müze Çalışanlarının Uzmanlık Alanları.....	30
Tablo 3. Müze çalışanlarının müzedeki çalışma süreleri.....	30
Tablo 4. Müze de bulunan sergi salonunda kaç zamanda bir değişim yapılp yapılmadığı.....	31
Tablo 5. Müzede bulunan dokumalar nasıl korunmaktadır.	31
Tablo 6. Müzede bulunan dokumalar ile ilgili görüşleri.....	32
Tablo 7. Müzede bulunan dokumalar size hangi yollarla gelmektedir.	32
Tablo 8. Müzeye dokuma teslim edenlerin talepleri.....	32
Tablo 9. Dokumaların müzeye alınırken aranan şartlar.....	33
Tablo 10. Dokumaların türlerine göre en ve boy ölçüleri.....	156
Tablo 11. Dokumalarda uygulanan teknikler.....	157
Tablo 12. Dokumaların türleri	158
Tablo 13. Dokumalarda kullanılan gereçler.....	159
Tablo 14. Dokumaların toplam ve metrekare ağırlıkları	159
Tablo 15. Dokumaların dokuma sıklığı dağılımı	161
Tablo 16. Dokumaların renk dağılımı.....	163
Tablo 17. Dokumalarda belirlenen motiflerin dağılımı	164

ÇİZİMLER LİSTESİ

Çizim 1. 749 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	36
Çizim 2. 67 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	39
Çizim 3. 654 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	42
Çizim 4. 755 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	45
Çizim 5. 1327 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	48
Çizim 6. 1536 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	51
Çizim 7. 318 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	54
Çizim 8. 1723 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	57
Çizim 9. 1885 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	60
Çizim 10. 75 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	63
Çizim 11. 908 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	66
Çizim 12. 33 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	69
Çizim 13. 1328 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	72
Çizim 14. 35 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	75
Çizim 15. 1259 Envanter numaralı kilimde kullanılan motifler	80
Çizim 16. 753 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	83
Çizim 17. 833 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	86
Çizim 18. 1058 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	89
Çizim 19. 1721 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	92
Çizim 20. 850 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	95
Çizim 21. 1068 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	98
Çizim 22. 505 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	101
Çizim 23. 1777 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	104
Çizim 24. 1588 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	107
Çizim 25. 832 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	110
Çizim 26. 868 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	113
Çizim 27. 1241 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	116
Çizim 28. 1779 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	119

Çizim 29. 1778 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	122
Çizim 30. 1257 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	125
Çizim 31. 620 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	128
Çizim 32. 991 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	131
Çizim 33. 1816 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	134
Çizim 34. 1254 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	137
Çizim 35. 1582 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	140
Çizim 36. 1394 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	143
Çizim 37. 506 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	146
Çizim 38. 1140 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	149
Çizim 39. 1242 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	152
Çizim 40. 1533 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.....	155
Çizim 41. Yöre dokumalarında kullanılan başak, pıtrak, penç, goncagül,ladik gülü motifleri	166
Çizim 42. Yöre dokumalarında kullanılan akrep, tarak, kaz ayağı, elibelinde motifleri ...	167
Çizim 43. Yöre dokumalarında kullanılan göz, kurt izi, koç boynuzu, kurt ağzı, kanat motifleri	168
Çizim 44. Yöre dokumalarında kullanılan bereket, dama, su yolu, yıldız motifleri.....	169
Çizim 45. Yöre dokumalarında kullanılan bukağı, çengel, dama, saç bağıi sandık motifleri	170
Çizim 46. Yöre dokumalarında kullanılan tarak, küpe, kubbe, aşk motifleri.....	171
Çizim 47. Göbekli/Köşe Göbekli Dokuma BölümleriÇizim 48. Mihraplı Seccade Bölümleri	172
Çizim 49.	173
Çizim 50.....	173
Çizim 51. Birim rapor	173
Çizim 52.Şeritlere ayrılmış	173
Çizim 53. Tam rapor	173

FOTOĞRAFLARIN LİSTESİ

Fotoğraf 1. Karaman Müzesinden bir kesit.....	19
Fotoğraf 2. Karaman Müzesi	20
Fotoğraf 3. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	34
Fotoğraf 4. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	37
Fotoğraf 5. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	40
Fotoğraf 6. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	43
Fotoğraf 7. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	46
Fotoğraf 8. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	49
Fotoğraf 9. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	52
Fotoğraf 10. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	55
Fotoğraf 11. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	58
Fotoğraf 12. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	61
Fotoğraf 13. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	64
Fotoğraf 14. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	67
Fotoğraf 15. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	70
Fotoğraf 16. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	73
Fotoğraf 17. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma	76
Fotoğraf 18. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	78
Fotoğraf 19. Karaman Müzesinde Bulunan DüzDokuma.....	81
Fotoğraf 20. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	84
Fotoğraf 21. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	87
Fotoğraf 22. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	90
Fotoğraf 23. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	93
Fotoğraf 24. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	96
Fotoğraf 25. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	99
Fotoğraf 26. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	102
Fotoğraf 27. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	105
Fotoğraf 28. Karaman Müzesinde Bulunan Cicim Dokuma	108

Fotoğraf 29. Karaman Müzesinde Bulunan Cicim Dokuma	111
Fotoğraf 30. Karaman Müzesinde Bulunan Cicim Dokuma	114
Fotoğraf 31. Karaman Müzesinde Bulunan Cicim Dokuma	117
Fotoğraf 32. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	120
Fotoğraf 33. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	123
Fotoğraf 34. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	126
Fotoğraf 35. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	129
Fotoğraf 36. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	132
Fotoğraf 37. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	135
Fotoğraf 38. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	138
Fotoğraf 39. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	141
Fotoğraf 40. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	144
Fotoğraf 41. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	147
Fotoğraf 42. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	150
Fotoğraf 43. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma.....	153
Fotoğraf 44. Eli belinde	168
Fotoğraf 45. Göz	168
Fotoğraf 46. Kurt ağzı.....	168
Fotoğraf 47. Su yolu	170
Fotoğraf 48. Yıldız.....	170
Fotoğraf 49. Koç boynuzu	170
Fotoğraf 50. Sandık.....	171
Fotoğraf 51. Tarak	171
Fotoğraf 52. Ladik gülü	171

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Anadolu geçmişte birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Anadolu insanının ince zevkini yansıttığı sanat eserleri birçok kültürün izlerini taşımaktadır. Bu birikim sonucunda Türk kültürü, geçmişte ve günümüzde el sanatları ürünleri bakımından oldukça zengindir (Yetkin, 1991, s. 7).

Tarihin derinliklerinden günümüze ışık tutan el sanatları yaşadığı dönemin özelliklerini geçmişten günümüze yansıtmaktadır. Aynı zamanda bir toplumun sosyal ve kültürel yapısına yine el sanatları ürünleri ışık tutmaktadır. Bu ürünlerden o toplumun gelenekleri, görenekleri, sosyal ve ekonomik yapısı ve nasıl bir coğrafyada yaşadıkları anlaşılmaktadır. Kültürümüzün bir parçası haline gelmiş geleneksel kirkitli dokuma sanatımız kuşkusuz bu çeşitlilik içinde önemli bir yere sahiptir.

Kirkitli dokuma, insanların rahat ve sıcak bir zemin arayışı sonucu ortaya çıkan ve ev dekorasyonunda önemli bir yer tutan bir malzemedir. Tarihi ise insanlık tarihi kadar eskidir. İnsanlar önce sıcak bir zemin yaratmak amacıyla hayvan postlarını kullanmışlardır. İhtiyaçları arttıkça, ihtiyaçlarına uygun post bulamadıkları için, post taklidi yaygılar üretmişlerdir. Zamanla sevdiklerini de desenleştirerek, bugünkü kirkitli dokumanın kaba örneklerine ulaşmışlardır. Kısaca dokuma insanoğlunun doğaya karşı ve doğayı kendine uydurma mücadelesinin ilk ürünlerindendir (Aytaç, 1997, s. 5).

Kirkitli dokumalar, yaşantımızda ekonomik, sosyal ve kültürel olarak önemli bir yer tutmaktadır. Gerek Türklerdeki, gerekse doğu ülkelerinde ev dekorasyonundaki başlıca unsur halı ve kilimdir (Yetkin, 1991, s. 5).

Kilim, iki iplik sistemine göre dokunmuş yünden yapılan havsız bir dokumadır. Yer sergisi, duvar örtüsü, yük örtüsü, perde, yastık kaplaması vb. yerlerde kullanılır. Kullanılan malzeme, hem madde olarak hem de boyanması ve eğrilmesi yönünden halı ile aynıdır.

Anadolu'da bulunan en eski tarihli düz dokuma yaygı örneği, MÖ 2300 yıllarında "kraliçe örtüsü" adını taşıyan kilimdir. Gordion kazılarında da MÖ VII. yüzyılda Frigyalılara ait olduğu düşünülen kilim benzeri parçalar bulunmuştur. Türk düz dokumalarının bilinen en eski örneği Washington Textile Museum'da bulunan XIV. ve XV.yüzyıl tarihli Osmanlı kilimleridir.

Geleneksel dokumalar arasında en önemlilerinden biri olan “halı”, dokumanın boyunca uzanan çözgü ipliklerine renkli ilme ipliklerinin önceden hazırlanmış desene göre ve seçilen düğüm tekniğine uygun olarak düğümlenmesinden sonra, atkı ipliklerinin çözgüler arasından geçirilerek (süzme ve basma atkı) sıkıştırılmasıyla oluşturulan; çözgüsü ve atkısı yün, pamuk veya ipek, ilme iplikleri yün veya ipek olabilen, kullanım amacına göre çeşitli ölçüleri bulunan, iki yüzü farklı görüntüye sahip, havlı dokumadır (TS 13020, 2003).

İlk düğümlü halılar, Türklerin yoğun olarak yaşadığı, Orta Asya’da ortaya çıkmış ve onların yaşadığı yerlerde gelişerek dünyaya yayılmıştır. El halıları, Orta Asya’da evlerde ve çadırlarda yaygı ve örtü olarak kullanılmış, ayrıca evin refah seviyesinin de göstergesi olarak kabul edilmişlerdir (Yetkin, 1974, s. 11).

Türkiye genelinde var olan dokumacılık kültürü yöre ve bölgelere bakıldığında çok farklı örnekler sergilemektedir. Yöresel dokumaların kendilerine özgü birçok özelliği vardır. Karaman bölgesinde bulunan dokumaların da renk, motif ve kalite olarak zengin bir yapısı vardır.

Müzeyle teslim edilen dokumalar müzede sergi salonunda değil depolarda saklanmaktadır ve bu dokumalar hakkında herhangi bir bilimsel yayın hazırlanmamıştır. Bu tür çalışmaların yapılmamasından dolayı, köklü bir dokumacılık geçmişi olan bölgenin yöresel değerleri yok olmaya başlamış ve unutulmaya yüz tutmuştur. Yurt genelinde tanıtımının eksikliğinden dolayı müze depolarında saklanan ürünlerin çoğu gizli kalmış ve tanınmamıştır.

Günümüzde de dokumacılık sürekli gelişen çok büyük bir sektör olarak yerini ve önemini korumaktadır. Ancak teknik olarak sürekli gelişme kaydedilse de, tasarım düzeyinde kaynak oluşturacak malzemeler geçmişte üretilenler olacaktır. Günümüzde müzelerin korumaya aldığı bu eserler yeni tasarımlara yol gösterecektir.

Yukarıda bahsedilen problemler düşünüldüğünde Karaman ilinde bulunan müzedeki kirkitli dokumalarla ilgili ayrıntılı bir araştırmanın yapılması, elde edilen verilerin bilimsel olarak ortaya konulması ve orijinal desenleri çizilerek katalog hazırlanması gerekmektedir.

Bu gereklilikten yola çıkarak “Karaman Müzesindeki Kirkitli Dokumaların Teknik ve Desen Özellikleri” tez konusu olarak seçilmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın genel amacı Karaman müzesinde bulunan kirkitli dokumaların teknik, renk, motif ve kompozisyon açılarından incelenerek bilimsel, sanatsal katalog hazırlamaktır.

Bu genel amaca uygun olarak araştırma kapsamında aşağıdaki alt amaçlara yer verilecektir:

- Karaman ili ve Karaman Müzesinin özellikleri nelerdir?
- Müzede bulunan kirkitli dokumaların genel özellikleri nelerdir?
- Müzesinde bulunan kirkitli dokumaların kullanım amacına göre türleri ve boyutları nelerdir?
- İncelenen kirkitli dokumaların tarihsel gelişimi nasıldır?
- Müzede bulunan kirkitli dokumaların üretiminde kullanılan gereçler nelerdir?
- Karaman ili müzesinde bulunan kirkitli dokumaların teknik özellikleri nelerdir?
- İncelenen kirkitli dokumaların renk, motif ve kompozisyon özellikleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Yapılan ön araştırmada Karaman yöresinde kullanılan desen ve kompozisyon özellikleri orijinal olup henüz kayıt altına alınmamıştır. Karaman iline ait kirkitli dokuma motiflerinin orijinal motifleri çizilerek bir katalog hazırlanmamıştır. Yörenin sanayileşmesi, genellikle Avrupa’ya göç vermesi, genç nüfusun halı dokumacılığına rağbet etmemesi ve az da olsa halen dokunmakta olan halıların da yöresellikten tamamen uzak örneklerle şirketlere dokunuyor olması yöredeki dokumacılığı olumsuz yönde etkilemiştir. Belirtilen sebeplerden dolayı bugün bölgede geleneksel dokumacılık yok olmaya yüz tutmuştur. Evlerde bulunan dokumalar da iyi muhafaza edilmeyerek elden çıkarılmış veya müzeye teslim edilmiştir.

Bu örneklerin yöresel özelliklerinin tespit edilip literatüre kazandırılması, dokumada malzeme olarak neler kullanıldığı ve nasıl hazırlandığının araştırılması, Karaman’ın yöresel kültürünü gün yüzüne çıkarmak için bu tarama çalışması önem arz etmektedir.

Karaman ili müzesinde bulunan kirkitli dokumaların özellikleri belirlenip, yöresel isimleri tespit edilmeye çalışılarak ve motiflerin orijinal desenleri çizilerek, desen katalogu hazırlanıp gelecek nesillere bu literatürün aktarılması açısından da önem taşımaktadır.

1.4. Sayıtlar

Bu araştırmanın temelinde aşağıdaki varsayımlar (sayıtlar) yer almaktadır.

1. Araştırma içinde belirlenen yöntem ve teknikler ile hazırlanan desenler araştırmanın amacıyla belirlenen özellikleri taşıyabilecek nitelikte olduğu,
2. Araştırmada kullanılacak olan kaynakların istenilen amaçlara ulaşmak için yeterli ve doğru olduğu,
3. Araştırma kapsamında yer alan örneklemin araştırma evrenini temsil ettiği kabul edilmiştir.

1.5. Sınırlılıklar

- Araştırma “Karaman ili müzesinde bulunan kirkitli dokumalar” olarak sınırlandırılmıştır. Araştırma sırasında Karaman ili müzesinde ulaşılan yöresel kirkitli dokumalarla,
- Müze örneklerinin envanter bilgileriyle,
- Literatür bilgileri ve internet sitelerinden elde edilen bilgilerle,
- Araştırmacının olanakları, teknik bilgi ve becerileri ile
- Şubat 2014 – Ocak 2015 tarihleri arasındaki süre ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kavramsal Çerçeve

2.1.1. Kirkitli Dokumalarla İlgili Terim ve Kavramlar

Alaçıval: Yörede oldukça fazla dokunup kullanım alanı bulan bir çuval çeşididir (Uzunöz, K., Türkyılmaz, T., ve Gürsu, B. 2004, s. 352-357).

Arış: Halıda kullanılan dikey çözgü ipliği (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357).

Bordür: Halıların etrafını kuşatan çerçeve niteliğindeki motifli yada motifsiz olarak dokunan dar ve uzun bölümlere verilen ad (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Boya: Anorganik yapıdaki renkli maddelere verilen isim (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Büküm: Elyafların ve ipliklerin birbiri etrafında dolanarak yeni bir iplik oluşturma işlemine denir (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357).

Çıkrık: Halının eni yönünde, başlangıç ve bitim uçlarında ve saçakların dibinde halı kiliminin sökülmesi için yapılan, çözgü ve atkı ipliklerinden meydana gelen zincir şeklinde bir dokudur (Görgünay, 1976, s. 31).

Çiti: Halı örgüsünün sökülmemesi için halı başlangıcı ve bitiminde yapılan zincir şeklindeki örgü (Uzunöz vd. 2004, s.352-357)

Çile: Boyanmaya hazırlanan ipliklerin getirildiği duruma denir (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357).

Çözgü: Dokumanın iskeletini oluşturan boyuna yönündeki ipliklerdir (Uzunöz vd. 2004, s .352-357)

Dokuma: Birbirine dik ya da yatay olarak bağlanmış iplik sisteminin oluşturduğu yüzeye denir (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357)

Dokuma Tezgahı: El dokumalarında kullanılan ahşaptan ya da metalden yapılmış aparat (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357)

Düğüm: İki ipliğin ilmek atılarak birleştirilme sistemi (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357)

Desen: Motiflerin bir araya gelerek oluşturduğu modele verilen isimdir (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357)

Elyaf: Birden fazla lif kümesine verilen isim (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Etlik: Dokumanın en dışını saran ince şerit (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Hav: Dokuma yüzeyinde düğüm atılarak belli uzunlukta bırakılmış ip (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357).

İğ: İplik yapımında kullanılan ilk aletlerden biridir. İğ yaklaşık olarak 30-35 cm boyundaki, halkın “mil” olarak ifade ettiği ahşap çubuktan yapılmaktadır (Deniz, 1998, s. 9).

Kalite: 10 cm² bulunan düğüm sıklığıdır (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Kırkım: Koyun ve keçilerden belli dönemlerde yünün ve kılın tıraş edilmesi (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Kirkit: Dokumada atılan düğümü ve atkılarını sıkıştıran aparat (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Kirman: Yünlerin büküm kazandırılarak iplik haline getirildiği çaprazı ve dikeyi bulunan aletin ismi (Genç, 1997, s. 8).

Lif: Belirli uzunluğu, inceliği, dayanıklılığı ve yumuşaklığı olan bükülmeye ve birbiri üzerine kıvrılmaya yetenekli tekstil hammaddesidir (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357).

Motif: Desen oluşturan belli bir kurala göre sıralanmış şekillere verilen isim (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Model: Karaman ve çevresinde desene verilen isim (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

Renk: Renk,gözün algılama merkezinde bir nesneden yansıyan isimlerin oluşturduğu bir duygudur (Demir, 2006).

Saçak Örgüsü: Halının iki başında çözümlü ipliklerinin kesilmesinden arta kalan 4-20 cm. uzunluğundaki uçların birbiri içinden geçirilerek örülmesi ile oluşan kısımdır (Görgünay, 1976, s. 31).

Sedef: Dokumanın yatay ve dikey olarak orta zemini çevreleyen motifli yada motifsiz bölümlerdir (Uzunöz vd. 2004, s. 352-357).

Tiftik: Tiftik keçisinin kılı (Uzunöz vd. 2004, s.352-357).

2.2. Kirkitli Dokumaların Tarihsel Gelişimi

Dokuma iki veya daha çok iplik sisteminin birbiri ile farklı şekil ve tekniklerde bağlanmasından meydana gelen ürüne “Dokuma” denir. İplikleri bir tezgâh üzerinde kumaş durumuna getiren sisteme verilen isimdir (Arseven, 1965).

Dokumacılık insanlık tarihi ile doğmuş ve gelişimini sürdürmüştür. Yapılan dokumalarda, kullanılan hammaddelerin yetiştiği bölgelerde yaşamış olan tarih öncesi kültürler tarafından başlatılarak geliştirildiği düşünülmektedir. Yüzyıllardır birçok uygarlık ve kültür dokuma sanatının gelişmesini sağlayarak bu milletlerin, gelişmişlik düzeyini, sanat alanındaki gelişimini günümüze aktarmıştır.

İnsanoğlunu dış etkilerden koruyabilen, barındıkları mekânda rahat yaşamalarını sağlayabilen ve görsel açıdan zevklerini tatmin eden dokuma türleri, mutlaka insanlığın en eski el sanatlarından birisidir. Sanatsal kaygı, tarihi birikim, iklim koşulları, zevk ve kültürel miras birleşerek geleneksel milli bir dokuma sanatı meydana getirmiştir. Türk dokuyucusu adeta sanatı ölümden sonraki hayat olarak görmüş ve değerlendirmiştir.

Buluşlar insanlar yaşadıkça karşılaştıkları gereksinimleri karşılamak için yapılmıştır. İlk insanlar vücutlarını dış etkilerden korumak için önceleri hayvan derilerini kullanmışlardır. Sonraları, bitki saplarından, ağaç kabuk ve liflerinden hasırsı ilk dokumaları yapmayı buldular. Bunlar arasında çok sık olanlarına da rastlanmıştır.

Gerçekten de dokumacılık, insanların üzerinde çalıştıkları en eski işlevlerden biridir. Önceleri elde edilen lifler uzun olmadığından dokumaya elverişli olmuyordu. Neolitik çağda bitkisel ya da hayvansal liflerin birbiriyle bükülerek ipler yapılması, istenilen uzunlukta dokumalar yapma olanağı vermesi bakımından önemli bir buluş olmuştur.

Orta Asya’da ev veya çadır süsleme malzemesi, bugünkü anlamda mobilyası keçe ve halı idi. Yaylacılık yapan Türklerin kolayca taşıyabildikleri bu malzeme aynı zaman da evdeki refah seviyesinin de göstergesiydi. Bugün Anadolu’da da, göçebe yaşayan vatandaşlar hala, halıyı zenginlik, kilim, cicim, zili gibi dokumaların orta halli, keçe, çul ve benzeri dokumalarında fakirliği sembolize ettiğini kabul etmektedir (Ogel, 1991, s. 160-163). Türkler kendi ihtiyaçlarını bir kültür yarattılar; bu kültürü dünya coğrafyasına dağıtdıkları

her yere taşıdılar. Bu taşıma ve başka kültürleri etkileme gücüne sahip etkileşimin incelenmesi veya özel bir dikkat ile yorumlanması öncelikle önem arz eden bir durumdur. Çözümlemesi uzmanlık ve çok uzun bir zaman gerektiren bu konuda bilinmeyenler, henüz devam etmekte, bugün de gizemli özelliğini korumaktadır. Farklı coğrafik bölgelerde ve değişik ortamlarda yapılan bu dokumalara, Türk kültürünün zenginliğine dikkati çekmek ve genel anlamda bilgi sahibi olmak gelecek dönemlere bilgi aktarımı için oldukça önemlidir.

Anadolu halı ve düz dokuma yaygıları ise, dokundukları merkeze göre, dokuma malzemesi, dokuma tekniği, renk, motif özelliği ve türlerine göre ele alınıp incelendiğinde hepsinin farklılık gösterdiği görülebilmektedir. Anadolu’da bugüne kadar yapılan araştırmalarda, konuyla ilgili yeterli bir çalışma yapılmadığı için Anadolu’da değişik bölgelerde, konar- göçer halde veya yerleşik yaşayan boyların her birinin dokumalarını, geniş bir şekilde, bir arada ele alıp incelemek, bugün için mümkün değildir (Erberk, 2002).

Türk dokumalarının, dokuma sanatı içinde özel bir yeri vardır. Dokuma sanatının Türklerin yerleştiği bölgelerde başlaması ve onlarla birlikte yayılması, bu yerin önemini belirten faktörlerin başında gelir. Halılar üzerinde henüz yüzyılı geçmemiş olan araştırmalar, halı sanatının başladığı yerin Orta Asya’da Türklerin yaşadığı bölgelerde olduğunu ortaya koymuştur. Bu sanatı, bir sanat olarak geliştiren ve bütün dünyaya tanıtan Türkler olmuştur. Dügümlü halılar ilk defa Türklerin bulunduğu bölgede ortaya çıkmış ve gelişmesini sürdürmüştür. Dügümlü halıların tarihi Türk tarihine sıkıca bağlıdır. Türklerin bu ananevi sanatı yüzyıllardan beri yaşatılmış ve bir dokuma tekniğine tabi olarak gelişmesinde bu özelliğini muhafaza etmiştir. Bundan dolayı bu halılar üzerinde yapılan genel incelemelerin hareket noktası, haklı olarak Türk halılarından başlatılmıştır. Bu başlayış hem tarihi, hem de düğümlü halının teknik özelliklerine bağlı olan bölgesel gelişmesini belirtmek yönünden sağlam ve belirli sonuçlara varılmasını sağlamaktadır.

Yunan kaynaklarında “ Doğunun lüksü “ olarak tanımlanan kıymetli yer halılar çok eskiden beri bilinirdi. Asurlularının, Babillilerin halıları meşhurdu. Sasaniler ve Bizanslılar da bu geleneği devam ettirmişlerdir. Ancak tasvirlerinden anlaşıldığı üzere bu halılar düğümlü halı değildi. Çeşitli şekilde dokunmuş, işlenmiş, örülmüş kıymetli taşlarla süslenmiş ve aplike edilmiş dokumalar idi. İslam halifeleri de böyle halıları kullanmışlardı. 8.9. ve 10. yüzyılların İslam kaynaklarında bahsedilen ve İslam medeniyetinin zenginliğini belirten halılarında hakiki düğümlü halılar oldukları ispat edilemez. Mısır ‘ da bulunan ve tek çözgüler üzerine açık düğümlle yapılmış birkaç parça dışında, İslam ülkelerinde

düğümlü halının ilk görünüşü 11. yüzyılda Selçuklularının hakimiyeti ile başlar ve kesintisiz devam eder. Bugünkü bilgimize göre halının vatanı 30 -45 kuzey arz dereceleri arasında kalan ve bütün Asya' yı kuşatan bölgedir. 30 derecenin altında hasır kullanılır. Çünkü buralar sıcak bölgelerdir. Halı gibi kalın ve ısıtıcı bir zemine ihtiyaç yoktur. 45 derecenin kuzeyinde kalan bölgeler ise soğuk ve ormanlı bölgedir. Buralarda hayvan postu kullanılır. Bu 15 derecelik arz dairesinin doğu kısmı da keçe örtü bölgelere girer. Asıl düğümlü halıların vatanı ise 15 derece arz dairesinin batı kısmındaki bölgedir. Bir zamanlar burada avcı göçebe olarak yaşayan kavimler, ilk zamanlar avladıkları hayvanların postlarını kullanıyorlardı. Fakat daha sonra çoban göçebe haline gelince, hayvanlarının yünlerinden elde ettikleri yün iplikleri, uçları dışarı doğru sarkar şekilde düğümleyerek, suni post yapmak yolunda bir dokumaya gittiler. Bu şekilde düğümlü halının en iptidai şekli keşfedilmiş oldu. Desenin ortaya çıkması için bu sarkan uçların kesilmesi de gerekliydi. Bunun ne zaman olduğunu tam olarak bilemiyoruz. Ancak daha sonra çok büyük bir gelişme gösterecek olan düğümlü halı tekniğinin ilk olarak Orta Asya ' da Türklerin bulunduğu bölgede gelişmeye başlamış olması çok önemlidir. Son yıllarda Sibirya'da Altayların eteklerinde Pazırık kurganlarının beşincisinde, Rus arkeologu Rudenko tarafından bulunmuş olan bir halı, özellikleriyle dikkati çeker. Milattan önce 5.-3. yüzyıllara tarihlendirilen bu halı, kurganın içine dolan suların donarak buzul haline gelmesiyle, muhafaza edilerek zamanımıza kadar gelebilmiştir (Yetkin, 1974).

1.83X2 metre boyutlu kareye yakın halı bugün Leningrad Ermitaj Müzesi'nde cam çerçeve içinde teşhir edilmektedir. Halı tarihinde bugün için tek örnek olarak kalan bu halı, halı sanatı ile uğraşanları çeşitiren teknik ve dekoratif özelliklere sahiptir. Halı üzerinde inceleme yapmış olanlar, halının "Türk Düğümü" ile yapıldığını ve dm. karede 3600 düğüm olduğunu yazarlar. Bu kadar sık ve ince düğüm sayısı o devir için hakikaten şaşırtıcıdır. Prof. Dr. K. Erdmann ise Gördes düğümüne benzeyen fakat bir dokuma tekniği olan "Noppen" (Havlı) tekniğinde yapılmış olabileceği kanısındaydı. Son incelemeler ise halının Gördes düğümünde fakat daha az düğüm sayısında olduğunu göstermiştir ki, bu bile devri için çok fazladır. Yalnız Türk düğümü ile yapılmış olması, Türk halı tarihi bakımından önemlidir. Halının bordürlerinde görülen grifon, geyik ve süvari figürleri zemindeki lotus-palmetli kare dolgular, halı desenindeki çeşitli etkileri gösterecek yönde değerlendirilmektedir. Örnekler Asur ve Ahamenit sanatının motiflerine benzerse de bilhassa geyik bu bölgelere yabancısıdır. Bu sebepten halının Ahamenit ülkesinden ihraç edildiği fikri zayıftır. Ayrıca Altay bölgesine hakim olan Asya Hunlarını İskit ve Ahamenit

ülkesinden gelen bazı motifleri de kullanarak, özellikle maden işlerinde görüldüğü gibi, eserler yaptığı bilinmektedir. Halının bulunduğu mezara göre, Altaylarda yaşayan Asya Hunlarından bir şefin emri ile gene de düğümlü halının vatani olan bu bölgede yapıldığını kabul ediyoruz. Bu halı bulununcaya kadar bilinen en eski halılar, Doğu Türkistan'da ele geçmiş halılardır. Bu halı parçaları milattan önce 3. – 6. yüzyıllara tarihlendiriliyordu. Böylece Pazırık halısı ile bu halı parçaları arasında uzun bir boşluk vardır. Pazırık halısı hala problematik durumunu muhafaza etmekte, bundan sonraki halı sanatının gelişmesinde pek fazla bir devamı ve etkisi olmadan bugün için tek örnek olarak kalmış bulunmaktadır. Bununla beraber Pazırık halısının zeminini oluşturan kare bölümler ve iç dolgularını hatırlatan motiflerin, çok daha geç Anadolu ve Orta Asya halılarında ortaya çıktığını belirten örnekler vardır. Aradaki büyük mekân ve zaman farkına rağmen, bağlayıcı bir nitelik kazanmaktadır (Tekçe, 1993).

Bundan sonra tarihlendirilebilen en eski halı parçaları Doğu Türkistan'da ele geçmiş olanlardır. Bunlar küçük ve mütevazı örnekli parçalar olmakla beraber düğümlü halı tekniğinin ilerlemiş bir safhasına işaret ederler. Düğümlenen yün ipliklerin uçları örneğin daha iyi belirlenmesini sağlayacak şekilde kırılmıştır. Mısır'da Eski Kahire'de bulunmuş halı parçaları arasında ise kufi yazı ile yazılmış kitabeli olanlar vardır. Bunlardan birinde Hicri 102 (720/1) tarihi okunabilmektedir. Abbasi devri halıları olarak kabul edilen bu parçalarda Orta Asya'da bulunan parçalarda olduğu gibi tek çözüğü üzerine düğümler tekniğinde yapılmışlardır. Gene Fustat'ta bulunup bugün Newyork Metropolitan Müzesinde muhafaza edilen kufi yazılı bordürü olan, diğer bir parçada tek çözüğü üzerine düğümler tekniğinde yapılmıştır.

Mısır'da bulunan bazı parçaların desenleri Sasani kumaşlarınınkini hatırlatır. Ancak baklava şekilleri veren desenliler ise Orta Asya'da bulunan parçalarla benzerlik gösterirler. Aynı tekstil motiflerine Samarra fresklerinde de rastlanması önemli bir husustur. 9. yüzyıl Abbasi sanatında, Türk sanatının Türklerle gelen etkileri şekillenmeye başlamıştır. Bu düğüm tekniğinin de böylece İslam halı sanatına girmiş olması kuvvetle mümkündür. Ancak Orta Asya halı parçalarının bulunduğu Doğu Türkistan bölgesi keçe örtülerinin kullanıldığı yerlerdir. Düğümlü halılar ise Batı Türkistan bölgesinde ortaya çıkmıştır.

Mısır'da bulunmuş örnekler dışında 6. yüzyıldan 13. yüzyıla kadar düğümlü halı tarihinde ikinci büyük boşluk vardır. Konya Alaaddin Camiinde, Anadolu Selçuklularından kalan hakiki Gördes düğümlü halıların bulunması, düğümlü halılar tarihinde ilk defa düzenli ve sürekli gelişmenin başlangıcını sağlamıştır. Çadır hayatı yaşayan göçebe bir kavmin

ihtiyacını karşılayan teknik bir buluş olan düğümlü halıların, diğer İslam ülkelerinde yayılması Türklerin batıya doğru ilerlemesi ile ilgilidir. 11. yüzyıldan itibaren Horasan'dan inerek İran'a hâkim olan Selçuklular, düğümlü halı tekniğinin bütün yakın doğuya tanıtmışlardır. Ancak İran Selçuklularının hâkim oldukları devreye 11. ve 12. yüzyıllara tarihlendirilebilen halılar günümüze kadar gelmemiştir (Aslanapa, 1972).

Türk halı sanatına has olan tekstil kurallarına ve kompozisyonlarının sağlamlığında beliren sonsuzluk fikrine sadık kalmıştır. Bu yüzden de gelişmesi devamlı olmuştur. Düğümlü halılara isim veren ve şekillendiren hem Türk düğümü hem de İran düğümü, Türk halı sanatında başarılı kullanılmış örnekler ortaya koymuştur. Bu yüzden düğümlü halı sanatının tarihi ve gelişmesini incelemek haklı olarak Türk halılarından başlatılmaktadır. Ayrıca Türk halılarının daha çok erken tarihlerde çeşitli şekilde dışarıya ihraç edilmiş olması, birçok seyahatnamelerde ve Avrupa saraylarının envanterlerinde zikredilmesi tarihi belgelerden anlaşılmaktadır. Bilhassa ihraç edilmiş halıların sağlam örnekleri ve parlak renklerinden etkilenmiş olan Avrupalı ressamların, hemen bütün tip eserlerinde resmetmiş olmaları, tarihlendirme bakımından da araştırmacılara sağlam kaynaklar olmaktadır. Bunun dışında Türk halı sanatı Memluk ve İran halılarının 16. yüzyıldaki teknik ve motif özelliğinden etkilenerek zenginleştiği devrede dahi kendine has üslubu muhafaza etmiş, hatta İspanya, İngiltere ve Polonya halılarının şekil almasında etkili olmuştur.

Selçuklu Halıları: Türk halı sanatının düzenli ve sürekli gelişmesinde en önemli yeri, Anadolu Selçuklularının merkezi Konya'da bulunan Selçuklu halıları almaktadır. Bu halılar Türk halı sanatında 13. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar uzanan zincirin ilk büyük halkasını teşkil ederler. Dünya halı sanatı tarihinde hakiki Gördes düğümü tekniğinde yapılmış ilk halılar olarak uzun zaman yer almış olan bu halılardan 8 tanesi 1905 yılında Alman konsolosluğunda görevli Loytved'in delaleti ile F.R.Martin tarafından ilk defa keşfedilmiştir. Konya Alâeddin camiinde bulunmuştur. Bugün Dünyanın en zengin halı koleksiyonuna sahip müzelerin başında gelen Türk ve İslam eserleri Müzesi'nin en değerli, eserleri olarak teşhir edilmektedir. Bunlardan üçü, çok eskimiş olmakla beraber bütün olarak kalmış büyük halılardır. Üç tanesi küçük boy halılardan kalmış büyük parça halinde, iki tanesi de büyük halılardan kalmış çok küçük parça halinde olup, hepsi 8 tanedir. Bu halılar yıpranmış olmalarına rağmen desenlerinin arkaik ifadesinde beliren asaleti ve renklerinin sade fakat olgun ahengi ile çok etkili bir görünüme sahiptirler. Bunların Konya'da bulunmuş olmaları Anadolu Selçukluları zamanında yapılmış olmalarının en büyük delilidir (Deniz, 1999).

Hayvan figürlü halılar: 14. yüzyılın başlarından itibaren Selçuklu halılarının yanında ikinci grup halının " hayvan figürlü " halılarının ortaya çıkması Türk halı sanatında süre gelen gelişmenin yeni bir safhasını verir. Hayvan figürlü halılar, ilk defa Avrupalı ressamların eserlerindeki halı tasvirlerinde tanınmıştır. Daha sonra bu halıların orijinallerinin bulunması, halı tasvirlerinin değerlendirilmesini sağlamıştır. Avrupalı ressamların tablolarındaki halı tasvirleri sayesinde de orijinal halıların tarihlendirilmesi kolaylaşmıştır. Tablolarda görülen hayvan figürlü halılar 14. yüzyıl başından 15. yüzyıl sonuna kadar olan bir tarihlendirmeyi mümkün kılarlar. Bu iki yüzyıllık süre içinde hayvan figürlü halılar, gerek orijinal halılar üzerinde, gerekse bunlardan etkilenen Avrupalı ressamların yaptığı eserlerde tasvir edilen halılarda görülen hayvan figürleri ve kompozisyonları ile zengin bir grubun varlığını ortaya koyacak niteliktedirler. Ancak orijinal parçalardan bilinenler azdır. Üstelik bilinenlerinde çoğu henüz neşredilmemiş olduğu için bütün özellikleri ile tanınmamaktadırlar. Ayrıca Avrupalı

ressamların tasvir ettikleri halılar orijinallerin benzerleri olmakla beraber çok defa resmedilmeleri kolay olan kompozisyonları verirler. Bazen de ressamın hayal gücü hayvan figürlerini şekillendirmiştir. Bu yüzden genel bir tasnife varılabilmektedir. Hayvan figürlü halılar üzerinde ilk toplu değerlendirmeyi Prof. Dr. K. Erdmann yapmıştır. Bu halılarda genellikle zemin küçük veya büyük karelere bölünmüştür. Karelerin içlerine sekizgenler yerleştirilen stilize hayvan figürleri durumlarına göre gruplara ayrılmıştır (Aytaç, 1997, s. 32-35).

Osmanlı Saray Halıları: Türk halıcılığının yeni bir desen ve şekil kazandığı dönemdir. 1514 Tebriz'in ve 1517'de Kahire'nin Türk topraklarına katılmasının, halı sanatına yeni teknikler ile değişik desen üslupları getirdiği bilinmektedir. Kumaş, çini, tezhip gibi alanlarda ortaya çıkan ve doğal haline yakın bir halde kullanılan çiçek, yaprak ve benzeri motiflerden oluşan kompozisyonlar bu halılarda sıklıkla kullanılmışlardır.

Diğer Türk halılarından farklı olarak Osmanlı saray halılarında İran düğümü kullanılmıştır. Orta kompozisyon alanı ile bordür arasında fazla bir yarı (motif) farkı yoktur. Bu halılarda sıkça doğal haliyle kullanılan lale, sümbül, palmet, rumi, yaprak, rozet, gül ve benzeri motifler bir ucu çözümlü ipliğinin etrafını tam dolanırken, diğeri yarım dolanan İran düğümünde daha iyi netice verdiği düşüncesiyle Türk düğümü kullanılmamıştır.

Bazı yabancı kompozisyonların karışmasıyla Osmanlı saray halıları bu desen zenginliğini 18. yüzyıla kadar koruyabilmiştir. 18. yüzyıldan sonra seccadeler devri başlamıştır. Günümüze kadar da daha küçük ebatlı olarak, yöresel bir takım özelliklerde kazanarak Anadolu'nun birçok yerinde dokunarak günümüze kadar gelmiştir. Kullanım alanı olarak Türklerin çeyiz anlayışına gelen kalın, kalın gibi deyişlerden türemiş olabileceği kabul edilmektedir. Ancak Bahattin Ögel " halı ve kalı " sözünün bugünkü Türkler arasında yaygın olduğunu ancak daha önce yaylacı veya yaylada oturan Türkler arasında kullanılmadığını, önceleri kentli Türkler arasında, sonradan köylüler ve yaylalarda da kullanıldığını, bu ismin şimdi bile tam kullanılmadığını görüşündedir (Ögel, 1991).

Türklerde halı ilk çağlardan itibaren, yer sergisi, duvar örtüsü olarak kullanılmasının yanı sıra hükümdarın başa geçmesi gibi resmi törenlerde de tören malzemesi olarak kullanılıyordu. Halı Türklerde bir bakıma taht sayılmaktaydı. Türk olduğu bilinen Tabgaç devletinde ve Göktürklerde de, hükümdar seçilince hükümdar halı üzerinde havaya kaldırılırdı.

Hükümdar otağı kurulduğunda, çadırın önüne halı seriliyor, hükümdar tahtı bu halı üzerine konuluyordu. Hükümdar törenleri buradan izliyor, elçileri burada kabul ediyordu. Günümüzde kullanım alanları; namazlık halısı, yastık halısı, duvar halısı, somya halısı, eşik halısı ve minder gibi alanlarda kullanılmaktadır. Ayrıca dokuma ürünlerinden heybe, torba, eğer ve semerde yapılmaktadır.

2.3. Kirkitli Dokumaların Sınıflandırılması

Çözümlü telleri üzerine atılmış ilme ve atkılarının metal ya da ahşap kirkit yardımıyla sıkıştırılarak oluşturulan yüzeye kirkitli dokuma denir (Acar, 1982, s. 25). Uygulanan teknik, yüzey özellikleri ve görünüm açısından farklı özelliklere sahip olan bu dokumalar düz ve havlı olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır.

2.3.1. Kirkitli Havlı Dokumalar

2.3.1.1. Halı

Birden fazla katlanmış ve bükülmüş ipliklerin yan yana sıralanması ile meydana getirilen özgünün her bir çift teline, ipek, yün gibi ipliklerden ilme yapılarak sıra oluşturulması ve enine iki sıra atkı atılıp sıkıştırılarak aynı yükseklikte veya yer yer farklı yükseklikte kabartmalı olarak kesilmiş havlı yüzölçümlü dokumalara **halı** denir (Aytaç, 2006, s. 1). Halı, insanların rahat ve sıcak bir zemin arayışı sonucu ortaya çıkan ve ev dekorasyonunda önemli bir yer tutan bir malzemedir. Tarihi ise insanlık tarihi kadar eskidir. İnsanlar önce sıcak bir zemin yaratmak amacıyla hayvan postlarını kullanmışlardır. İhtiyaçları arttıkça, ihtiyaçlarına uygun post bulamadıkları için, post taklidi yaygılar üretmişlerdir. Zamanla sevdiklerini de desenleştirerek, bugünkü halının kaba örneklerine ulaşmışlardır. Kısaca halı insanoğlunun doğaya karşı ve doğayı kendine uydurma mücadelesinin ilk ürünlerindendir (Yetkin, 1991, s. 4).

Günümüze kadar gelen halı, yaşantımıza ekonomik, sosyal ve kültürel olarak önemli bir yer tutar. Gerek Türklerdeki, gerekse doğu ülkelerindeki ev dekorasyonundaki başlıca unsur halı ve kilimdir (Yetkin, 1991, s. 5)

Üretim yöntemine göre halı; el halısı ve makine halısı olarak ikiye ayrılmaktadır. Halılarda kullanılan malzemeler tamamen yün olabileceği gibi yün-pamuk, kıl, ipek, sim ve sırma olabilir. İpek, sim, sırma gibi malzemeler halıya fazla bir külfet yüklediği için fazla tercih edilmemektedir (Ölmez, 1999, s. 27; Aytaç, 2001, s. 44). Halılar ilmeli ve ilmesiz bölüm olarak 2'ye ayrılmaktadır. Halının ilmesiz bölümlerini; saçak, çiti, toprakçalık, kenar örgüsü oluştururken, ilmeli bölümlerini ise; bordür (su) ve zemin kısmı oluşturmaktadır (Görgünay, 1980, s. 31). Halılar desenlerine göre; desensiz düz halılar, mihraplı, göbekli/köşe göbekli halılar, raport desenli halılar, portre, tablo ve özgün desenli halılar olarak 5 gruba ayrılmaktadır (Aytaç, 2001, s. 41).

Anadolu halılarında en erken ortaya çıkan halı tipi namazlağı (namazlık halısı), seccade, yastık, duvar halısı, sedir halısı, çift halı, döşek halısı, heybe, torba eğer örtüsü ve at çulu olduğu bilinmektedir. Taban halısı, kelle halısı, karyola halısı, somya halısı, yolluk, çeyrek halı, minder gibi halı tipleri sonradan ortaya çıkmıştır (Deniz, 2000, s. 75; Işıksağan, 1964, s. 18; Aytaç, 2001, s. 76)

2.3.1.2. Tülü

Bez ayağı tekniği uygulanırken, aralıklar halinde pırtık (küçük kumaş parçası) ve her türlü yünün Türk düğümü tekniği ile dokunmasıyla oluşturulan bir havlı dokuma türüdür (Edgü, 1986, s. 12).

Dokuma tekniği bakımından düğümlü ve çeki tülü olarak ikiye ayrılmaktadır. Kimi araştırmacıların suni post ya da geve/hopan adıyla da andıkları tülü tarzı dokumalar, Orta Asya'dan Balkanlar'a kadar pek çok dokuma merkezinde görülmektedir. Konya'nın Karapınar ilçesi tülüleri ile ünlü bir merkezdir (Aytaç, 2006, s. 77) .

2.3.2. Kirkitli Düz Dokumalar

2.3.2.1. Kilim

Düğümlü halı dışındaki havsız düz dokuma yaygılar arasında en tanınmış olan, çözümlerin atkılar tarafından tamamen gizlendiği atkı yüzlü dokumalardır. İki iplik sistemine dayanılarak yapılan, tersi ve düzü bulunmayan yer sergisi (yaygı), duvar örtüsü, perde yük örtüsü, yastık vb. işler için kullanılan havsız (tüysüz) bir dokumadır (Acar, 1982, s. 45; Deniz, 2000, s. 78).

Kilim dokunurken iki farklı renkteki atkı iplerinin karşılaştıkları yerlerden dönerken aralarında dikey olarak oluşturdukları deliğe "ilik" denilmektedir. Bu iliklerin dokuma sırasında değişik şekillerde kapatılması ile değişik kilim türleri ortaya çıkmıştır. Bunları şöyle sıralanabilir:

- İlikli Kilim
- Eğri Atkılı Kilimler
- Sarma Konturlu Kilimler

2.3.2.2. Cicim

Dokunduğunda yüzü ve tersi farklı görüntü veren, atkı ve çözgü ipliği dışında yüzeyde süsleme yapmak amacıyla ya bir ya da birden fazla sayıda desen ipliği kullanarak dikey tezgâhlarda yapılan dokumalardır. Yüzeyde motiflerin işleme gibi kabarık görünüş arz ettiği tersten dokunan cicimlerde, çözgü üzerinden belli sayıyla atlamalarla geçirilerek yüzeye yerleştirilen iplik gruplarıyla süslemeler yapılmaktadır (Akpınarlı, F., Onuk, T. 1988, s. 239-248).Düz bez ayağı veya atkı yüzlü dokuma zeminler üzerine ince çizgiler

halinde sarma işleme tekniğini andıran bir görünüşe sahip olduğu için halk arasında dokumanın üzerine sonradan işlendiği izlenimini vermektedir.

Çuvallarda, heybe ve yastıklarda sıkça kullanılan bir tekniktir. Uygulama ve dokuma yüzeyinde yerleşim düzenlerine göre ;

- Seyrek Motifli Cicim
- Atkı Yüzlü Seyrek Motifli Cicim
- Sık Motifli Cicim
- Çözü Yüzlü Sık Motifli Cicim gibi çeşitleri bulunmaktadır.

2.3.2.3. Zili

Üç veya daha fazla iplik sistemine dayanılarak yapılan bir düz dokuma yaygı türüdür. Zili, görünüş açısından cicime benzemektedir. Ancak teknik açıdan ondan daha farklıdır. Desenlerin içi 2-1, 3-1, 5-1 atlamalarla doldurulurken başta kalan tek çözgüler ve atlamalar ile yaygının yüzünde dikey çizgili fitilli bir görünüm meydana gelmektedir (Deniz, 2000, s. 81; Yazar, 2005, s. 95).

- Düz Zili
- Çapraz Zili
- Seyrek Zili
- Damalı Zili gibi çeşitleri bulunmaktadır.

2.3.2.4. Sumak

Çözgü ipleri üzerine renkli desen iplerinin çeşitli şekillerde sıralanmasıyla elde edilen bir yaygı türüdür. Desenler sarılarak verildiği ve tekrar döndürülüp, aynı desen üzerinde ikinci bir renkli ip geçirildiği için kat kat işlenmiş gibi görülmektedir (Acar, 1982, s. 69).

- Düz Sumak
- Balıksırtı Sumak
- Atkısız Düz Sumak
- Balıksırtı Atkısız Sumak
- Ters Sumak gibi çeşitleri vardır.

2.4. Kirkitli Dokumalarda Kullanılan Araç ve Gereçler

2.4.1. Dokumalarda Kullanılan Araçlar

İğ: Eğirmede önceleri iki el arasında bir miktar yün oğuşturularak uzatılıyor, bunun ucuna bağlanan bir taşın döndürülmesi ile de büküm veriliyordu. Daha sonraları taş yerine ağaç kullanılmıştır. Böylece ilk iğler meydana gelmiştir. Başlangıçta ipliğe bükümün muntazam olarak verilmesi için, hala bazı ilkel toplumlarda görüldüğü gibi bu ağaç iğler aşağıya doğru konik şeklinde yapılmıştır. Tablası üstte olan bu eğirme aracı iğe benzemektedir (Yalman, 1977, s. 464).

Kirman: Bu alet çınar ağacından bir mile geçirilmiş dört kanattan meydana gelmektedir. Türkmen Yörüklerin yaşadığı Karaman köylerinde çok kullanılan kirman; çengelli bir eksenin üzerine geçirilmiş iki tahtadan oluşan eğirme aracıdır.

Kirmanın kullanımı; kirman ile bükülecek iplerin yünleri sol kol bileğine bilezik gibi sarılarak sağ el ile kirman döndürülür. İp büküldükten sonra kirmanın kanatlarının üstüne sarılır.

Çıkrık: Kirman veya iğ ile bükülmüş, çile haline gelmiş ipleri masura yapmaya yarayan bu alete çıkrık denilmektedir.

Dikey Dolap (Gülcan): Çözü dolapları genellikle dikey dolap şeklinde olup evlerin bir odasında veya dışarıda, sündürme altında bulunur. Taban ve tavanda yataklanmış bir eksen etrafında dönebilen kare prizma ahşap veya demirden yapılan bir konstrüksiyondur.

Çağ (Çağlık): Çözgü hazırlanırken üzerindeki çubuklara masuraların takıldığı ahşaptan yapılmış aparatır. Çağın önündeki “ peke “ diye adlandırılan çerçeve kısmındaki yatay çubukların ortaları deliktir. Bu deliklerinden ve her iki yatay çubuğun arasından çözgü ipleri geçirilmektedir. Çözgü ağacının geri kısmında tahta zemin ve bu zeminin üzerinde, çözgü iplikleri masuraların bulunduğu dikey çubuklar bulunur.

Çözgü Direği (Çözgü Kazığı): Yerde çözgü hazırlamaya yarayan tahta veya metal kazıklardır. Belirli aralıklarla tahta veya metal çubukların arasında çözgü iplerinin çapraz olarak dolanmasıyla çözgülerin hazırlandığı yöntemdir. Geçmişte yörede dokumaların sarma tezgâhlarda yapıldığı dönemde oldukça fazla kullanılan bir çözgü hazırlama şeklidir.

Istar: Istar tezgâhı dikey çözgü çözülen Penolope tezgahının gelişmiş şeklidir (Uğurlu, 1985, s. 11). Istar tezgâhının parçaları şunlardır:

Üst Levent: Çokgendir ve ahşaptan yapılmıştır. Çözüğü iplerini germeye yarar.

Alt Levent: Çokgen ve ahşaptır. Üst levende çözgüler sarılı iken, dokuma sırasında alt levende dokunan halı sarılır.

Dikmeler (Yan Ağaçlar): Tezgâhın iki tarafında bulunan, tezgâhın iskeletini oluşturan ve tezgâhı ayakta tutmaya yarayan sabit olduğu gibi seyyarda olabilen ve birbiriyle paralel olarak duran yan dikmelerdir.

Germe Aparatı: Kol demiri, halkalı eğri demir, düz demir ve köstek çemberinin yardımıyla çözgülerin gerdirilmesi için kullanılan aparatın hepsi.

Gücü Ağacı: Çözgü iplerine çaprazlık vermek için kullanılan ahşap sopadır.

Varan gelen (Vargel): Gücü ağacının üzerindeki çözgülerin arasında aşağı yukarı hareket eden ve bu hareketi sağlayan, ayarlayabilen ahşaptan yapılmış aracın adıdır.

Kaskı, Payanda: Tezgâhın dokuma esnasında devrilmemesi için dikme ile takozun birleştiği köşelere yatay olarak yerleştirilen üçgen ve dikdörtgen şekillere sahip takozlara denir.

Halkalı Doğru Demir: Çözgünün gerilmesi için üst levendin deliklerine takılarak kullanılan “I” şeklini andıran ucunda halkası bulunan metal parçaya denilmektedir.

Halkalı Eğri Demir: Çözgülerin gerdirilmesi için üst levende takılı “L” şeklini andıran, ucunda halkası bulunan metal aracın ismi.

Köstek Demiri: Alt levendin yanlarındaki deliklerden birine takılarak, alt levendin hareketini engelleyerek, elde edilen gerginliğin muhafazasını sağlayan metal aletlere verilen isim.

Çubuk Demirler: Dokumada baş ve son ayarları sabitlemek için kullanılan demirler.

Istar Tarağı (Kirkıt): Dokuma yapılırken atkının sıkıştırılmasında “tarak” olarak adlandırılan araç kullanılmaktadır.

2.4.2 Dokumalarda Kullanılan Gereçler

Kıl; keçilerden elde edilen bir lif türüdür. Soğuk, sıcak ve neme karşı dayanıklı bir malzemedir. Bu nedenle kıldan dokunan çul dokumalar yaygı olarak oldukça fazla kullanılır.

İpek; İpek, İpekböceğinin ürettiği yumuşak, parlak bir liftir. İpek çok sağlamdır. Boyanınca da çok gösterişli olur.

Yün; Yörede yapılan dokumalarda genellikle koyunyünü kullanılmaktadır. **Yünler** koyunların sırtından kırılmak suretiyle elde edilmektedir. Kırılma işlemi yılda iki kez yapılmaktadır. İlkbaharda, nisan ayında yapılan kırkıma yapağı, eylül ayında yapılan kırkım işleminden elde edilen ürüne de yün denilmektedir. Yapağının telleri daha uzun ve kirlidir, eylül yünü ise daha kısa fakat yumuşak olmaktadır. Bu yün elde edilmeden önce genellikle koyunlar dere, akarsu gibi yerlerde yıkanmaktadır. Yünler kalite yapılarına göre ayrılarak eğilmekte ve boyanmaktadır (Gürcüm, 2005).

Geleneksel olarak yünler derelerde veya akarsularda deterjan kullanılmadan tokaçla ıslak olarak temizleninceye kadar defalarca dövülerek temizlenmekte ve kokusundan arındırılmaktadırlar. Yünler kurutulduktan sonra taranarak, taranması biten yünler iğ ya da kirman ile büküm kazandırılarak iplik haline getirilmektedir. Dokumada kullanılacak ilmelik iplikler az büküm verilerek imal edilmektedir.

2.4.3. Dokumalarda Kullanılan İpliklerin Boyanması

Dokumalarda boya başta gelen unsurlardan olup, halının ve kilimin kalitesini tespit etmekte önemli rol oynadığı bilinmektedir.

Halıcılıkta yöresel özellikler boyamada göz önünde tutulması gereken noktalardan birisidir. Karaman ve çevresinde eskiden doğal boyalar kullanılırken günümüzde daha çok sentetik boyalar kullanılmaktadır. Maliyeti düşürmesi ve kolay elde edilmesinden dolayı kimyasal boyalar tercih edilmektedir. Doğal boyaları elde etmede çok sayıda bitkiden ve kökten yararlanılmaktadır. Bu bitkilerin çiçek, kabuk, yaprak, kök vb gibi muhtelif yerlerinden ve meyvelerinden çeşitli boya maddeleri ve bu boyarmaddeler ile çeşitli renk tonları elde edilmektedir.

Eskiden bu boyalar yöre halkı tarafından elde edilirken günümüzde aktarlardan veya tüccarlardan hazır halde alınmaktadır. Sentetik boyaların renkleri fazla dayanıklı olmamaktadır. Doğal boyalar ise daha çok dayanım göstermektedir.

İplikler boyama işleminden önce çile haline getirilmektedir. İpliklerin üzerinde herhangi artık madde olmamasına dikkat edilmektedir. Üzerinde yağ veya kir bulunan çileler gerekirse boyanmadan önce kazanlar içinde deterjanlı su ile tekrar yıkanmaktadır. Daha sonra durulanarak boyama işlemi hemen yapılacaksa kurutmaya gerek bulunmamakta, bir

süre süzöldükten sonra boyama işlemine geçilmektedir. Belirli bir dereceye kadar ısıtılmış boya kazanına bırakılan iplikler boyanın tamamen nüfuz etmesi için karıştırılarak bekletilmekte, istenilen renk tonu elde edildikten sonra iplikler kazandan çıkarılmaktadır. Daha sonra küllü su ile doldurulmuş kazana yatırılan iplik çileleri, istenilen renk sabitliği elde edildikten sonra kazandan çıkarılarak durulanmakta ve kurumaya bırakılmaktadır. Kurutma işlemi güneş ışınlarının direk temas etmediği gölge bir alanda yapılmaktadır.

2.5. Karaman Müzesinin Özellikleri

Karaman’ da müzecilik faaliyetleri 1961 yılında başlamış, değişik binalarda hizmet verdikten sonra 1970 yılında müze için bina yapımına başlanmış ve 1980 bitirilerek hizmete açılmıştır.

Müze sergi salonu arkeolojik ve etnografik olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Bu iki salonda 33 adet vitrinde eserler kronolojik olarak sergilenmektedir. Arkeolojik salonda Neolitik devirden Geç Bizans devrine kadar, Etnografik salonda ise Selçuklu, Anadolu beylikleri, Osmanlı ve Cumhuriyet devrine ait eserler bulunmaktadır. Ayrıca müze bahçesinde çoğu roma devrine ait mezar stelleri, Bizans ve Türk- İslam devrine ait taş eserler sergilenmektedir.

Fotoğraf 1. Karaman Müzesinden bir kesit

Müzedede; 1 nolu vitrinde Canhasan Neolitik çağına ait figürinler, kemik ve deniz kabuklarından yapılmış boncuk ve süs eşyaları bulunmaktadır. 2 ve 14 nolu vitrinlerde sergilenen ezgi taşları, havanlar, uçlar ve kazıyıcılar, taş baltalar, sapan taşları ise Kalkolitik çağına aittir. 15 nolu vitrinde Urartu uygarlığı eserleri sergilenmektedir. 16 nolu vitrinde sergilenen Hitit devri eserleri Anadolu’ya özgü damga mühürler üzerinde geometrik şekiller, hayvan figürleri güneş ve tanrı motiflerinin işlendiği görölmektedir. 19

nolu vitrinde 1982 yılında kale çevresinde bulunmuş olan ve üzerinde; ağzında balık tutan ve sırt kısmında Oğuz boylarının altı köşeli yıldızı işlenmiş olan ve Karamanoğullarının ongunu olduğu söylenen kuş figürünün yer aldığı payza sergilenmektedir. 20 nolu vitrinde Karamanoğulları çini sanatı dönemine ait yazı desenli iki tabak yer almaktadır. 21 ve 22 nolu vitrinlerde Selçuklu ve Osmanlı dönemine ait madeni eşyalar sergilenirken, 28 ve 29 nolu vitrinlerde el yazması eserler sergilenmektedir. Müzede bulunan Dokumaların büyük çoğunluğu ise yer kısıtlamasından dolayı boş olan yerlere serpiştirilmiş vaziyettedir.

Fotoğraf 2. Karaman Müzesi

2.6. Karaman İlinde Kirkitli Dokumacılık

Karaman bölgesinde kirkitli dokumacılık İslamiyet'in Anadolu'ya gelişi ile yayılması yıllarına kadar gitmektedir. Bu dönem 11. ve 13. yüzyıllar arasını kapsamaktadır. Bu yörenin halıları kendine özgü dokuma özelliği göstermektedir (Tekçe, 1993, s. 138).

1271 – 1272 yıllarında İran üzerinden Antalya'ya geçen Marko Polo teknik ve sanat yönünden en iyi cins ve güzel halıların Konya ve çevresindeki yerleşim yerlerinde imal edildiğini yazmaktadır (Aslanapa ve Durul, 1973, s. 58-59).

Prof. Dr. Faruk Sümer'in yaptığı araştırmalara göre 14.yüzyıl Karaman ve çevresinde halıcılığın yaygın olduğu anlaşılmaktadır. Karamanoğlu Mehmet Bey Osmanlı Sultanı 1. Murat'ın Balkanlar'da kazandığı başarıdan dolayı tebrik etmiş ve ona adet olduğu üzere değerli armağanlar göndermiştir. Bu armağanlar arasında halılar da mevcut olup bunlar “Galı-ı Karamani” yani Karaman halısıdır (Aslanapa, 1997, s. 62).

Karaman ve çevresinde kirkitli dokuma sanatının gelişmesinde ve yüzyıllar boyu değerini korumasında en önemli etkenlerden birisi hiç kuşkusuz dokumalarda kullanılan yün malzemenin kalitesidir. Diğer önemli etkenler ise bölgede yetişen koyun yünlerinin ince,

yumuşak ve iyi boya tutma kabiliyetine sahip olması, dokumalarda kullanılan ipliklerin doğal boyalarla boyanması, havlı ve düz dokumaların santimetre karedeki düğüm sayısının çokluğu, sıkıştırma ve kırkım gibi işçilik üstünlüğü, dokumalarda saf yün ipliklerin kullanılması, dokumalar içine hiçbir şekilde hazır sentetik ipliklerin karıştırılmaması, dokumalarda yöresel motif ve kompozisyonların kullanılmasıdır (Gündüz, 1980, s. 407-409).

Bölgede Türk geleneklerine göre halı, satmak için dokunmamaktadır. Halı dokumada bir diğer amaç da hediyelik, kullanım ve çeyizlik hazırlamaktır. Günümüzde gerek kişiler aracılığı ile gerekse tüccarlar aracılığı ile halı ticaret amaçlı dokunmaktadır. Dokumalar arz talep çerçevesinde ticari ürün haline gelmiştir.

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Konya Kavak yöresi halılarının tespiti ve günümüzdeki durumu adlı çalışmasında Leyla İnanç, Konya Kavak yöresinde bulunan halıların tespiti yanında Konya ve çevresinde bulunan halı örneklerini de incelemiştir. Çalışma Konya ve çevresi önemli halı dokuma merkezlerini bünyesinde barındırmaktadır. Her yöreye özgü halı dokuma örneklerinin üretildiği merkezler arasında Kavak yöresi halı dokumaları da bilinmektedir. Bu Çalışma Kavak Kasabası, Kavak Halı dokuma örnekleri bulunan müzeler ile Mevlana Müzesi çevresindeki halı ticarethanelerinde yürütülmüştür. Aynı zamanda bu çalışma, Kavak yöresi ve Kavak yöresi halı dokumalarını tüm yönleriyle ele alan bir kaynak niteliği taşımaktadır. İnanç araştırmanın giriş bölümünde, araştırmanın tanımı, amacı ve önemi, literatür özetleri Konya ili ve Kavak kasabası hakkında genel bilgiler ile halı dokumacılığı ve Kavak halıları hakkında genel bilgilere yer vermiştir. Araştırmanın ikinci bölümde araştırma materyali ve izlenen yöntem ele alınmıştır. Araştırmanın üçüncü bölümde Konya, Kavak yöresi halı dokuma örneklerinden oluşan katalog yer almaktadır. Araştırmanın dördüncü bölümde araştırma ile ilgili verilere ve bu verilerden elde edilen bulgularla oluşturulan tablolar ve tablo yorumlarına yer verilmiştir. Araştırmanın son kısmında ise tablolardan elde edilen sonuçlar, yazılı ve canlı kaynaklar ışığında değerlendirilerek Konya, Kavak yöresi halı dokumacılığı hakkında genel bir yargıya ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda Kavak halıcılığının bugünkü durumu değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur. Buna göre müzeler ile halı ticarethanelerinde bulunan Kavak yöresi halı dokumalarının saklanma, korunma ve teşhirleri ile ilgili genel yargılara ulaşılmıştır. İnanç araştırmanın sonuna da yöre dokumalarının motif ve kompozisyon özelliklerini yansıtan çizimler ve fotoğraflara yer vermiştir.

Fatma Nur Başaran **Konya Ereğli ilçesinde el dokuması halıcılık ve üretilen halıların bazı özellikleri** adlı bu çalışmada, Konya İli'ne bağlı Ereğli ilçesi, merkez ve köylerinde el

dokuması halıcılık ve günümüzdeki durumunu araştırmıştır. Başaran bu amaçla, halı dokumacılığı ile uğraşan köyler ve yöre halılarını pazarlayan satış yerlerini belirlemiş; merkez ilçe ve 5 köy araştırma kapsamına almıştır. Başaran bu araştırmasında cami ve halı satış noktalarında ulaşılan halı örneklerine ve halı dokuyucularına ait özellikler incelemiştir. Kullanım alanlarına göre 6 grupta (taban, somya, çeyrek, seccade vb.) toplanan yöre halılarının, renk, desen ve kompozisyon özellikleri açısından en iyi şekilde tanıtılabilmesi için, toplam 112 halı özgün fotoğraflarla belgelenmiş ve gözlem formları hazırlanmıştır. Başaran el dokuması halı üretimi yapan bireylere; Ereğli ilçesindeki halı üretim şekli, dokuyucuların aile yapısı ve sosyo-ekonomik durumları, kullanılan hammaddelerin elde edilme ve hazırlanma (eğirme, boyama vb.) biçimleri, halı dokumada kullanılan araç- gereçler, çalışma koşulları ve sağlık sorunlarına yönelik bilgileri elde etmek üzere hazırlamış olduğu anket formunu uygulamıştır. Başaran toplam 153 halı dokuyucusu ile görüşmüş, halı üretiminin hazırlıktan son işlemlere kadar her aşaması hakkında bilgiler toplamış ve özgün fotoğraflarla belgelemiştir. Başaran yörede halı dokumacılığında kullanılan iplikleri karakterize edebilmek için, dokuyuculardan alınan toplam 1000 adet iplik örneği, lif cinsi, numara ve büküm özellikleri yönünden incelemiştir.

Meral Akan, **Konya Nuzumla köyü ve çevresinde bulunan yatak halıları** araştırmasında Konya ili Seydişehir ilçesine bağlı bugünkü adıyla Yaylacık, halk arasında bilinen eski adı ile Nuzumla köyünde bulunan yatak halılarının tespiti ve ayrıntılı olarak incelenmesini konu almıştır. Yatak halısı; üzerinde yatmak için dokunan ve bu bölgede görülen bir dokuma çeşididir. Bu halılar kullanım özelliklerinden dolayı ortaya çıkan belirgin farklar ile dikkati çekmektedir. Bu dokumaların hav uzunluktan diğer halılara oranla daha uzun bırakılmış, bu özellik halılara tülü görüntüsü kazandırmıştır. Türk halı sanatı içinde yöresel dokumalara bir örnek oluşturan yatak halıları dokunduğu bölge dışında amacına uygun olarak kullanılmamakta veya tanınmamaktadır. Yörede çeyiz eşyası niteliğinde dokunmuş olan bu halıların üretimi de bugün büyük ölçüde azalmıştır. Bu nedenle Akan bir araştırma disiplini içinde ele aldığı Nuzumla köyü yatak halıları ayrıntılı olarak incelemiş, Nuzumla'ya komşu yerleşim birimlerinde etkileşim yoluyla ortaya çıkarılan benzer örnekleri ile karşılaştırmaları yapmıştır. Ayrıca yatak halılarının bugün dokunmama sebepleri üzerinde durulmuş ve bu konuda sonuçlara ulaşılmıştır. Akan araştırmanın giriş bölümünde araştırma amacı ve önemi üzerinde durmuş, kullanılan yöntemi belirtmiştir. İkinci bölümde ise Akan Seydişehir ilçesi, Nuzumla köyü ve inceleme yapılan diğer

yerleşim birimleri tarihi, coğrafyası, ekonomik durumu, sosyal yaşantısı ve gelenek ve görenekleri açısından ele almıştır. Üçüncü bölümde ise Akan yatak halılarının teknik, renk, desen ve kullanım özelliklerine değinmiş, bölgede yapılan araştırmada elde edilen bilgiler, köyler arası karşılaştırmaları yapılarak derlemiştir. Dördüncü bölümde ise Akan Nuzumla ve diğer yerleşim birimlerinden tespit edilen 33 adet yatak halısı örneği geliştirilen gözlem formları aracılığı ile ayrıntılı olarak incelemiş ve yöreleri temsil eden örneklerin çizimlerini yapmıştır. Elde edilen verileri tablolara işleyerek frekans dağılımlarını çıkarmış ve değerlendirmeler yapmıştır. Araştırmanın son bölümünde yazılı ve canlı kaynaklardan elde edilen bilgiler ve grafik verilerinden bir sonuca ulaşan Akan, yatak halılarının günümüzde bulunduğu konum, halı ticarethaneleri açısından geçerliliği ve geleceğe aktarılması yolunda alınacak önlemleri belirtmiştir.

Ödemiş Müzesi'nde bulunan dokumaların teknik, renk ve desen açısından incelenmesi çalışmasında Ayhan , Ödemiş Müzesi'nde bulunan dokumaları teknik, renk ve desen açısından incelemiştir. Çalışmasında öncelikli olarak dokumanın tarihçesinden ve Anadolu'daki yerinden bahseden Ayhan daha sonra Ödemiş müzesinde bulunan dokumaları incelemiş ve özelliklerini gözlem fişi ve fotoğraflarla ispatlamıştır. Anadolu; halısı, kilimi, kumaşı, tahta, metal, taş işlemeciliği, çinileri, seramikleri, vb. gibi pek çok el sanatı ile renk, çizgi, desen ve biçimle dopdolu olarak karşımıza çıkan, geleneksel sanatlarımız açısından bitmek tükenmek bilmeyen bir kaynak durumundadır. Bu çeşitlilik içinde en büyük yerlerden bine sahip olan dokumacılığın tarihi neredeyse insanlık tarihi kadar eskidir. Bu konuda değişik görüşler öne sürülmektedir. Bu görüşlerden bitine göre dokumacılık, üretiminde kullanılan hammaddelerin yetiştikleri yörelerde başlamıştır. Diğer bir görüş ise dokumanın, en önemli hammadde saydıkları yün nedeniyle koyunun en çok yetiştirildiği Orta Asya'da başladığını savunur. Diğer bir görüşe göre ise keten ve pamuk yüne göre daha önemlidir ve bu hammaddeler sıcak iklime sahip Mısır dolaylarında daha çok yetişir ve bu nedenle de dokumacılık buralarda başlamıştır. 18.yy.'a gelinceye kadar dokumacılık adım adım gelişmiş ve süregelmiştir. 1733' te dünyanın sah ne olduğu yeni ve büyük bir olay yani Endüstri Devrimi ile dokumacılık yeni boyutlar kazanmıştır. Günümüzde de dokumacılık sürekli gelişen çok büyük bir sektör olarak yerini ve önemini korumaktadır. Ancak teknik olarak sürekli gelişme kaydedilse de, tasarım düzeyinde kaynak oluşturacak malzemeler geçmişte üretilenler olacaktır. Günümüzde müzelerin korumaya aldığı bu eserler yeni tasarımlarda yol gösterecektir. Ayhan, bu çalışmada, bu işlevi yüklenen Ödemiş Müzesi'nde bulunan dokumaları incelemiş ve yeni tasarımlar

sunmuştur.

Yukarıda isimleri geçmekte olan tezler incelenip, hazırlayacağımız teze konu olarak yakın görülmüştür. Dokumaların teknik, desen, malzeme ve kullanılan araç gereçler bakımından nasıl incelenmesi gerektiği bakımından örnek olmuştur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesi konuları üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırmanın Modeli

Yapılan araştırma, Karaman ili müzesinde bulunan kirkitli dokumaların orijinal ve yöresel özelliklerinin, malzeme, teknik, renk, desen ve kompozisyon özelliklerinin incelenip bir katalog oluşturulmasına yönelik tarama modelinde bir araştırmadır.

Araştırma esnasında çalışma grubundan elde edilen teknik bilgilerin toplanması için Karaman Müzesinde çalışan personele uygulanan görüşme formu ile tekil tarama modeli uygulanmıştır. Araştırma esnasında Karaman yöresine ait el dokusu halılardan elde edilen veriler ilişkisel tarama modeli ile değerlendirilmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Karaman il müzesinde bulunan 240 adet kirkitli dokuma araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Bu dokumalardan yöreye ait 41 adet dokuma ise araştırmanın örneklemidir. Karaman ili müzesine gerekli izinler alınarak ulaşılmış ve katalog başlığı adı altında bulunan el dokuması yöresel kirkitli dokuma örnekleri bilgi formları dahilinde belgelenmiştir. Müzede çalışmakta olan 11 kişiye görüşme formu hazırlanarak sorular yöneltilmiştir. Yöneltilen soruların cevapları tablo 1-9 da verilmiştir.

3.3. Ölçme Araçları

Bu tarama çalışmasında bilgi ve görüşme formu çalışması geliştirilerek uygulanmıştır.

3.4. Ölçüm Güvenirliği

- Dokumalardaki hav yüksekliğini ölçmek için kumpas, dokumaları tartmak için küçük el kantarı, saçak örgüleri, saçak uzunlukları ve ebatları ölçmek için metre, kalite hesaplamaları için L şeklinde hazırlanmış 1 cm aralıklı ölçek, dokumaları belgelendirmek için fotoğraf makinesi ve video vb. araçlardan yararlanılmıştır.
- Karaman ili müzesi hakkında, tekstil, dokuma, iplik ve el dokuması halı, kilim gibi başlıkları içeren kitap, yüksek lisans, doktora ve proje çalışmalarının kaynakçalarından bilgisayar ve internet yardımıyla kaynak taraması yapılmıştır.
- Tarama modelinde hazırlanmış olan bu çalışmada, müzede çalışan uzman kişilerin yardımıyla müzede bulunan kirkitli dokumaların bilgi envanterlerinden ve görüşme formlarından yararlanılmıştır.
- İncelenecek olan yöresel kirkitli dokumaların teknik, renk, desen ve ebatları kayıt edilecek olan gözlem fişinden yararlanılmıştır.

3.5. ÖlçümYorumlarının ve Kullanımlarının Geçerliliği

İlmek ipliği yün cinsini belirlemek için TS 4739 ve TS 1700, iplik numaraları için TS 244, ilmek, atkı ve çözgü ipliği cinsi TS 1418, Halı dokumacı. TSE Yayın No: 13020, Tekstil-İpliklerde büküm tayini-Doğrudan sayma metodu. TSE Yayın No: 247, Tekstil yer döşemeleri-El dokusu halılar-Düğüm tiplerinin tarifi ve tayini. TSE Yayın No: 2892, Halılar-El dokuması-Halı sırtı üzerindeki ilmek uçlarının etkin hav boyunun tayini. TSE Yayın No: 2893, Halılar-Birim alan ve birim uzunluktaki ilmek ve/veya ilmek halkasının tayini. TSE Yayın No: 5285, İlmelik yün halı iplikleri-El dokusu halılar için. TSE Yayın No: 626, Tekstil liflerinin tanınması metotları. TSE Yayın No: 4739, “Cicim Dokumacı Standardı” TS 13018. Türk Standartları Enstitüsü. gibi standartlardan yararlanılmıştır.

3.6. Verilerin Toplanması

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda; hangi değişkenlerin konu edildiği, toplanmak istenen gözlenebilir verilerin neler olduğu, hangi temel özellikte olacakları, hangi ölçek türü ile sayısallaştırılacağı, her birinin hangi amaca hizmet edeceğini ve nasıl değerlendirileceğini, verilerin en uygun olarak hangi kaynaklardan toplanabileceği, verilerin en iyi hangi teknik ya da tekniklerle toplanabileceğini belirleyen bir plan çizelgesi oluşturulmuştur.

Kuramsal temellerin oturtulması, araştırmanın genel amaçlarına hizmet etmesi ve gerekli olan olgusal verilere ulaşmak için Karaman ili müzesinde bulunan kirkitli dokumalar incelenmiş olup, ilgili veriler bu konular ile ilgili terim ve kavramları içeren yayınlardan, yapılmış sanat çalışmalarından, araştırma alanı üzerine yazılmış tarihi ve teknik yayınlardan, konu ile ilgili kitap, dergi, makale, tez, internet kaynakları incelenerek bilimsel çalışma kurallarına uygun şekilde yararlanılmıştır.

Bu doğrultuda örneklem grubundan elde edilecek yargısal bilgilerin düzenli kayıt altına alınması için Karaman ili müzesinde bulunan kirkitli dokumaların çekilen fotoğraflarından bir katalog hazırlanıp toplanan veriler incelenerek dokumalarda kullanılan renkler, kaliteleri, motifler araştırılmış gözlem fişine kayıt edilmiştir. Müzede çalışan görevlilerden (11 kişi) müzede bulunan dokumalar hakkında sorular sorularak görüşme formuna kayıt edilmiştir.

Hav boyu seviyesinin muntazam alınması için halının 3 ayrı yerinden ölçüm yapılmıştır. Saçak uzunlukları ve örgülerinin belirlenmesi için incelenen dokumaların saçak uzunlukları sağ-sol ve orta kısımlarından uzunluk cetvel yardımıyla ölçülmüştür. Aynı işlem saçak örgüleri içinde uygulanmıştır. 10 cm eninde ve 10 cm boyundaki düğüm sayılarını belirlemek için halının eninde ve boyunda 3 farklı yerinde sayım yapılmıştır. Ve ortalamaları alınarak ölçümler sonucu elde edilen tüm sayısal veriler çalışma içinde geliştirilmiş olan bilgi formuna kaydedilmiştir. Boş bilgi formu ekle bölümünde Ek.1 olarak verilmiştir.

3.7. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Karaman müzesinde bulunan kirkitli dokumaların yüzey alanlarının ölçümleri ile bulunan değerler (en ve boy oranları), her dokuma için ayrı ayrı birbiri ile çarpılarak analiz edilmiş ve elde edilen değerler m^2 cinsinden verilmiştir. Boy/en oranları ise elde edilen boy oranlarının en oranlarına bölünmesi ile belirlenmiştir. Tespit edilen ağırlıklar yüzey alanına bölünerek m^2 ağırlığı hesaplanmıştır (Tablo 6).

Müzede bulunan halıların düğüm şekillerinin belirlenmesinde, hav yüksekliklerinin tayininde ve dokumaların saçak uzunluklarının belirlenmesinde Türk Standartları Enstitüsünün hazırlamış olduğu standartlardan yararlanılmıştır.

Müzede bulunan halıların kalitelerini belirlemek için tespit edilen en ve boydaki düğüm sayılarının analizinde Türk Standartları Enstitüsünün hazırladığı TS43 “Tekstil Yer

Döşemeleri, El Dokuması Halılar- Türk Halıları” standardından yararlanılmıştır (TS 43,1992). İncelenen dokumaların kalitelerinin belirlenmesi için, en ve boyda tespit edilen sayılar çarpılarak 1 dm² ‘deki düğüm sayıları belirlenmiştir. Elde edilen değerlerin ortalaması alınarak her dokuma için belirlenen kalite değerleri ile tablolar oluşturulmuş ve değerlendirilmeleri yapılmıştır.

İncelenen dokumalarla ilgili bilgi formları, elde edilen tüm bilgileri ile ekler bölümünde ayrıntılı olarak verilmiştir.

Örnekleme grubunda incelenen dokumaların farklı motif yerleşim düzenleri CARPET programında çizilmiştir. Tespit edilen farklı motiflerin orijinal çizimleri ilgili bölümde verilmiştir.

Araştırma, Gazi üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak rapor haline getirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1. Görüşme Formundan Elde Edilen Bulgular

Karaman Müzesinde bulunan kişilerle görüşme yapılarak form değerlendirilmiştir.

4.2. Bilgi Formları

Müze çalışanlarına yöneltilen görüşme formu sorularına verilen cevaplardan hazırlanan tablolar aşağıda sunulmuştur.

Müzedede çalışan bireylerin yaşları ile ilgili veriler değerlendirilerek sonuçları tablo 1 de sunulmuştur.

Tablo 1. Müzedede Çalışanların Yaş Ortalaması

Yaş	f	%
25-28	2	18.18
28-31	2	18.18
31-34	1	9.09
34-37	2	18.18
37-40	-	-
40-43	-	-
43-46	1	9.09
46-49	2	18.18
49-52	1	9.09
Toplam	11	100

Tablo 1 incelendiğinde müzedede çalışanlarının yaş ortalamasının 35. 2 olduğu görülmektedir.

Müzedede çalışan bireylerin Uzmanlık Alanları ile ilgili veriler değerlendirilerek sonuçları tablo 2 de sunulmuştur.

Tablo 2. Müze Çalışanlarının Uzmanlık Alanları

Uzmanlık Alanları	f	%
Sanat Tarihi	2	18.18
Arkeoloji	2	18.18
Muhasebe	1	9.09
Antropolog	1	9.09
Memur	5	45.46
Toplam	11	100

Tablo 2 incelendiğinde en yüksek değer % 45.46 ile memur ve en düşük değer % 9.09 ile muhasebe ve antropolog olduğu görülmektedir. Buna göre müze çalışanlarının çoğunlukla memur oluşturmaktadır. Sanat tarihçi, arkeoloji uzmanlarını ise antropolog ve muhasebeci takip etmektedir.

Müzede çalışan bireylerin çalışma süreleri ile ilgili veriler değerlendirilerek sonuçları tablo 3 de sunulmuştur.

Tablo 3. Müze çalışanlarının müzedeki çalışma süreleri

Çalışılan süre	f	%
1-3	2	18.18
3-6	3	27.27
6-9	3	27.27
9-12	2	18.18
12-15	1	9.09
Toplam	11	100

Tablo 3 incelendiğinde en yüksek değer % 27.27 ile 3ve 9 yıl arasında olduğu görülürken en düşük değer % 9.09 ile 12-15 yıl olduğu görülmektedir.

Müzenin tanıtım amaçlı hazırladığı bir broşür ya da derginin olup olmadığı ile ilgili veriler değerlendirildiğinde %100 var olduğu tespit edilmiştir.

Müzede çalışan bireylere sergi salonunda kaç zamanda bir değişim yapıp yapılmadığı ile ilgili veriler değerlendirilerek sonuçları tablo 4 de sunulmuştur.

Tablo 4. Müze de bulunan sergi salonunda kaç zamanda bir değişim yapılıp yapılmadığı

Görüşler	f	%
Belli olmuyor	6	54.54
Belli periyotlarda	1	9.09
Çok sık değişmiyor	3	27.27
Çok uzun aralıklarla	1	9.09
Toplam	11	100

Tablo 4 incelendiğinde bireylerin en yüksek değerle % 54.54 belli olmadığını en düşük değerle % 1 belli periyot ve çok uzun aralık olduğunu söylemiştir. Buna göre müzede sergi salonunun değişimi süresi çalışanlar tarafından bilinmemekte ve bir program dahilinde düzenleme yapılmamaktadır.

Müzede çalışan bireylerden dokumaların nasıl korunduğu ile ilgili elde edinilen veriler değerlendirilerek sonuçları tablo 5 de sunulmuştur

Tablo 5. Müzede bulunan dokumalar nasıl korunmaktadır.

Yöntem	f	%
Fiziki olarak korunmaktadır.	1	9.09
Koruma yöntemleri kullanılmaktadır	1	9.09
Havalandırılarak	2	18.18
Naftalinle ilaçlanarak.	6	54.54
Kimyasal ilaçlar kullanılarak.	1	9.09
Toplam	11	100

Tablo 5 incelendiğinde bireylerin en yüksek değerle % 54.54 naftalinle ilaçlanarak korunduğunu en düşük değerle % 9.09 oran ile fiziki olarak ve kimyasal olarak korunduğunu söylemiştir.

Müzede çalışan bireylerin müzedeki dokumalar ile ilgili görüşleri hakkında edinilen veriler değerlendirilerek sonuçları tablo 6 de sunulmuştur

Tablo 6. Müzede bulunan dokumalar ile ilgili görüşleri

Görüşler	f	%
Teşhir salonu yetersiz.	2	18.18
Dokuma sayısı yetersiz.	1	9.09
Teşhiri zor eser grubudur.	1	9.09
Müzede yeteri kadar var.	2	18.18
Çeşitlilik sayısı azdır.	1	9.09
Herhangi bir fikrim yok.	4	36.36
Toplam	11	100

Tablo 6 incelendiğinde bireylerin en yüksek değerle % 36.36 herhangi bir fikrim yok derken en düşük değerle % 9.09 oran ile dokuma sayısını yetersiz, teşhiri zor ve çeşitlilik sayısının az olduğunu söylemiştir.

Müzede çalışan bireylere dokumaların hangi yollarla müzeye geldiği ile ilgili görüşleri değerlendirilerek sonuçları tablo 7 de sunulmuştur

Tablo 7. Müzede bulunan dokumalar size hangi yollarla gelmektedir.

Görüşler	F	%
Hibe edilmektedir.	6	54.54
Satın alınmaktadır.	5	45.45
Toplam	11	100

Tablo 7 incelendiğinde bireylerin en yüksek değerle % 54.54 hibe edilmekte en düşük değerle % 45.45 satın alınmakta olduğunu söylemiştir

Müzede çalışan bireylerin müzeye dokuma teslim edenlerin talepleri ile ilgili veriler değerlendirilerek sonuçları tablo 8 de sunulmuştur

Tablo 8. Müzeye dokuma teslim edenlerin talepleri.

Görüşler	f	%
Teşhir salonunda sergilenmeleri.	8	72.72
Gelecek kuşaklara aktarılması.	1	9.09
Bazılarının maddi beklentileri oluyor.	1	9.09
Fikrim yok.	1	9.09
Toplam	11	100

Tablo 8 incelendiğinde bireylerin en yüksek değerle % 72.72 teşhir salonunda sergilenimleri en düşük değerle % 9.09 oran ile gelecek kuşaklara aktarılması, bazılarının maddi beklentileri olduğunu söylemiştir. Bazıları ise fikir belirtmemişlerdir.

Müzede çalışan bireylerin dokumaların müzeye alınırken aranan şartların neler olduğu ile ilgili veriler değerlendirilerek sonuçları tablo 9 de sunulmuştur

Tablo 9. Dokumaların müzeye alınırken aranan şartlar

Görüşler	f	%
Farklı özelliklere sahip olması.	2	18.18
Etnografik özellik taşıması.	1	9.09
Nadir bir eser olması.	4	36.36
Eski olması.	2	18.18
Şart aranmaz.	1	9.09
Fikrim yok.	1	9.09
Toplam	11	100

Tablo 9 incelendiğinde bireylerin en yüksek değerle % 36.36 oran ile nadir bir eser olması % 18.18 oran ile eski olması ve farklı özelliklere sahip olması en düşük değerle ise % 9.09 etnografik özellik taşıması, şart aranmaması ve fikri olmadığını söylemiştir

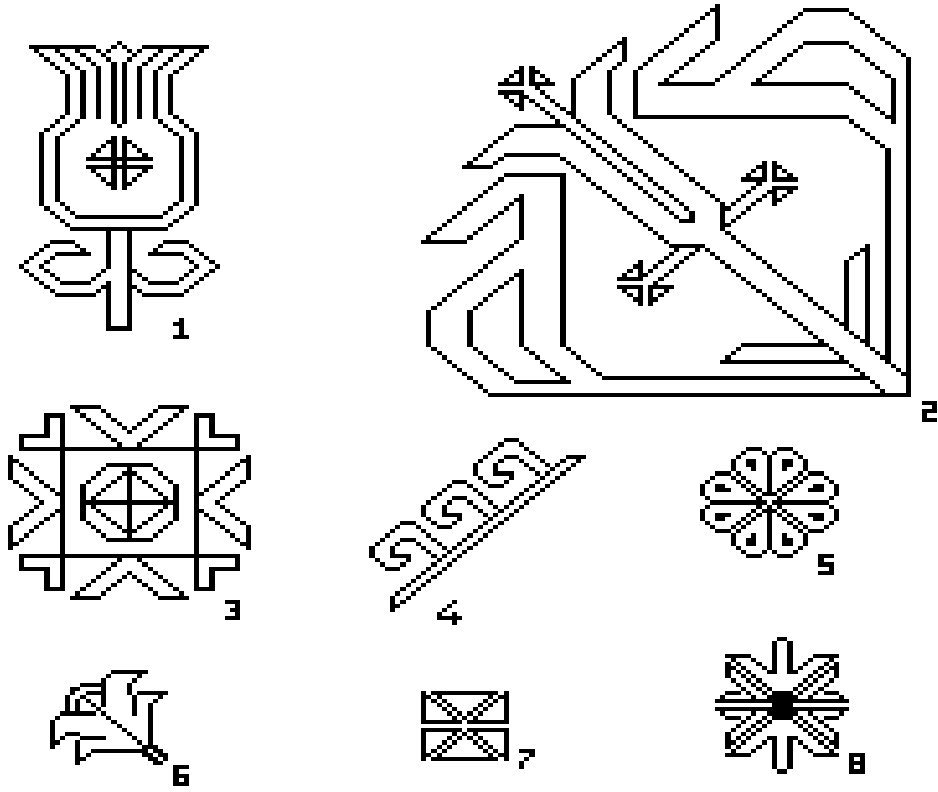
BİLGİ FORMU-1

Fotoğraf 3. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 1
Envanter No	: 749
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 27.11.1978
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Konya Müzesinden Nakil
Kolleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir
Ürünün Cinsi	: Halı (Sedir)
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 116X330 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 34X36
Dokuma Ağırlığı	: 9.200 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği

Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, mavi, beyaz, turuncu, gri ve yeşil.
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Penç, Goncagül, Lale, Ladik Gülü.
Geometrik Bezeme	: Su yolu.
Nesneli Bezeme	: Aşk.
Sembolik Bezeme	: Pıtrak, Koç Boynuzu.
Kompozisyon	: Dokuma iki ince su, bordür ve göbekten meydana gelmiştir. İnce dış sedefte kırmızı zemin üzerine su yolu motifinin ardışık sıralanmasından oluşmaktadır. Kalın sedefte ise turuncu zemin üzerine goncagül motifleri aynı yönde sıralanmıştır. Bordür mavi zemin üzerine ladik gülü ve pıtrak motifinin tekrarından meydana gelmiştir. Dokumanın orta kısmında dört tane göbek bulunmaktadır. Göbeklerin etrafı koç boynuzu motifleri ile bezenmiş olup göbeklerin bağlantı noktalarında stilize lale motifleri mevcuttur. Madalyonların içleri lale, penç ve aşk motifleri ile bezenmiştir.

Çizim 1. 749 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

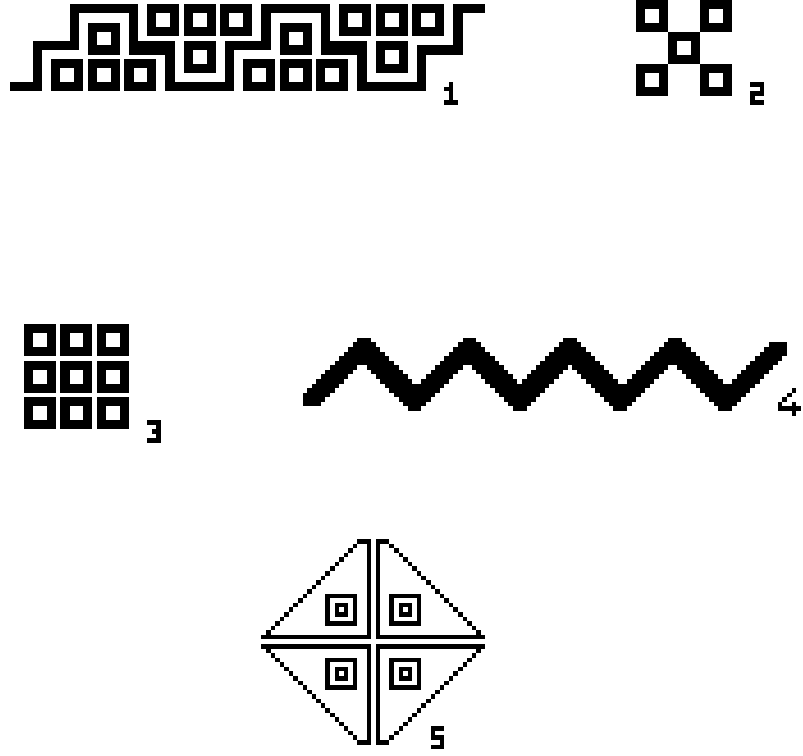
- 1- Başak (Orta göbekte kullanılmıştır).
- 2- Ladik Gülü (Bordürde kullanılmıştır).
- 3- Pıtrak (Bordürde kullanılmıştır).
- 4- Kurt İzi (Madalyon çevrelerinde kullanılmıştır).
- 5- Penç (Madalyonların içlerinde kullanılmıştır).
- 6- Goncagül (Sedeflerin içlerinde kullanılmıştır).
- 7- Göz (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 8- Koç Boynuzu (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 4. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 2
Envanter No	: 67
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 16.11.1964
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Satın Alma
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir
Ürünün Cinsi	: Yastık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 41X58 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 30X32
Dokuma ağırlığı	: 2.250 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü

Kullanılan Renkler	:	
Çözüde	:	Beyaz
Bezeme İpliği	:	Kırmızı, sarı, krem, beyaz, mavi, kahverengi ve turuncu.
Bezeme Konuları	:	
Geometrik Bezeme	:	Su yolu, Dama, Zig Zag.
Nesneli Bezeme	:	Aşk.
Sembolik Bezeme	:	Göz, Baklava Dilimi.
Kompozisyon	:	Dokuma iki sedef, bir ince su ve zeminden oluşmuştur. Birinci sedef kahverengi zemin üzerine göz ve dama motiflerinin ardışık sıralanmasından oluşmuştur. Sedefler arasında ince bir turuncu renkle dokunmuş kontur niteliğinde bir su bulunmaktadır. İkinci sedef sadece uzun kenarlarda, zig zag'lardan meydana gelmektedir. Zemin su yolu motifi ile ikiye bölünmüştür. Zemin ise baklava motiflerinin diyagonal biçimde yerleştirilmesiyle bezenmiştir. Dokumanın her iki ucunda bulunan kilimlik kısımları sökülmeğe başlamış durumdadır.

Çizim 2. 67 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Zig-zag (Ayaklık kısmında kullanılmıştır).
- 2- Göz (İnce bordürde kullanılmıştır).
- 3- Dama (Zeminde kullanılmıştır).
- 4- Su Yolu (Dikey sedeflerde kullanılmıştır).
- 5- Baklava (Göbekte kullanılmıştır).

Fotoğraf 5. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 3
Envanter No	: 654
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 06.12.1976
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Hikmet SÖNMEZ’den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir
Ürünün Cinsi	: Yastık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 50X63 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm’de)	: 24X26
Dokuma Ağırlığı	: 2.240 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözümlü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü

Kullanılan Renkler :

Çözüde : Beyaz

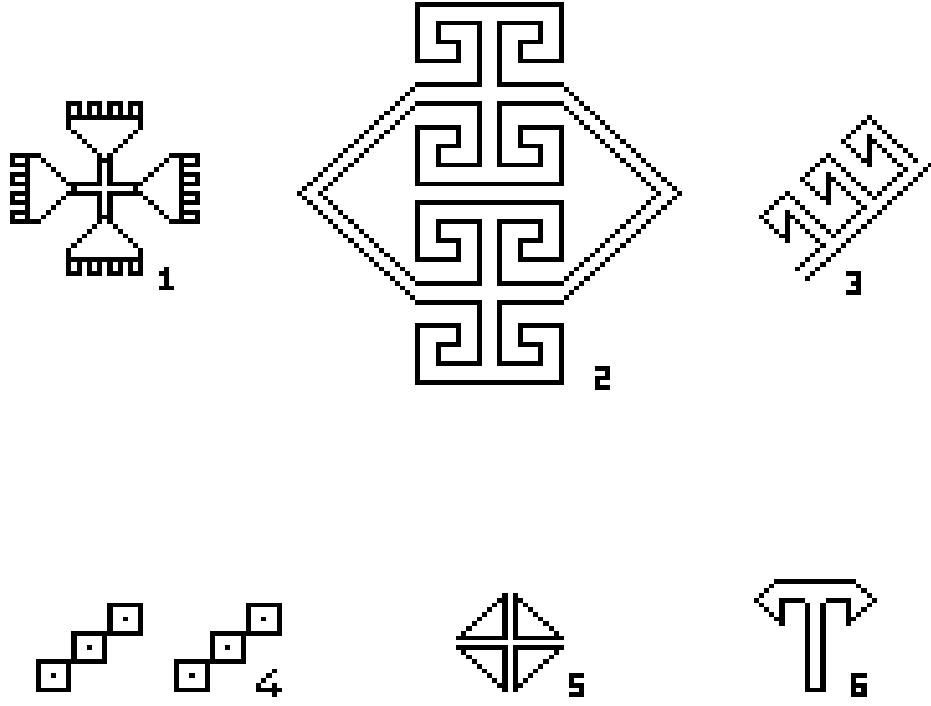
Bezeme İpliği : Kırmızı, sarı, krem, siyah.

Bezeme Konuları :

Geometrik Bezeme : Dama, Çarkıfelek.

Sembolik Bezeme : Baklava Dilimi, koç Boynuzu, Kurt İzi.

Kompozisyon : Dokuma bir bordür ve zeminden oluşmuştur. Bordürde üç taş motifinin çapraz olarak farklı renklerde sıralanmasıyla oluşmaktadır. Dokumanın ortasında büyük bir bereket motifi bulunmaktadır. Motifin her iki tarafında koç boynuzu motifinin hakimiyeti görülmektedir. Bereket motifinin etrafında koç boynuzu ve kurt izlerinin sınırları belirlediği bir kompozisyon mevcuttur. Dokumanın köşe kısımlarında serpiştirilmiş çarkıfelek motifleri ile bezenmiştir.

Çizim 3. 654 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

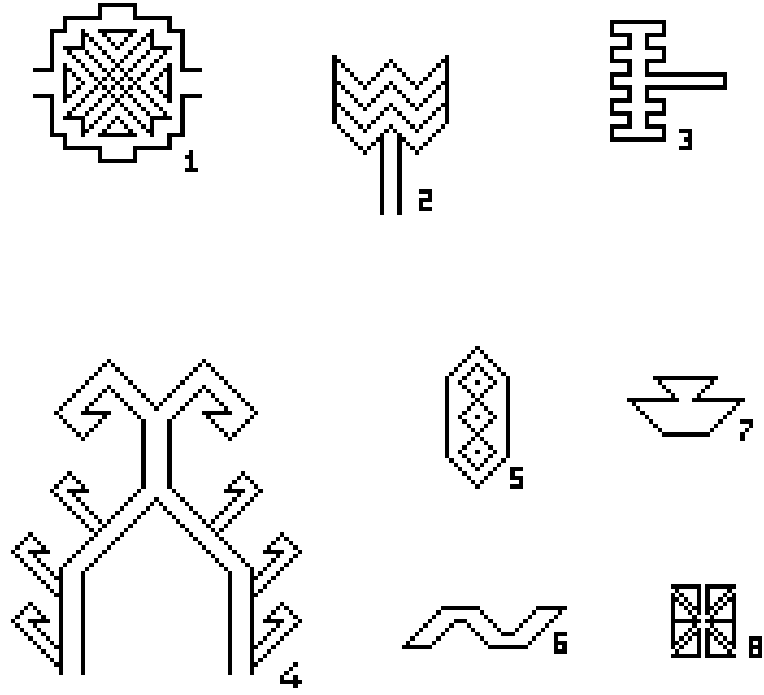
- 1- Saç Bağı (Göbeğin köşe zeminlerinde kullanılmıştır).
- 2- Koç Boynuzu (Madalyonun göbeğinde kullanılmıştır).
- 3- Kurt İzi (Zeminde kullanılmıştır).
- 4- Dama (Bordürde kullanılmıştır).
- 5- Baklava Dilimi (Zeminde kullanılmıştır).

Fotoğraf 6. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 4
Envanter No	: 755
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 28.11.1978
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Hidayet ÜZÜM'den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür.
Ürünün Cinsi	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 100X112 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 30X32
Dokuma Ağırlığı	: 4.700 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, beyaz, kahverengi, yeşil, mor, siyah ve sarı.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Akrep.
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak.
Nesneli Bezeme	: Tarak, Sandık, Yıldız, Saç Bağı.
Sembolik Bezeme	: Çengel, Koç Boynuzu.
Kompozisyon	: Dokumanın iki sedef, bir bordür ve zeminden meydana gelmiştir. Sedeflerde çengel motifi farklı renklerde ardışık olarak sıralanmıştır. Bordür ise beyaz zemin üzerine farklı renklerde sandık motifinin sıralanmasından meydana gelmektedir. Dokumanın kompozisyonu mihrap formundadır ve mihrap ucunda alem motifi bulunmaktadır. Mihrap kısmının sağ ve sol tarafında simetrik olarak akrep motifi mevcuttur. Mihrabın iç kısmı farklı motifler ile bezenmiştir. Dokuma günümüze tam olarak ulaşamamıştır. Dokumanın dağılmaması için etrafından kumaştan astar yapılarak dikilmiştir.

Çizim 4. 755 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Sandık (Bordürde kullanılmıştır).
- 2- Kanat (Mihrap madalyonunda kullanılmıştır).
- 3- Tarak (Mihrap yanlarında kullanılmıştır).
- 4- Koç Boynuzu (Mihrap nişlerinde kullanılmıştır).
- 5- Dama (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 6- Çengel (Sedeflerde kullanılmıştır).
- 7- Yıldız (Bordürlerde kullanılmıştır).
- 8- Göz (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 7. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 5
Envanter No	: 1327
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 06.06.1983
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet KIRBOĞA'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yastık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 52X94 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 22X24
Dokuma Ağırlığı	: 2.150 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözümlü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü

Kullanılan Renkler :

Çözüde : Beyaz

Bezeme İpliği : Kırmızı, siyah, sarı, beyaz, gri ve kahverengi.

Bezeme Konuları :

Bitkisel Bezeme : Başak.

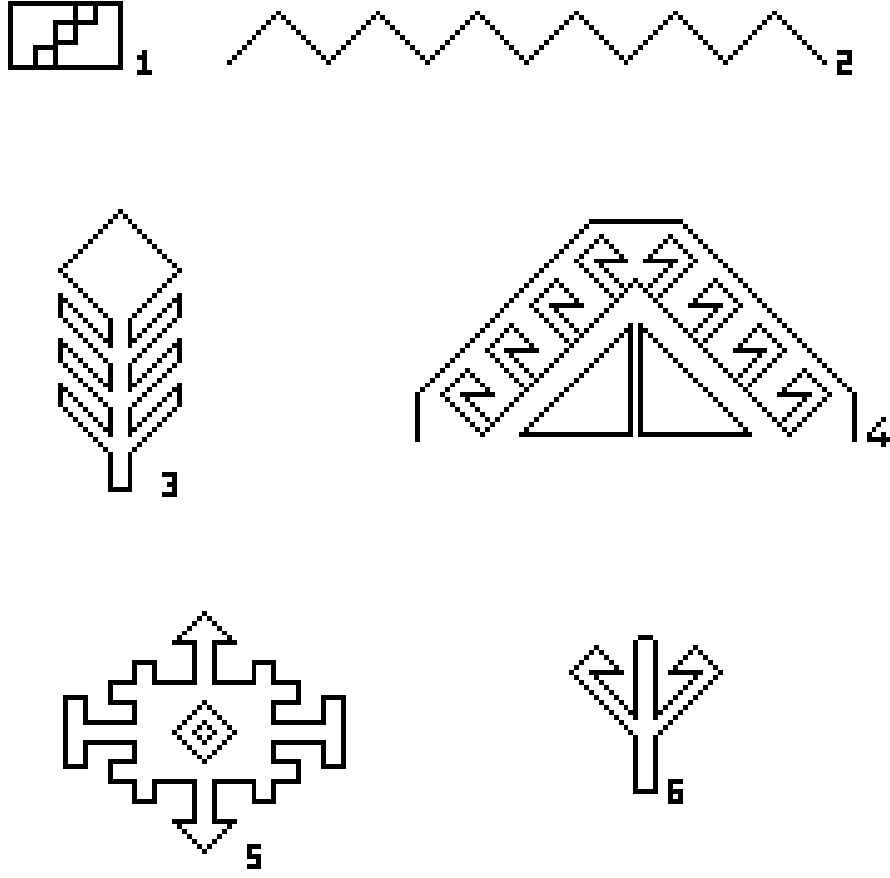
Geometrik Bezeme : Dama, Zig Zag, Altıgen.

Nesneli Bezeme : Saç Bağı, Tarak, Sandık.

Sembolik Bezeme : Koç Boynuzu, Baklava Dilimi, Kurt İzi.

Kompozisyon : Dokuma bir bordür birde orta zeminden oluşmaktadır.

Bordür kısmında farklı renklerde üç taş motiflerinin ardışık sıralanmasıyla kompozisyon meydana gelmiştir. Orta zemin çift tarafından mihraplı olup uç kısımlarından alem motifi ile bezenmiştir. Göbek kısmında kırmızı zemin üzerine sandık ve altıgen içine kurt izi motifiyle kompozisyon tamamlanmıştır. Dokuma kilimlik kısımlarından sökülmeye başlamış bir haldedir.

Çizim 5. 1327 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

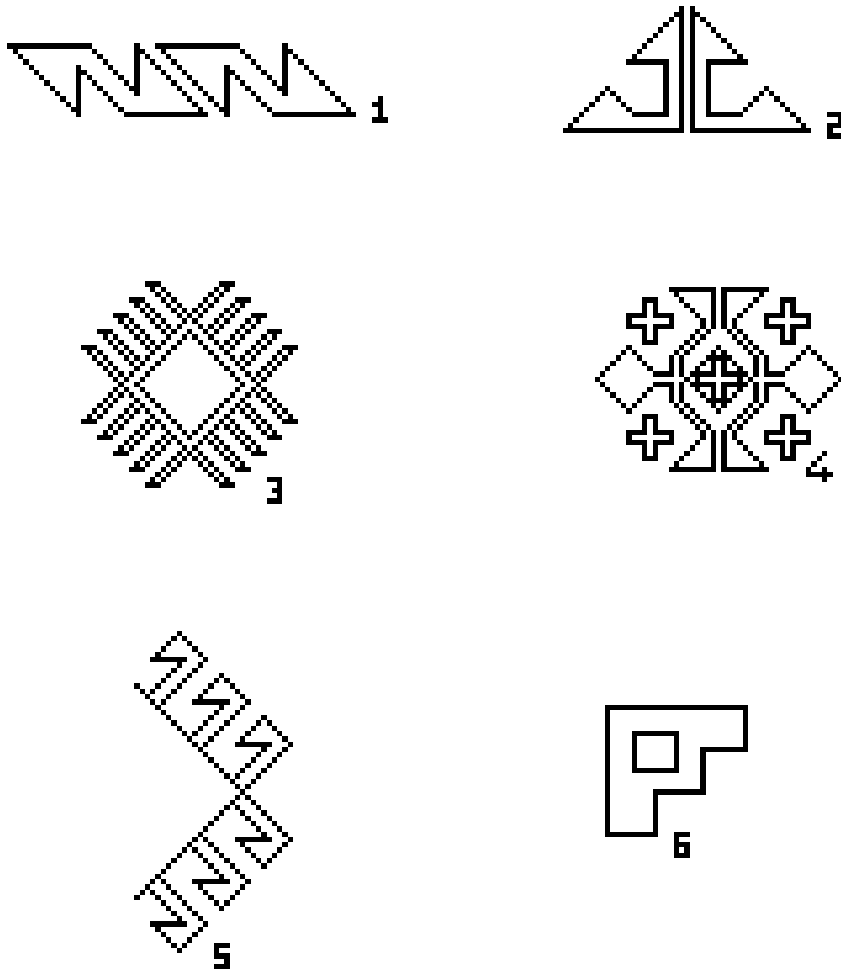
- 1- Dama (Bordürlerde kullanılmıştır).
- 2- Su Yolu (Mihrap çevresinde kullanılmıştır).
- 3- Başak (Mihrap kenarlarında kullanılmıştır).
- 4- Koç Boynuzu (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 5- Sandık (Göbekte kullanılmıştır).
- 6- Koç Boynuzu (Mihrap zemininde kullanılmıştır).

Fotoğraf 8. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 6
Envanter No	: 1536
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 03.09.1985
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet ERTAŞ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yastık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 40X87 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 24X26
Dokuma Ağırlığı	: 2.400 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözümlü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü

Kullanılan Renkler	:	
Çözüde	:	Beyaz
Bezeme İpliği	:	Mavi, sarı, kahverengi, krem
Bezeme Konuları	:	
Figürlü Bezeme	:	Kuş, Göz.
Bitkisel Bezeme	:	Penç, Pıtrak.
Geometrik Bezeme	:	Dama, Zig Zag, Altıgen, Çarkıfelek.
Nesneli Bezeme	:	Sandık.
Sembolik Bezeme	:	Koç Boynuzu, Kurt İzi, Çengel.
Kompozisyon	:	Dokuma ince sulardan, sedef birde orta zeminden oluşmaktadır. Sedef kısmında farklı renklerde ki çengeller bir biri içine geçerek ardışık sıralanmasıyla oluşmuştur. Dokumanın orta zemininde ise çift yönlü mihrap bulunmaktadır. Mihrap nişleri kurt izi motifi ile sınırlandırılmış olup altıgen içinde ki penç motifi ile bezenmiştir. Göbek kısmında bulunan sandık motifi altıgen motifleri ile çevrelenmiş ve içleri göz motifi ile bezenmiştir. Dokuma kilimlik ve saçak kısımlarından aşınmaya başlamış bir haldedir.

Çizim 6. 1536 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

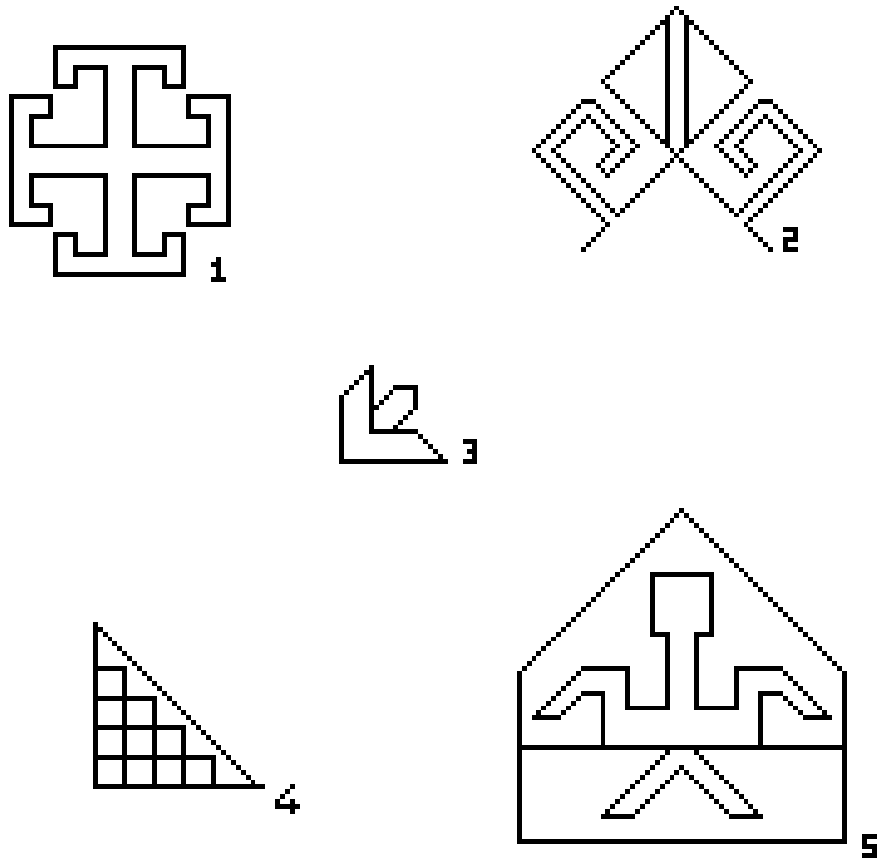
- 1- Çengel (Bordürlerde kullanılmıştır).
- 2- Koç Boynuzu (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Pıtrak (Dokumanın göbeğinde kullanılmıştır).
- 4- Sandık (Dokumanın göbeğinde kullanılmıştır).
- 5- Kurt İzi (Mihraplarda kullanılmıştır).
- 6- Dama (Zemin içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 9. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 7
Envanter No	: 318
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 17.07.1969
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Ahmet YÜKSEL'den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yastık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 56X90 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 22x24
Dokuma Ağırlığı	: 3.100 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözümlü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, sarı, kahverengi, mavi, turuncu ve krem.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz, Kuş.
Geometrik Bezeme	: Altıgen.
Nesneli Bezeme	: Dama, Sandık.
Sembolik Bezeme	: Elibelinde, Bereket, Koç Boynuzu.
Kompozisyon	: Dokuma dikdörtgen biçiminde oluşturulmuştur. Ayaklık ve alınlık kısımlarında yatay biçimde sedefler bulunmaktadır. Sedeflerin içi eli belinde motiflerinin yan yana sıralanmasıyla bezenmiştir. Dokumanın etrafını altıgen formların içinde bereket motifinin yatay ve dikey olarak birbirine bağlanmasıyla meydana gelmiştir. Orta zeminde sandık motifinden boyuna uzatılmış alemler içinde koç boynuzu motifleri vardır. Dokumanın zemin köşeleri dama motifleri ile bezelidir.

Çizim 7. 318 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

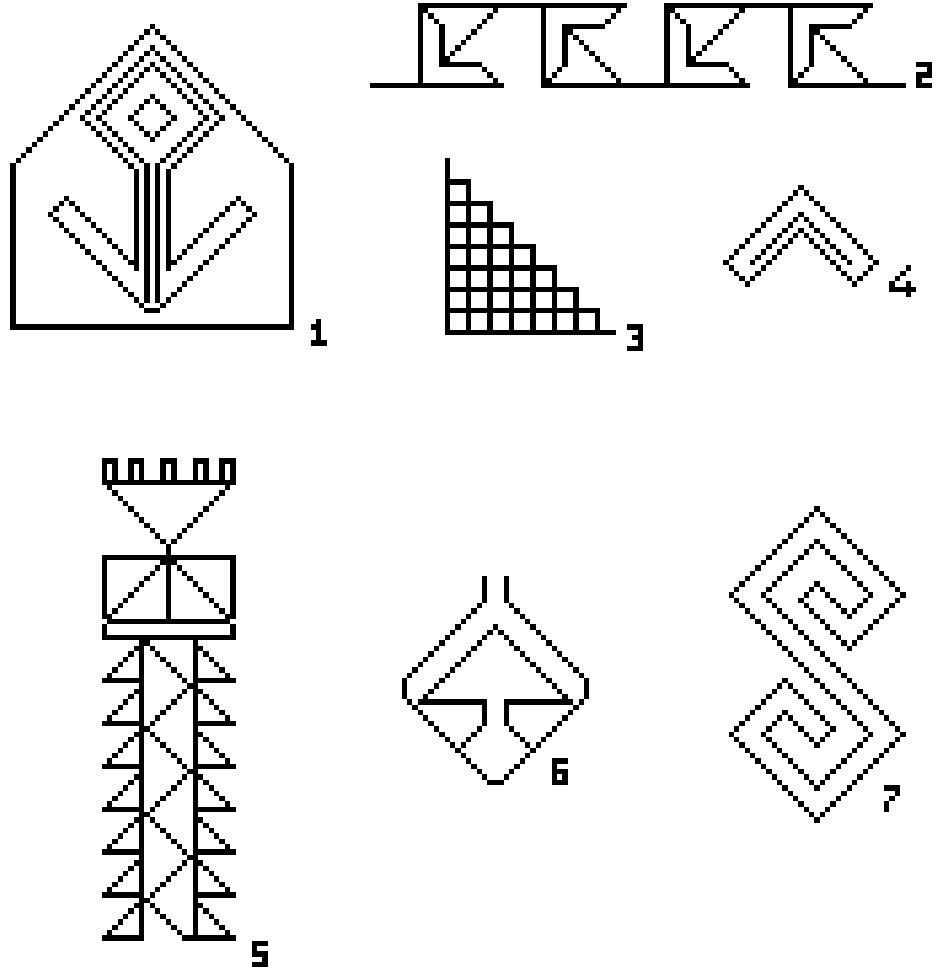
- 1- Koç Boynuzu (Mihrap nişlerinde kullanılmıştır).
- 2- Elibelinde (Bordürlerde kullanılmıştır).
- 3- Kuş (Mihrap köşelerinde kullanılmıştır).
- 4- Dama (Mihrap köşelerinde kullanılmıştır).
- 5- Bereket (Bordürlerde kullanılmıştır).

Fotoğraf 10. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 8
Envanter No	: 1723
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 24.04.1987
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mevlüt ERDURAN'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yastık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 47X129 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 22X24
Dokuma Ağırlığı	: 3.150 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü

Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, yeşil, turuncu, mor, siyah, krem ve gri.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	:
Bitkisel Bezeme	: Goncagül, Başak.
Geometrik Bezeme	: Su Yolu, Dama.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Çengel.
Kompozisyon	: Dokuma bir sedef, uzun kenarlarından kalın su ve göbekten oluşmuştur. Kalın su bölümlerinin içinde başak motifi farklı renklerle yan yana sıralanarak bezenmiştir. Orta kısmı sınırlandıran sedef ise stilize edilmiş goncagül motifinin farklı renklerde bir birine bağlanarak kompozisyonu meydana getirmiştir. Zemin kısmında iki yönde bulunan mihrap, basamaklı nişlerle oluşturularak uç noktasında alem ve alemin etrafında dama motifleri bulunmaktadır. Ortada bulunan başak ve çengel motifleri zeminin kompozisyonunu oluşturmaktadır. Dokumanın kilimlik ve kenar örgü kısımları yıpranmıştır.

Çizim 8. 1723 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Başak (Yatay bordürlerde kullanılmıştır).
- 2- Su Yolu (Dikey bordürlerde kullanılmıştır).
- 3- Dama (Mihrap kenarlarında kullanılmıştır).
- 4- Kaz Ayağı (Zemin içlerinde kullanılmıştır).
- 5- Bereket (Madalyon çevresinde kullanılmıştır).
- 6- Bukağı (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 7- Çengel (Madalyon köşelerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 11. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

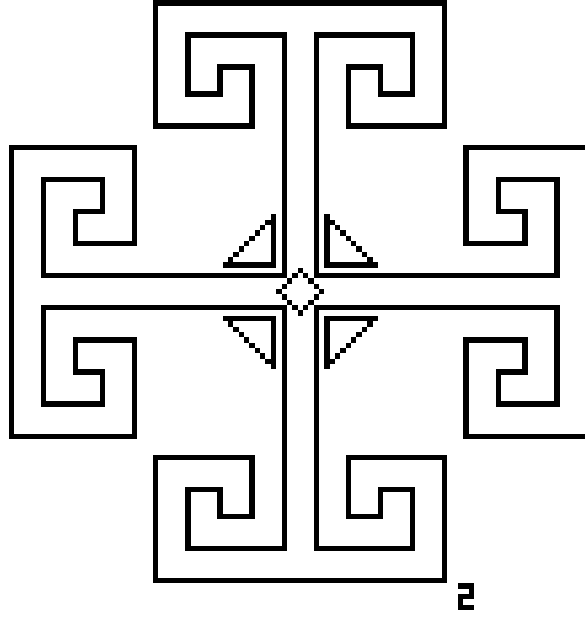
Örnek No	: 9
Envanter No	: 1885
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 29.09.1988
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet ERTAŞ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 42X91 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 26X30
Dokuma Ağırlığı	: 3.200 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözümlü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, turuncu, siyah, kahverengi, ve sarı.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Çengel, Altıgen, Dama.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu.

Kompozisyon : Dokumanın tamamı boyuna bantlara ayrılarak kompozisyon oluşturulmuştur. Çuvalın ağızlık ve taban kısmında ince şeritler halinde motifsiz olarak dokunmuş alanlar bulunur. Çuvalın ön yüzü havlı olarak arka yüzü ise düz kilim tekniğinde motifsiz olarak dokunmuştur. İnce bantlarda farklı renklerde sıralanmış çengel motifleri görülür. Kalın bantlarda ise altıgen içine yerleştirilmiş farklı renklerde koç boynuzu motifi ile bezenmiştir. Dokumanın sedef ve göbek kısmını çevreleyen dama motifleri vardır. Çuvalın etrafı saç örgüsü tekniği ile örülmüş kolon bulunur.

1

2

3

Çizim 9. 1885 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Dama (Yatay ve dikey sedeflerde kullanılmıştır).
- 2- Koç Boynuzu (Dokumanın madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Çengel (Dikey ve yatay bölme içlerinde).

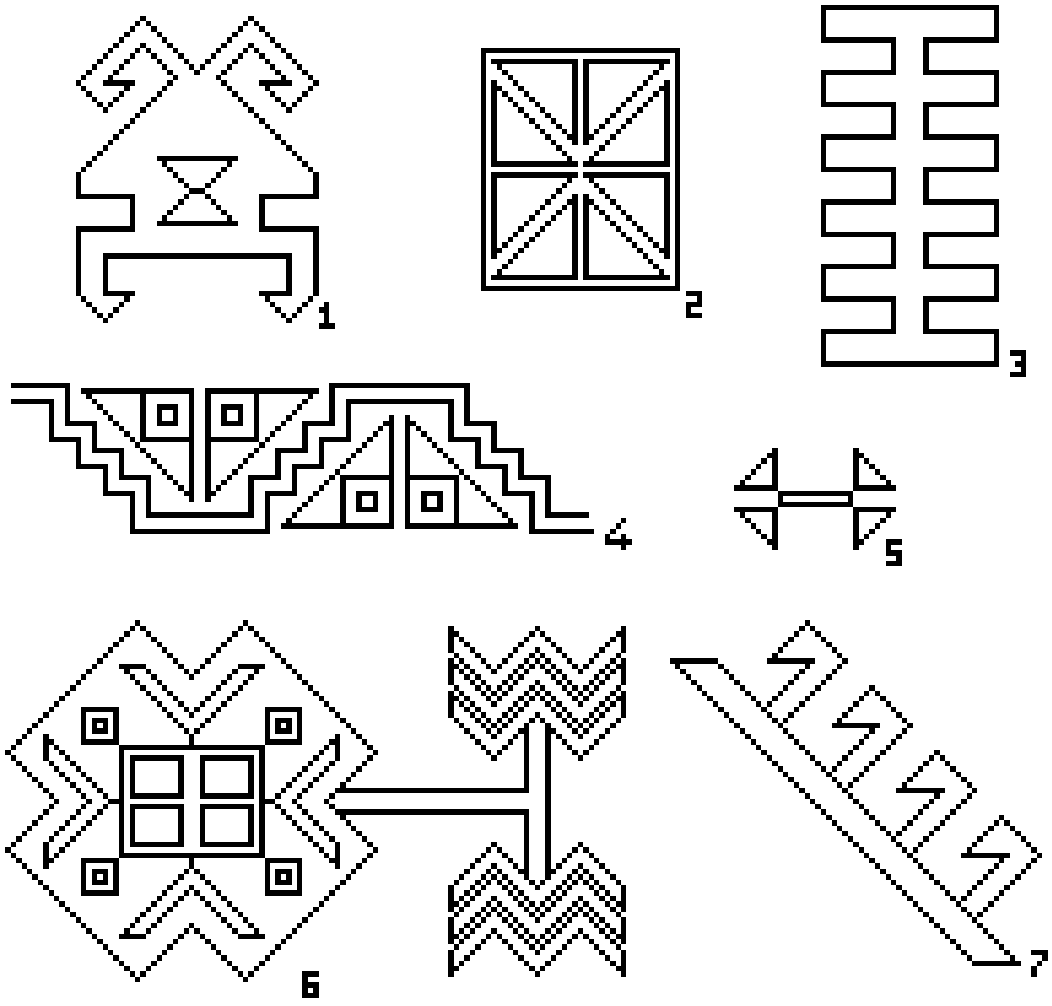

Fotoğraf 12. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 10
Envanter No	: 75
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 01.02.1975
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mustafa TOKTAY'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 110x145 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 32X34
Dokuma Ağırlığı	: 6.600 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözümlü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, siyah, krem, mavi, turuncu ve kahverengi.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Kuş
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Geometrik Bezeme	: Dama, Tarak.
Nesneli Bezeme	:
Sembolik Bezeme	: Su Yolu, Çarkıfelek, Koç Boynuzu, Bereket, Anahtar.

Kompozisyon : Dokuma iki ince sedef, bir bordürden ve zeminden oluşmaktadır. Dış sedef ve iç sedef lacivert zemin üzerine üçlü dama motiflerinin birbirine ters yönde farklı renklerde sıralanmasından meydana gelmektedir. Zeminin merkezinde göbek motifi ve bu motifi sınırlandıran kurt izi motifleri bulunmaktadır. Orta zeminin köşe göbeklerinde içlerinde kuş motifleri bunun içinde de tarak ve çarkıfelek motifleri ile bezenmiştir. Dokumanın zemini bereket motifi ile bezenmiştir. Dokumanın her iki yönünde de kısa boylu saçaklar bulunur.

Çizim 10. 75 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

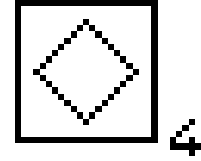
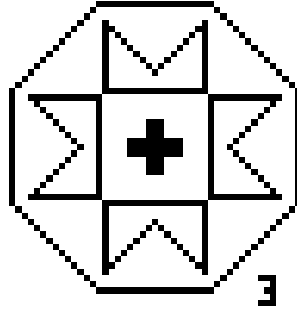
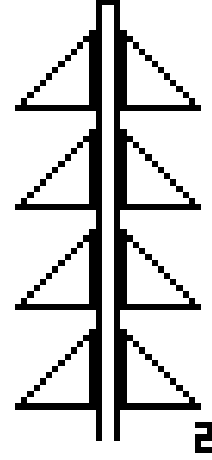
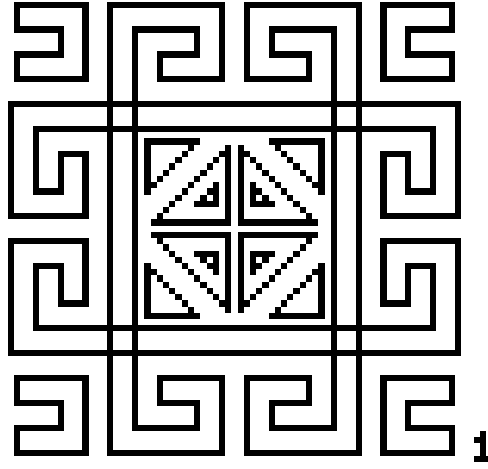
- 1- Koç Boynuzu (Mihrap uçlarında kullanılmıştır).
- 2- Çarkıfelek (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Tarak (Mihrap kenarlarında kullanılmıştır).
- 4- Su Yolu (Dokumanın bordürlerinde kullanılmıştır).
- 5- Anahtar (Bordür içlerinde kullanılmıştır).
- 6- Bereket (Dokumanın göbeğinde kullanılmıştır).
- 7- Kurt İzi (Zeminin çevrelenmesinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 13. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 11
Envanter No	: 908
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 17.02.1981
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet ERTAŞ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yastık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 42X74 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 22X24
Dokuma Ağırlığı	: 2.350 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, turuncu, lacivert, sarı ve krem.
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Hayat Ağacı.
Geometrik Bezeme	: Yıldız.
Sembolik Bezeme	: Çarkıfelek, Bereket.
Kompozisyon	: Dokuma bir ince sedekten, bir bordürden ve zeminden oluşmaktadır. Bordür sekizgenler içinde farklı renklerden dokunmuş yıldız motiflerinden meydana gelir. Orta zemin sedekler ile üçe bölünerek kompozisyon oluşturulmuştur. Sedef içinde hayat ağacı motifi yatay ve dikey olarak yerleştirilmiştir. Bölümler içinde koç boynuzu motifi ve onun merkezinde çarkıfelek motifi bulunur. Dokuma bütün kenarlarından aşınmış durumdadır.

Çizim 11. 908 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Bereket (Dokumanın zemininde kullanılmıştır).
- 2- Hayat Ağacı (Zemin sınırlandırmalarında kullanılmıştır).
- 3- Yıldız (Bordürlerde kullanılmıştır).
- 4- Çarkıfelek (Madalyon göbeklerinde kullanılmıştır).

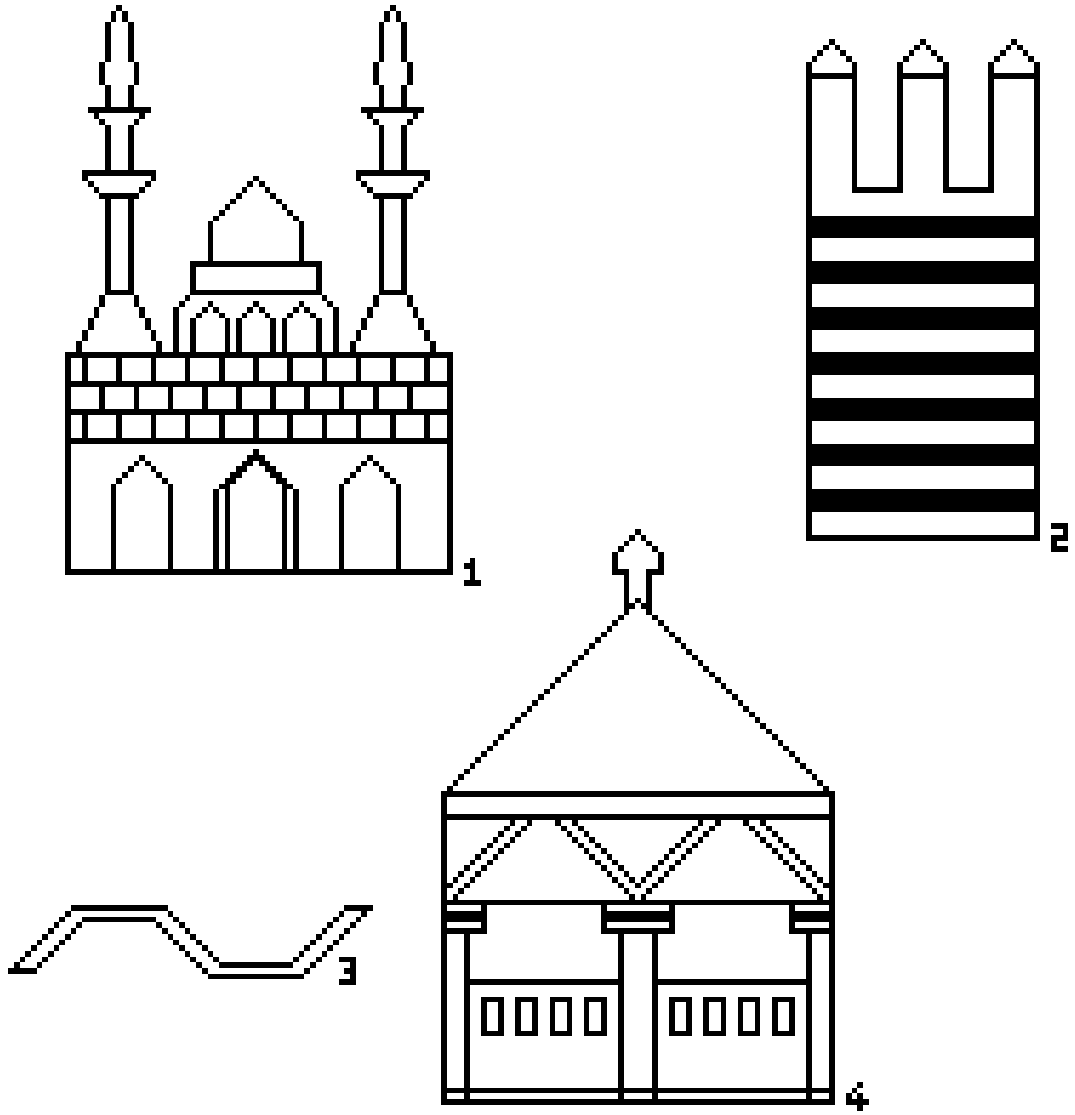

Fotoğraf 14. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 12
Envanter No	: 33
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 03.01.1964
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Karaman Çelebi Mescidinden nakil
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 102X148 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 34X36
Dokuma Ağırlığı	: 5.700 gr
Kullanılan Gereçler	:

Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, mavi, sarı, açık mavi, krem, pembe ve yeşil.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Kuş.
Bitkisel Bezeme	: Hayat Ağacı.
Geometrik Bezeme	: Su Yolu.
Sembolik Bezeme	: Kubbe, Minare, Kale, Hisar.

Kompozisyon : Dokuma manzaralı bir kompozisyon özelliği gösterir. İki sedef, bir bordür ve zeminden meydana gelir. Dokuma dikine dokunarak yatay kompozisyon oluşturulmuştur. Dış ve iç sedef zemin üzerine su yolu motifinin sıralanmasından oluşur. Bordürde cami deseni yatay ve dikey olarak sıralanmıştır. Zemin minare, ev, hisar ve hayat ağacı motiflerinin birbiri ile bağlantısından oluşur. Kompozisyon su akışı ile çapraz olarak ortadan ikiye bölünmüş haldedir. Dokuma yanlış kullanım ve depolamadan dolayı ortasından yırtılmıştır. Her iki yönünde de kısa boylu saçaklar bulunur.

Çizim 12. 33 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Hisar (Bordür kısımlarında kullanılmıştır).
- 2- Kale (Dokumanın orta zemininde kullanılmıştır).
- 3- Su Yolu (Dokumanın sedeflerinde kullanılmıştır).
- 4- Kubbe (Zeminde kullanılmıştır).

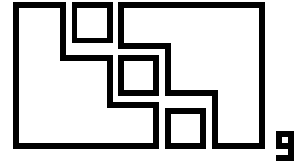
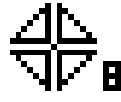
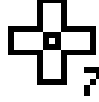
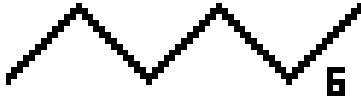
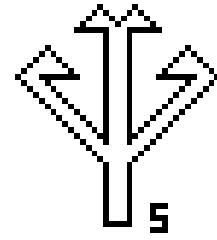
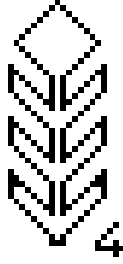
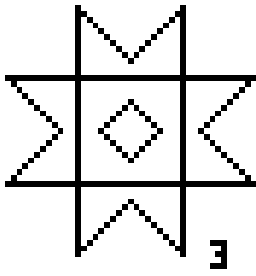
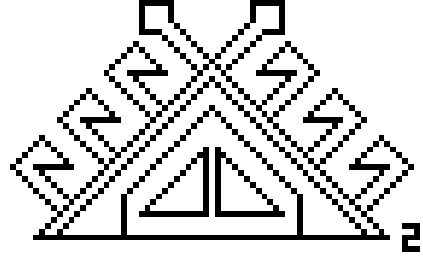
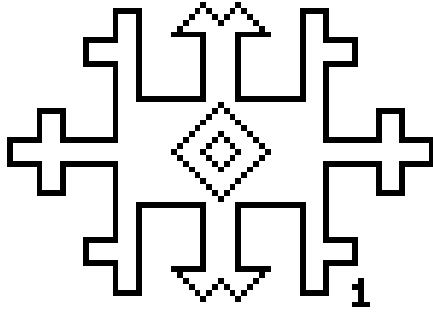

Fotoğraf 15. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 13
Envanter No	: 1328
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 06.06.1983
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet KIRBOĞADAN'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yastık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 48X103 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 26X30
Dokuma Ağırlığı	: 3.450 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Kahverengi

Bezeme İpliği	: Kırmızı, sarı, turuncu, kahverengi, beyaz.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz.
Bitkisel Bezeme	: Başak.
Geometrik Bezeme	: Dama, Yıldız.
Nesneli Bezeme	: Sandık.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Su Yolu, Çarkıfelek.

Kompozisyon : Dokuma bir bordür birde orta zeminden oluşmaktadır. Bordür kısmında farklı renklerde üç taş motiflerinin ardışık sıralanmasıyla kompozisyon meydana gelmiştir. Orta zemin çift tarafından mihraplı olup uç kısımlarından alem motifi, alemin altında yatay olarak başak motifi ile bezenmiştir. Mihrabın yanlarında farklı renklerde yıldız motifi ve mihrap kısmını sınırlandıran su yolu motifi bulunur. Göbek kısmında kırmızı zemin üzerine koçboynuzu ve altıgen içine kurt izi motifleri mevcuttur. Bunların etrafına dağınık bir şekilde göz, çarkıfelek ve koçboynuzu motifleri serpiştirilmiştir. Saçak kısımlarından sökülmeğe başlamıştır.

Çizim 13. 1328 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

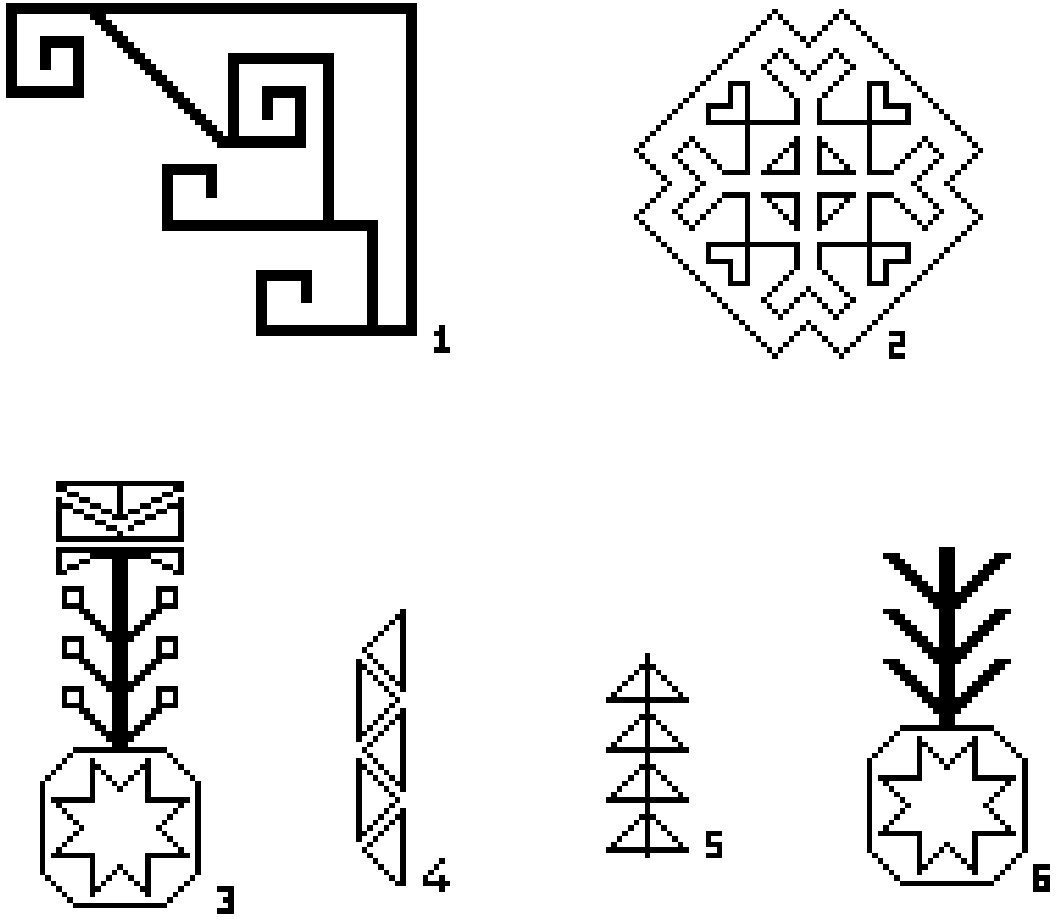
- 1- Sandık (Dokumanın göbeğinde kullanılmıştır).
- 2- Çarkıfelek (Zemin madalyonunda kullanılmıştır).
- 3- Yıldız (Mihrap kenarlarında kullanılmıştır).
- 4- Başak (Mihrap altında kullanılmıştır).
- 5- Koç Boynuzu (Mihrap kısmında kullanılmıştır).
- 6- Su Yolu (Mihrap zeminini çevrelemek için kullanılmıştır).
- 7- Göz (Zeminde kullanılmıştır).
- 8- Göz (Zeminde kullanılmıştır).
- 9- Dama (Bordürde kullanılmıştır).

Fotoğraf 16. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 14
Envanter No	: 35
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 03.01.1964
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Karaman Çelebi Mescidinden Nakil
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 97X132 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 24X26
Dokuma Ağırlığı	: 5.900 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik	: Türk Düğümü
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, krem, beyaz, sarı, turuncu, açık mavi ve kahverengi
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Akrep, Göz.
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak, Başak, Penç.
Geometrik Bezeme	: Dama, Yıldız.
Sembolik Bezeme	: Su Yolu, Koç Boynuzu, Çarkıfelek.
Kompozisyon	: Dokuma bir ince sedef, bir büyük bordür ve zeminden meydana gelmektedir. Sedef kırmızı ve beyaz olarak sıralanmış dama motiflerinden oluşur. Bordür pıtrak motifinin farklı renklerde yatay ve dikey olarak sıralanmasından oluşur. Pıtrak motiflerinin iki köşesinden çiçek motifi farklı renklerde çıkarak kompozisyonu zenginleştirir. Dokuma seccade özelliği taşır. İçten kubbeli bir kompozisyona sahiptir. Mihrap kısmının ucunda alem motifi yanlarında ise iki yönde akrep motifleri bulunur. Ayaklık kısmında altıgen içine yerleştirilmiş yıldız motifleri vardır. Bu motifin içinden çıkan başak motifleri bir sıra halinde dizilmişlerdir. Merkezde göz motifleri ile oluşturulmuş bir madalyon bulunur. Mihrap kısmının etrafında hayat ağacı motifi mevcuttur. Dokumanın saçakları kısadır.

Çizim 14. 35 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Akrep (Zemin madalyonunun çevresinde).
- 2- Pıtrak (Bordürde kullanılmıştır).
- 3- Başak (Ayaklık ve alınlık kısmında kullanılmıştır).
- 4- Su Yolu (Mihrap ve ayaklık çevresinde kullanılmıştır).
- 5- Hayat Ağacı (Ayaklık kısmında)
- 6- Hayat Ağacı (Mihrap çevresinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 17. Karaman Müzesinde Bulunan Havlı Dokuma

Örnek No	: 15
Envanter No	: 847
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 21.02.1980
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Ahmet NERGİS'den satın alınmıştır
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür.
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 113X233 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 34X66
Dokuma Ağırlığı	: 5.200 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik : Tülü

Kullanılan Renkler :

Çözüde : Beyaz

Bezeme İpliği : Kırmızı, turuncu, krem, yeşil.

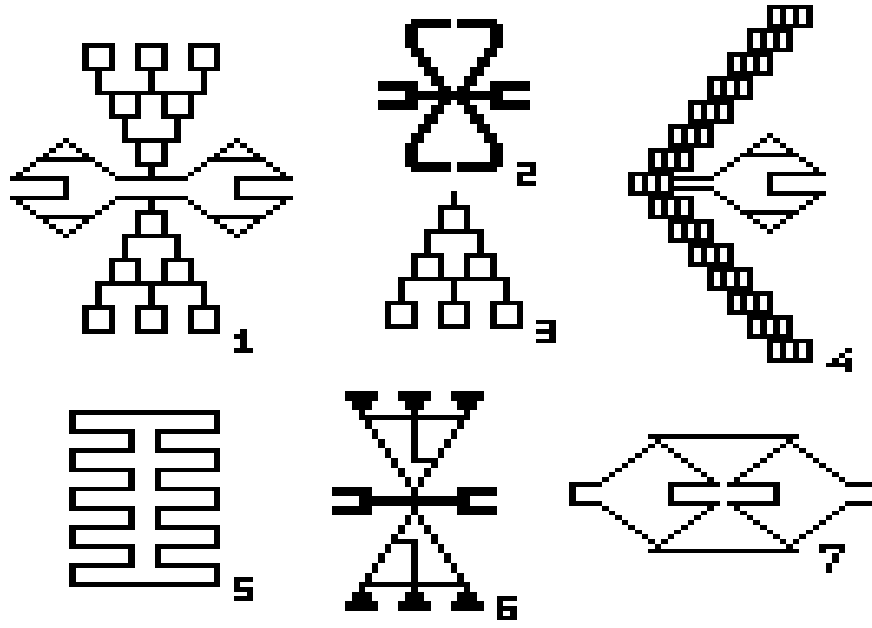
Kompozisyon : Dokuma boyuna yatay bantlara ayrılarak meydana gelir. Farklı renkler de motifsiz alanlar dokunmuştur. Her bölmenin sonuna uzun bezeme ipliklerinden bırakılarak dokuma oluşturulmuştur. Dokuma saçak ve kilim kısımlarından tamir görmüştür.

Fotoğraf 18. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 16
Envanter No	: 1259
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 08.04.1983
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mevlüt ERDURAN'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir
Ürünün Cinsi	: Yaygı
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 96x144 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 40x72
Dokuma Ağırlığı	: 2.900 gr
Kullanılan Gereçler	:

Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: İlikli Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, mavi, beyaz, kahverengi, yeşil, siyah, turuncu.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Dama, çarkıfelek, Su yolu.
Nesneli Bezeme	: Tarak, Küpe.
Sembolik Bezeme	: Kurtağı, Sıçandışı, Anahtar, Saçbağı.
Kompozisyon	: Dokuma boyuna ve enine bölmelere ayrılarak dıştan içe doğru bir bütünlük içerisindedir. Boyuna direkler ilikli tarak motifleri dokunarak, enine bölmeler ise ince şeritlerin desensiz dokunması ile meydana getirilmiştir. Dış bordür içinde su yolu motifi ve bu motife bağlı olarak anahtar motifi dikey olarak bölmeyi oluşturmaktadır. Diğer bölmede ise saç bağı motifinin ters yönde yerleştirilmesinden oluşan bir kompozisyon bulunmaktadır. İç merkeze doğru diğer bölmede küpe motifi altıgen içine alınarak sıralanmıştır. Merkez noktada saç bağı motifinin hakimiyeti ve onu çevreleyen kurtağı motifi bulunmaktadır.

Çizim 15. 1259 Envanter numaralı kilimde kullanılan motifler

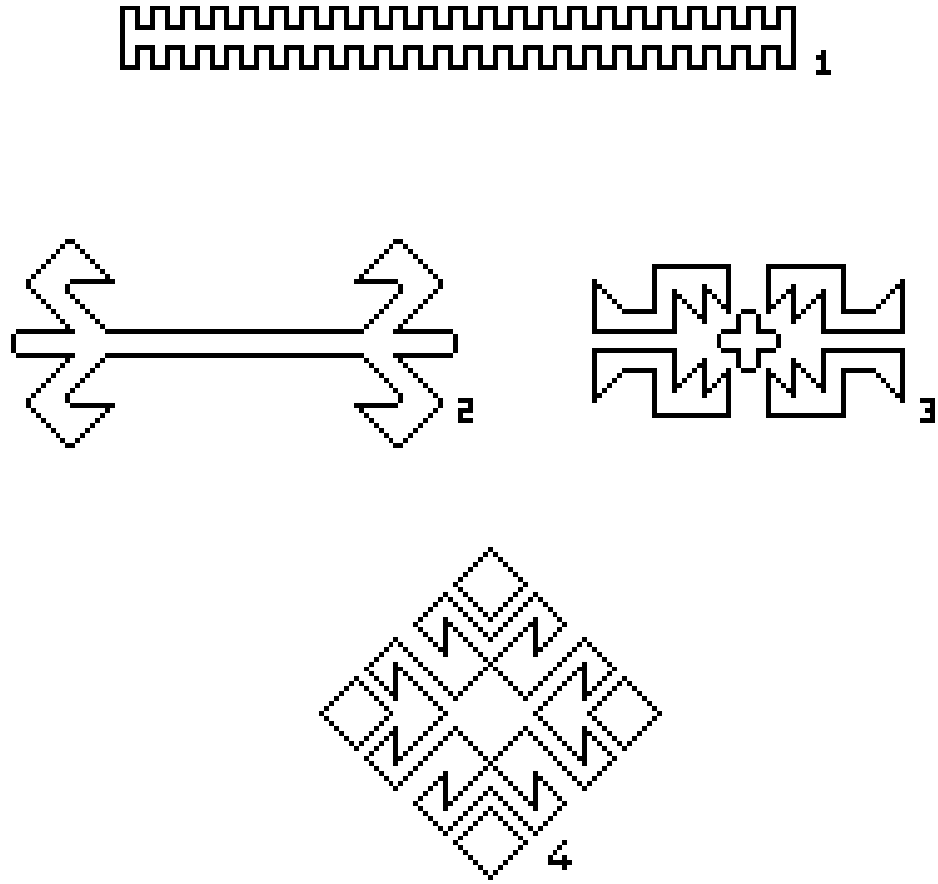
- 1- Saç Bağı (Göbekte kullanılmıştır).
- 2- Kurt Ağız (Göbek çevresinde kullanılmıştır).
- 3- Dama (Göbek çevresinde kullanılmıştır).
- 4- Su Yolu (Bordürde kullanılmıştır.)
- 5- Tarak (Göbeklerin çevresinde kullanılmıştır).
- 6- Saç Bağı (Göbek çevresinde kullanılmıştır.).
- 7- Küpe (Göbek sınırlarında kullanılmıştır).

Fotoğraf 19. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

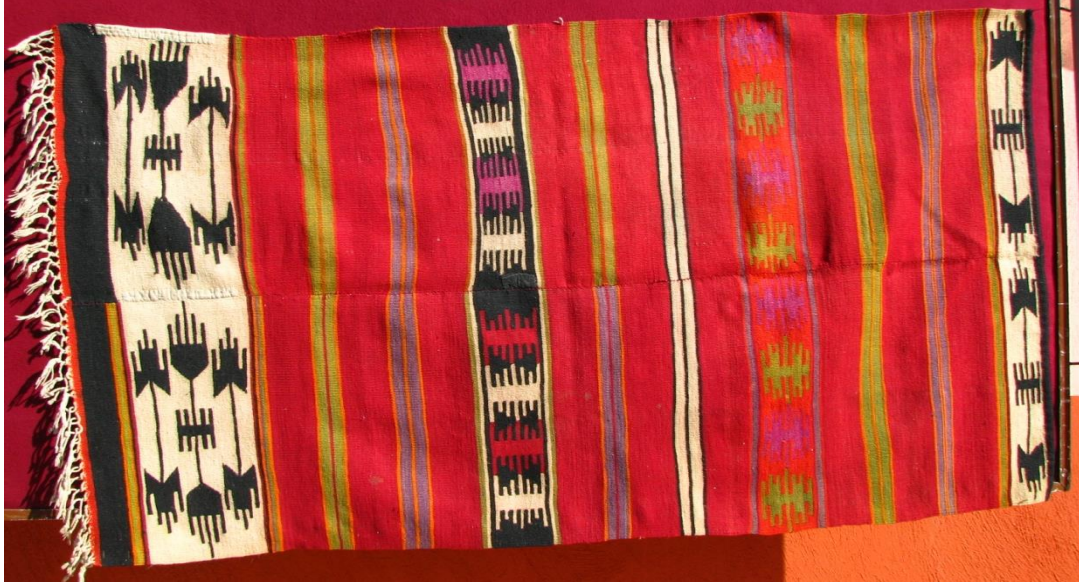
Örnek No	: 17
Envanter No	: 753
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 27.11.1978
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Konya Müzesinden Nakil
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir
Ürünün Cinsi	: Paspas
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 62X57 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 36X65
Dokuma Ağırlığı	: 2.050 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözümlü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik	: Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Krem, mavi,kırmızı,bordo,yeşil, pembe.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Dama, Çarkıfelek.
Nesneli Bezeme	: Tarak
Sembolik Bezeme	: Baklava Dilimi, Koç Boynuzu, Kuş.
Kompozisyon	: Dokumanın başlangıç ve bitiminde uçları düğümlenmiş halde saçaklar bulunmaktadır. Saçaklardan sonra desensiz olarak dokunmuş kilimlik kısmı mevcuttur. Her iki yönde de enine ince şeritler içinde koç boynuzu ve tarak motiflerinin sıralandığı görülmektedir. Dokumanın kompozisyonu dikey olarak üç kısma ayrılmıştır. Sınırları belirleyen dikey olarak dokunmuş tarak motifleri mevcuttur. Baklava motifi ve içinde bulunan koç boynuzu motifi ve tarak motifleri, enine uzun boynuzlar ile bağlanarak bezenmiştir. Dokumanın kenar örgüleri balık sırtı sumak görünümündedir.

Çizim 16. 753 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Tarak (Dokumanın zemin bölmelerinde kullanılmıştır).
- 2- Koç Boynuzu (Zemin içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Kuş (Yatay bordürlerde kullanılmıştır).
- 4- Koç Boynuzu (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).

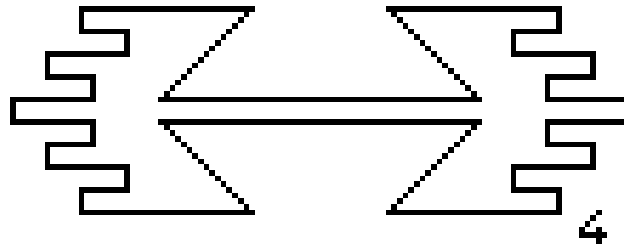
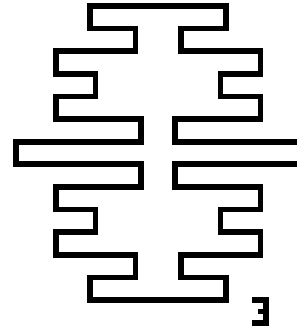
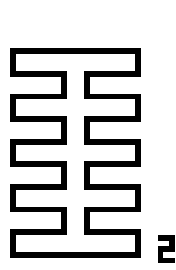
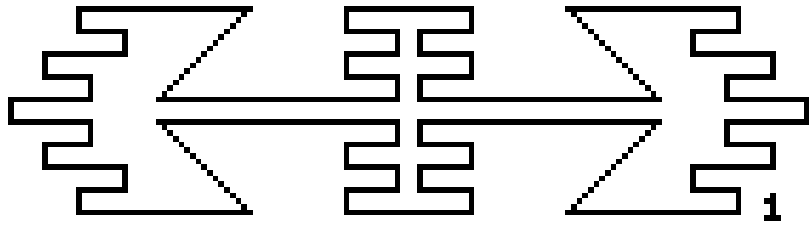

Fotoğraf 20. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 18
Envanter No	: 833
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 24.12.1979
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Ahmet NERGİS'den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür.
Ürünün Cinsi	: Yaygı
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 96X139 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 38X82
Dokuma Ağırlığı	: 3.950 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik	: İlikli Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Siyah, turuncu, yeşil, kırmızı, pembe ve beyaz.
Bezeme Konuları	:
Nesneli Bezeme	: Saç Bağı, Tarak.

Kompozisyon : Dokumanın yalnız bir kenarında saçak bulunmaktadır. Enine bantlar halinde dokunmuştur. Bantların bazıları motif ile bezenirken bazıları motifsiz bırakılmıştır. Dokumada farklı renklerin görülmesi şsk halinde dokunarak daha sonra birleştirilmiş olmasındandır. Kilim dokumanın ortasında bulunan çapraz dikiş ile parçalar birleştirilmiş ve bütünlük sağlanmıştır. Bantlarda saçbağı ve tarak motifinin yan yana dizilmesiyle kompozisyon oluşturulmuştur. Bazı bölgelerinde onarım izleri görülmektedir.

Çizim 17. 833 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

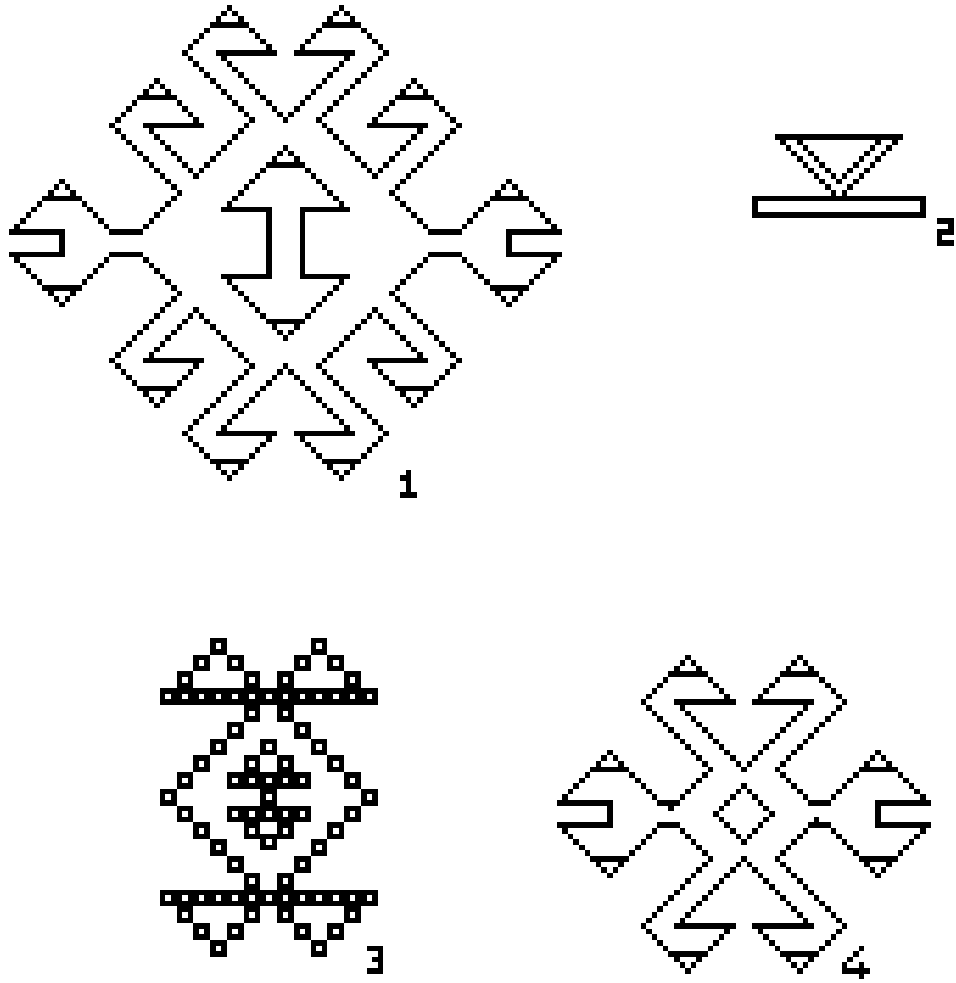
- 1- Saç Bağı (Geniş yatay bölmelerde kullanılmıştır).
- 2- Tarak (Yatay dar zeminlerde kullanılmıştır).
- 3- Tarak (Yatay zeminde kullanılmıştır).
- 4- Tarak (Dar zeminde kullanılmıştır).

Fotoğraf 21. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 19
Envanter No	: 1058
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 20.01.1982
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Ali AYDAL'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yaygı
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 154x343 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 42x80
Dokuma Ağırlığı	: 6.650 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Beyaz47
Bezeme İpliği	: Krem, turuncu, kahverengi, kırmızı, mavi ve sarı.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Altıgen.
Nesneli Bezeme	: Bukağı.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Kurt Ağzı, Baklava Dilimi.
Kompozisyon	: Dokumanın bir tarafında serbest halde bırakılmış saçaklar bulunur. Saçaklardan sonra desensiz olarak kilimlik kısmı dokunmuştur. Dokumanın boyuna diyagonal olarak sıralanmış altıgenler içinde kurt ağzı ve koç boynuzu motifleri ile bezenmiştir. Dokumada aynı motiflerin renk tekrarıyla kompozisyon meydana getirilmiştir. Dokuma iki parça halinde dokunmuş daha sonra dikilerek birleştirilmiştir. Yörede eklemeli kilim olarak adlandırılmaktadır. Saçakları saç örgüsü tekniği ile örülmüştür.

Çizim 18. 1058 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Bereket (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 2- Bukağı (Altıgen madalyonların içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Koç Boynuzu (Dokumanın yatay bordürlerinde kullanılmıştır).
- 4- Kurt Ağzı (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 22. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 20
Envanter No	: 1721
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 22.04.1987
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet ERTAŞ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 48X153 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 38X84
Dokuma Ağırlığı	: 2.950 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözüğüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Krem, turuncu, kahverengi, kırmızı, mavi, bordo, yeşil, pembe ve sarı.

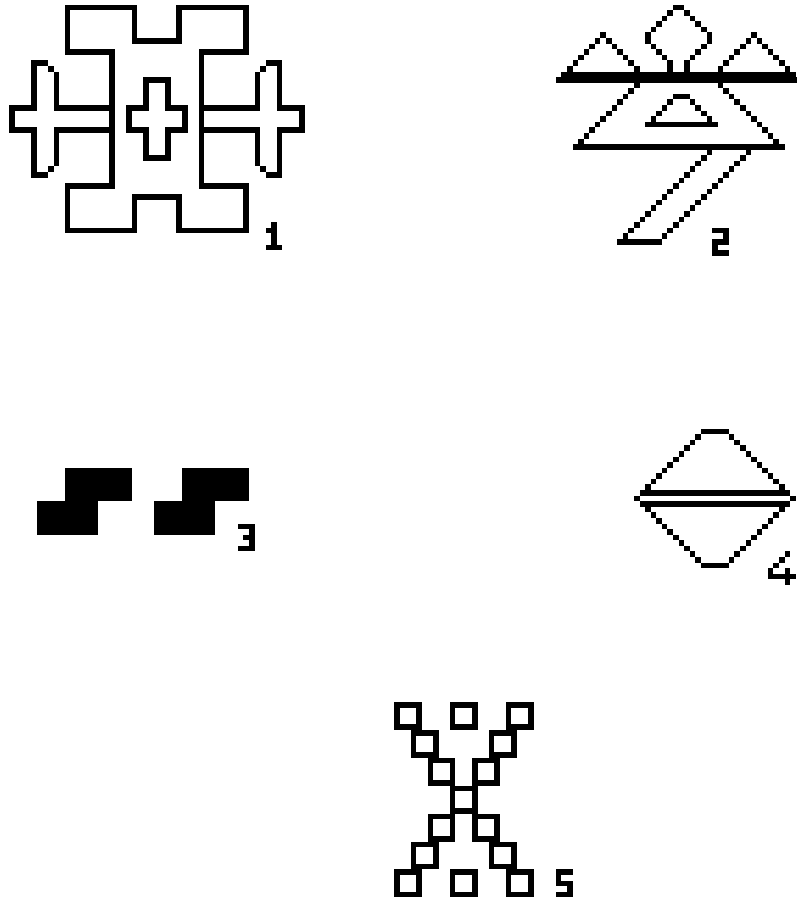
Bezeme Konuları :

Figürlü Bezeme : Göz.

Geometrik Bezeme : Dama.

Sembolik Bezeme : Baklava Dilimi, Eli Belinde, Su Yolu, Sandık.

Kompozisyon : Dokumanın tamamı enine olarak küçükü büyüü olarak bantlara ayrılmıştır. Dokumanın her iki tarafında da serbest halde bırakılmış saçaklar bulunur. Her bant arasına ince şerit içinde farklı renklerde dama motifleri yerleştirilmiştir. Büyük bölmelerin içinde su yolu motifinin üzerine yerleştirilmiş elibeline motifi ile bezenmiştir. Diğer bölmelerde ise yan yana sıralanmış altıgenler içinde kurt ağzı motifi bulunur. Dokumanın yarısı da motifsiz olarak farklı renklerden oluşmaktadır. Saçak kısımlarından ve orta kısmından dokuma yıpranmış bir haldedir.

Çizim 19. 1721 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Sandık (Dokumanın yatay kolonlarında kullanılmıştır).
- 2- Su Yolu (Dokumanın yatay bölmelerinde kullanılmıştır).
- 3- Dama (Yatay kolonların çevresinde kullanılmıştır).
- 4- Baklava Dilimi (Yatay çevresinde kullanılmıştır).
- 5- Göz (Yatay kolonlarda kullanılmıştır).

Fotoğraf 23. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 21
Envanter No	: 850
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 21.02.1980
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Ahmet NERGİS'den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 88X396 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 32X58
Dokuma Ağırlığı	: 5.600 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim ve Cicim
Cicim	

Kullanılan Renkler :

Çözüde : Beyaz

Bezeme İpliği : Kırmızı, krem, siyah, açık mavi ve sarı.

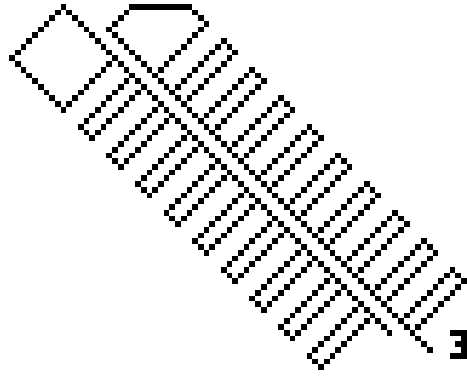
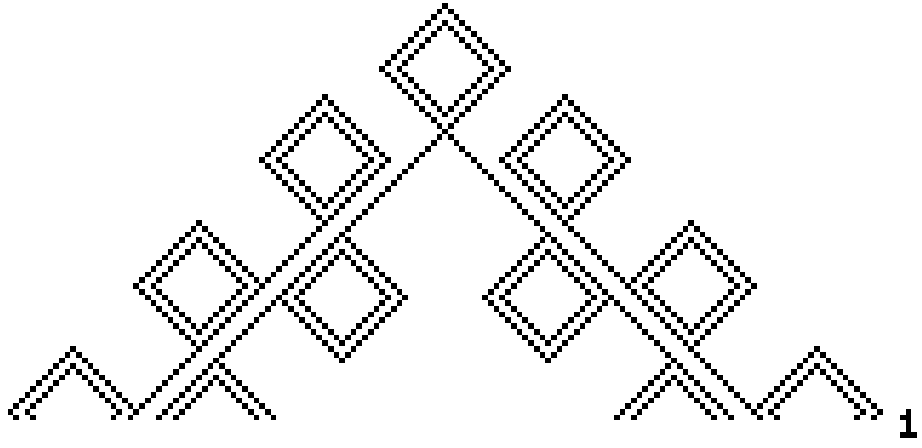
Bezeme Konuları :

Figürlü Bezeme : Kuş.

Geometrik Bezeme : Dama.

Sembolik Bezeme : Su Yolu.

Kompozisyon : Dokumanın tamamı enine bantlara ayrılarak kompozisyon oluşturulmuştur. Bantlar birbirinin tekrarı şeklinde devam eder. Şeritlerin geneli motifsiz olarak dokunmuştur. Motifli bölmelerde ise farklı renklerde dokunmuş kanat ve su yolu motifleri mevcuttur. Dokumanın bazı noktalarında erime ve yırtılmalar görülür.

Çizim 20. 850 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

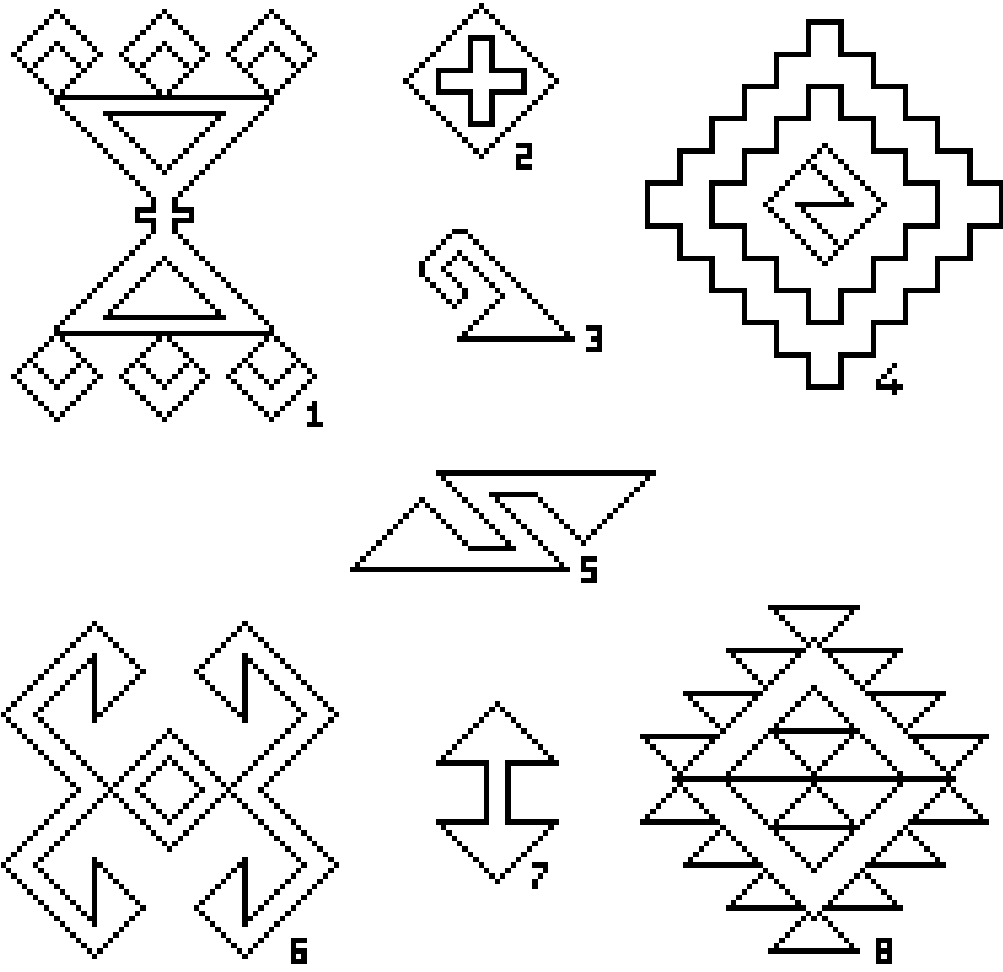
- 1- Su Yolu (Yatay kolonların içinde kullanılmıştır).
- 2- Dama (Kolon sınırlarında kullanılmıştır).
- 3- Kuş (Yatay kolon içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 24. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 22
Envanter No	: 1068
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 09.06.1982
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Osman Nuri AKSOY'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yaygı
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 84X141cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 42X86
Dokuma Ağırlığı	: 4.700 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözümlü İpliği	: Yün İpliği

Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Krem, mavi, kahverengi, turuncu, sarı, yeşil, kırmızı ve pembe.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Akrep.
Geometrik Bezeme	: Gece-gündüz, Göz, Bukağı, Yıldız, Çengel.
Sembolik Bezeme	: Saç Bağı Koç Boynuzu.
Kompozisyon	:Dokuma yatay şeritlere ayrılarak kompozisyon oluşturmuştur. Bu şeritler büyük ve küçük şerit olarak ayrılırlar. Dokumanın alt kalın şeridi sandık motifini ve saç bağı motifinin farklı renklerde sıralanmasından oluşur. Dokuma ince şerit ile başlar ve kalın şerit ile sona erer. Büyük bölmeler arasında farklı renklerde yatay olarak sıralanmış eli belinde motifi görülür. Bu motif birbiri ile bağlantılı haldedir. Büyük olan diğer bantlara farklı renklerde altıgenler içine yerleştirilmiş pıtrak motifi ve altıgenler arasına aşağıdan ve yukarıdan yarım halde bırakılmış motifler bulunur. Bantlar arasını sınırlandıran ince şeritler içinde kurt izi motifleri mevcuttur. Bu kompozisyon şekli dokumanın sonuna kadar ilerler. Dokuma sağlam durumdadır her iki tarafında da saçak bulunur.

Çizim 21. 1068 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

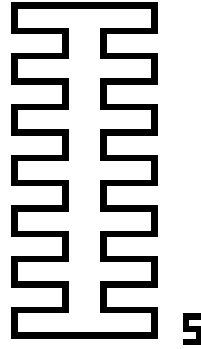
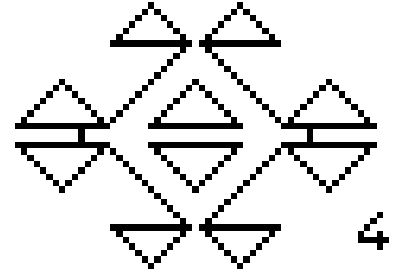
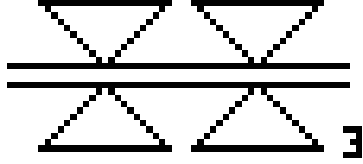
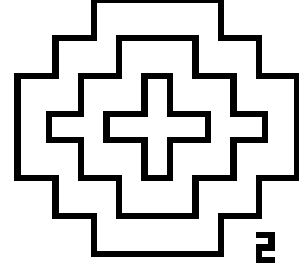
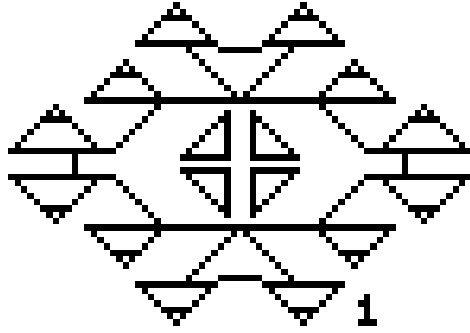
- 1- Saç Bağı (Yatay kolon içlerinde kullanılmıştır).
- 2- Göz (Kolon içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Akrep (Yatay bölme sınırlarında kullanılmıştır).
- 4- Gece-gündüz (Zemin madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 5- Çengel (Madalyon çevresinde kullanılmıştır).
- 6- Koç Boynuzu (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 7- Bukağı (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 8- Yıldız (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 25. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 23
Envanter No	: 505
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 12.11.1974
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: İsmail İNCE'den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 82X179 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 38X80
Dokuma Ağırlığı	: 2.950 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik	: Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, yeşil, turuncu, sarı, kahverengi, pembe ve krem
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz.
Geometrik Bezeme	: Yıldız, Tarak.
Nesneli Bezeme	: Sandık.
Sembolik Bezeme	: Kurt Ağzı, Bukağı, Bereket.
Kompozisyon	: Dokuma bir bordür ve taraklar ile sınırları belirlenmiş sandık motiflerinden meydana gelir. Bordür kısmında farklı renklerde dokunmuş yıldız motifleri kurt ağzı motifi ile birbirine bağlanmış bir durumda kompozisyonu oluşturur. Zemin bölümünün en dış kısmında bulunan bantta sandık motifi bulunur. Bu motif dokumayı iki bölüme ayırır. Her bir bölüm farklı zemin içerisinde kurt ağzı motifi ile bezenmiş haldedir. Dokumanın bir kısmı sadece günümüze gelebilmiştir.

Çizim 22. 505 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

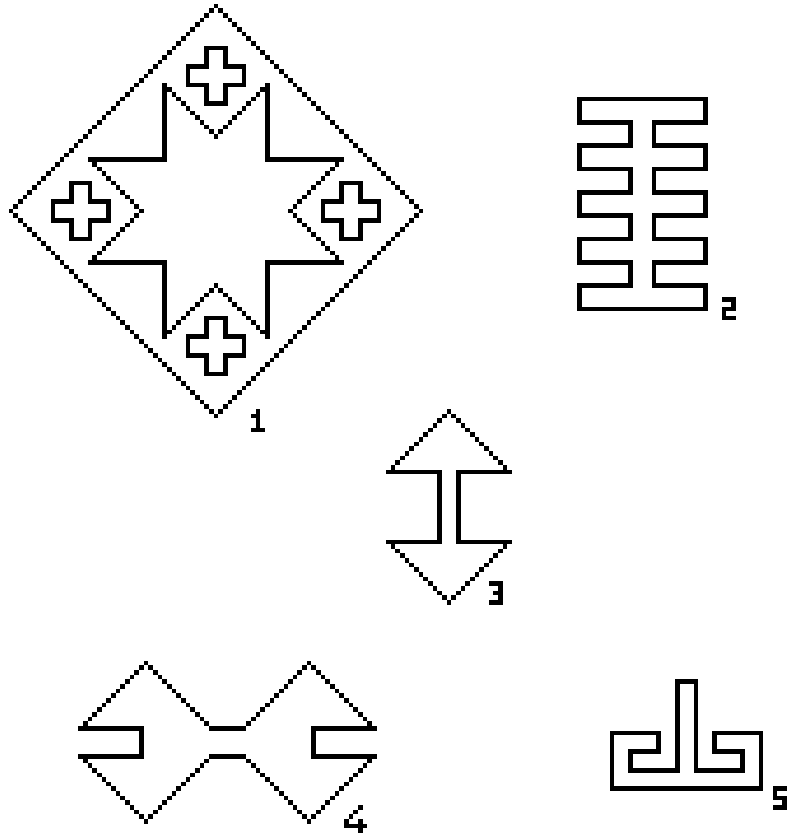
- 1- Bereket (Dokumanın göbek zemininde kullanılmıştır).
- 2- Sandık (Dokumanın bölümlerinin sınırlandırmalarında kullanılmıştır).
- 3- Bukağı (Bordürde yıldız motifinin içinde kullanılmıştır).
- 4- Kurt Ağzı (Dokumanın iç bölüm kolonlarında kullanılmıştır).
- 5- Tarak (Göbek kısmında bölüm sınırlarında kullanılmıştır).

Fotoğraf 26. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 24
Envanter No	: 1777
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 25.09.1987
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet ERTAŞ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür.
Ürünün Cinsi	: Heybe
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 50X128 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 36X62
Dokuma Ağırlığı	: 3.100 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: İlikli Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözüğüde	: Beyaz

Bezeme İpliği	: Kırmızı, sarı, gri, turuncu,siyah, beyaz ve pembe.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz.
Geometrik Bezeme	: Yıldız.
Sembolik Bezeme	: Tarak, Çengel.
Kompozisyon	: Dokuma üç kısımdan oluşmaktadır. 1. Kısım omuza takmada ve taşımada kullanılan, diğer iki kısımda eşya koymaya yarayan torba bölmeleridir. Birinci kısım enine bantlar halinde düz olarak farklı renklerde dokunmuştur. Torba kısmının kenarlarında dikey olarak tarak motifi mevcuttur. Zeminde farklı renkler kullanılarak diyagonal olarak bölmelere ayrılmıştır. Bölmeler içinde yıldız motifi ve bunu çevreleyen göz motifi bulunmaktadır. Yatay olarak ince bantlar içinde bölme ağızları ters yöne bakan çengel motifleri ile bezenmiştir.

Çizim 23. 1777 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

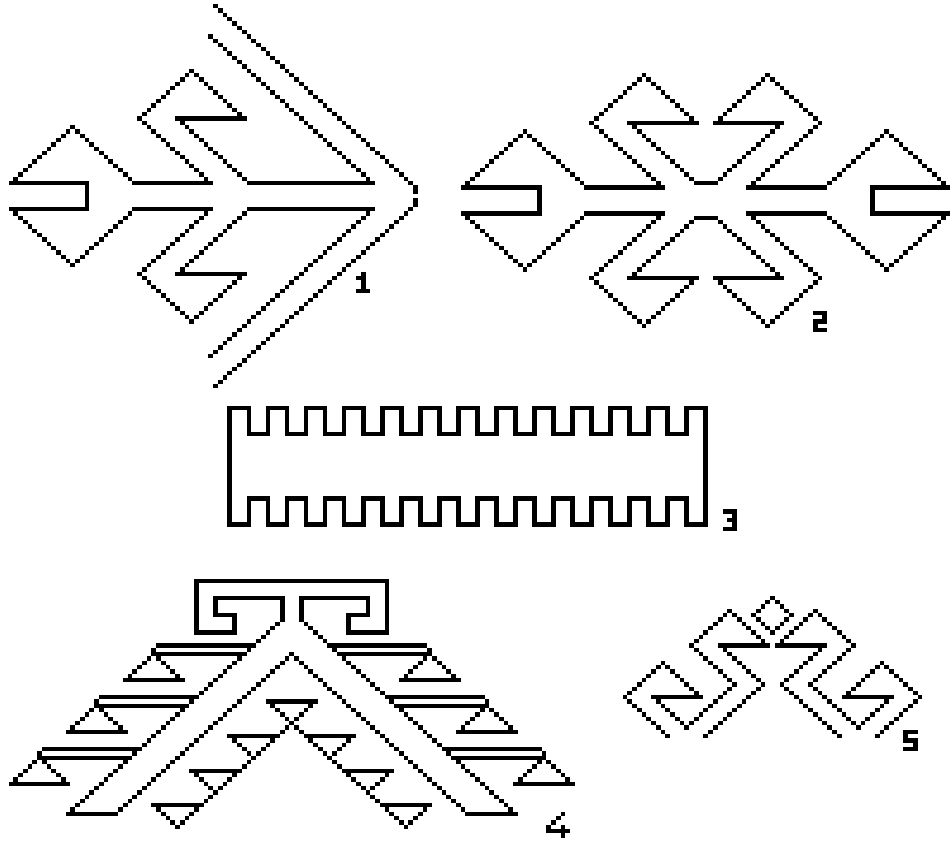
- 1- Yıldız (Heybe bölmelerinde kullanılmıştır).
- 2- Tarak (Dikey bölmelerde kullanılmıştır).
- 3- Bukağı (Zemin bölme içlerinde kullanılmıştır).
- 4- Kurt Ağzı (Zeminlerin bölme içlerinde kullanılmıştır).
- 5- Koç Boynuzu (Yatay sedeflerin bölmelerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 27. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 25
Envanter No	: 1588
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 14.05.1986
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Abdullah SAYGI'dan hibe
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yaygı
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 140X321 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 42X82
Dokuma Ağırlığı	: 6.050 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği

Uygulanan Teknik	: Kilim
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, sarı, krem ve pembe.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Su Yolu.
Nesneli Bezeme	: Tarak.
Sembolik Bezeme	: Kurt Ağzı, Koç Boynuzu, Kurt İzi.
Kompozisyon	: Dokuma boyuna bantlar oluşturularak dokunmuştur. Dış bantlar geniş diğer iç bantlar biraz dar olarak oluşturulmuştur. Geniş bantlar su yolu formunda zig zag çizerek içleri küçük madalyonlarla bezenerek meydana getirilmiştir. Bütün bantların arasında boyuna tarak motifleri sınırlandırma görülür. Küçük bantlar içinde farklı renklerde sıralanmış kurt ağzı ve koç boynuzu motifi görülür. Dokuma aşırı bir şekilde yıpranmış ve renkleri solmuş bir haldedir. Dokuma iki parça halinde dokunup daha sonra dikilerek birleştirilmiştir.

Çizim 24. 1588 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

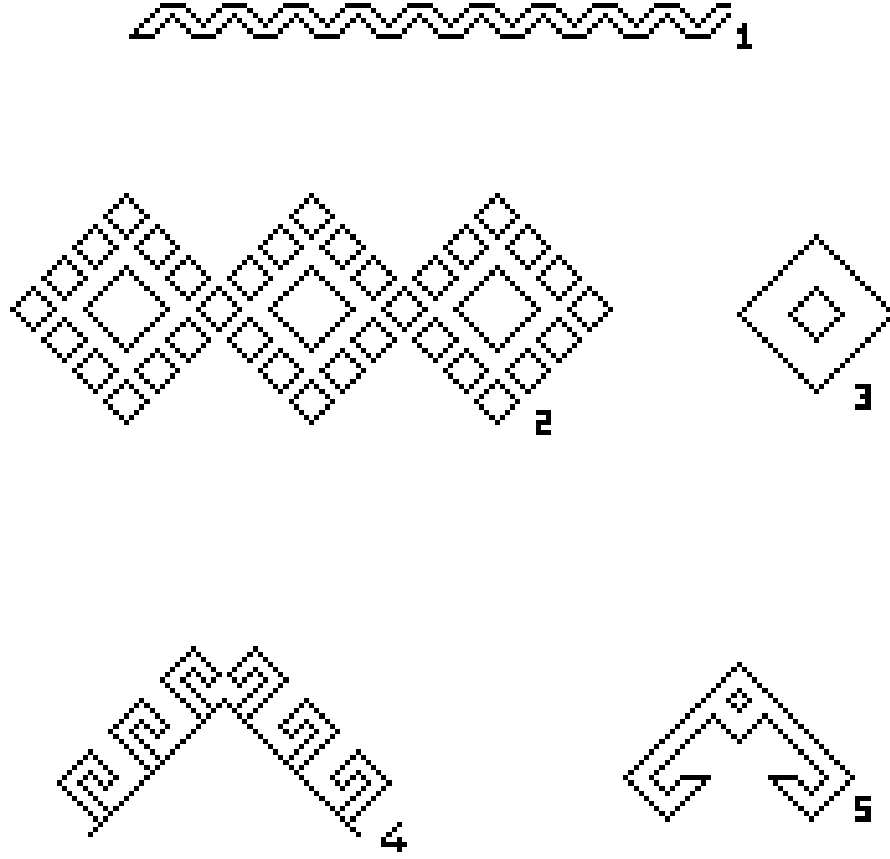
- 1- Kurt Ağı (Dikey bölmelerde kullanılmıştır).
- 2- Kurt Ağı (Dikey bölmelerde kullanılmıştır).
- 3- Tarak (Dikey bölmelerin sınırlarında kullanılmıştır).
- 4- Koç Boynuzu (Dikey bölmelerde kullanılmıştır).
- 5- Kurt İzi ((Dikey bölmelerde kullanılmıştır).

Fotoğraf 28. Karaman Müzesinde Bulunan Cicim Dokuma

Örnek No	: 26
Envanter No	: 832
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 24.12.1979
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Ahmet NERGİS'den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 82X264 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 36X68
Dokuma Ağırlığı	: 6.400 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Cicim Dokuma
Kullanılan Renkler	:

Çözüde	: Kahverengi
Bezeme İpliği	: Krem, sarı, kahverengi, kırmızı ve turuncu.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Kuş.
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak.
Nesneli Bezeme	: Saç Bağı, Çengel.
Sembolik Bezeme	: Elibeline.
Kompozisyon	: Dokuma enine bantlar halinde bölünerek oluşturulmuştur. Bantların bazıları motifler ile bezenirken bazıları da motifsiz olarak dokunmuştur. Kısa saçak boyu bırakılan dokumanın bazı bölgelerinde yıpranmalar görülmektedir. Büyük bantlar kısa bırakılmış bölümler ile sınırlandırılmıştır. Baş orta ve son bantlar pıtrak motifi ile diğer bölümlerde eli belinde motifi ile bezenmiştir. Kısa bantlar ise dama ve kuş motifleri ile doldurulmuştur.

Çizim 25. 832 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

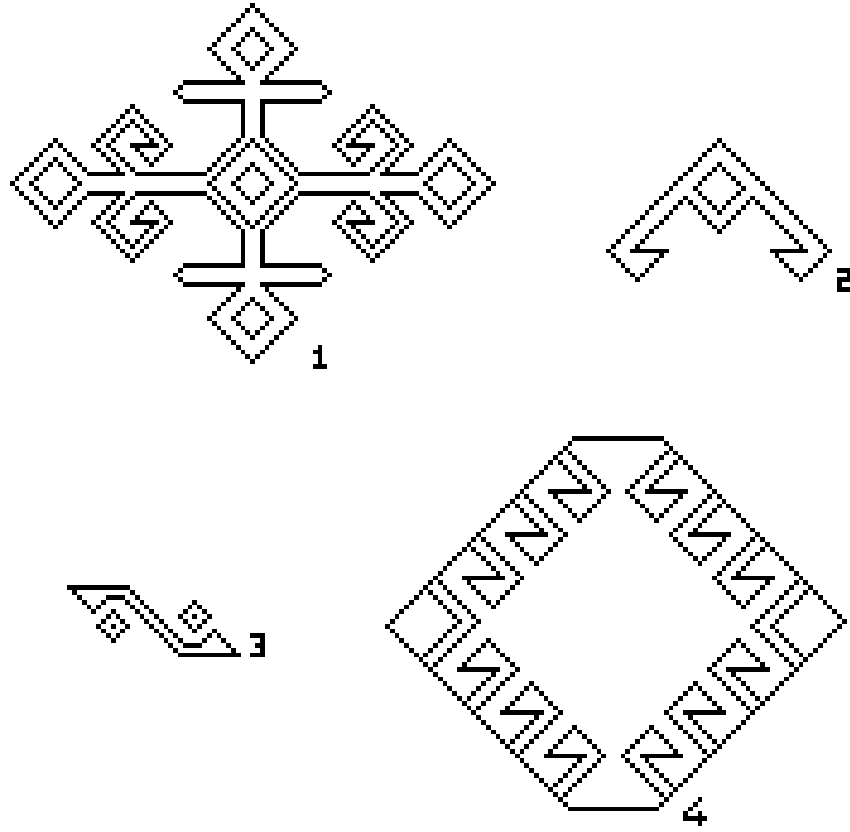
- 1- Su Yolu (Yatay bölmelerde kullanılmıştır).
- 2- Dama (Geniş bölmelerde kullanılmıştır).
- 3- Göz (Yatay bölmelerde kullanılmıştır).
- 4- Koç Boynuzu (Yatay bölmelerde kullanılmıştır).
- 5- Elibelinde (Bölme içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 29. Karaman Müzesinde Bulunan Cicim Dokuma

Örnek No	: 27
Envanter No	: 868
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 19.06.1980
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Ali AYDAL'dan satın alınmıştır.
Kolleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür.
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 86X116 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 42X72
Dokuma Ağırlığı	: 4.100 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Sarma Konturlü Cicim
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Krem, kırmızı, sarı, mavi, kahverengi ve yeşil.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz.
Geometrik Bezeme	: Zig Zag.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Çengel, Elibeline.
Kompozisyon	: Dokumanın yüzeyinde bantlar içinde farklı renklerle zıt yönde çengel motifleri bulunmaktadır. Çuvalın alt kısmı farklı renkli ipliklerle düz kilim olarak dokunmuştur. Kilimlik kısmı enine şeritler halinde dokumanın kompozisyonunu oluşturmaktadır. Dokumaya hakim motif enine şeritler içine yerleştirilmiş eli belinde motifidir. Çuvalın ağız kısmında çapraz olarak küçük zig zag motifleri mevcuttur. Dokuma bittikten sonra çuval formuna sokularak çözgü iplikleri ile dikilmiştir.

Çizim 26. 868 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Bereket (Yatay kalın bölmelerde kullanılmıştır).
- 2- Koç Boynuzu (Yatay ince kolon içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Çengel (Kolon bölmelerin sınırlarında kullanılmıştır).
- 4- Kurt İzi (Yatay bölme içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 30. Karaman Müzesinde Bulunan Cicim Dokuma

Örnek No	: 28
Envanter No	: 1241
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 29.03.1983
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Osman Nuri AKSOY'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür.
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 60X82 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 42X62
Dokuma Ağırlığı	: 3.050 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim ve Cicim

Kullanılan Renkler :

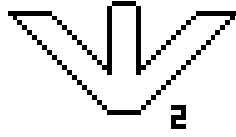
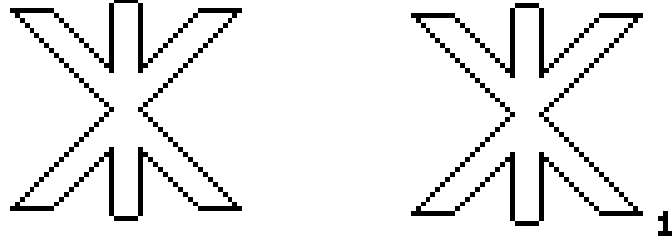
Çözüde : Beyaz

Bezeme İpliği : Krem, kırmızı, sarı, mavi ve bordo.

Bezeme Konuları :

Sembolik Bezeme : Kaz Ayağı.

Kompozisyon : Dokumanın boyuna bantlara ayrılarak kompozisyonu oluşturulmuştur. İki geniş bant kaz ayağı motifinin farklı renklerde yan yana dizilmesiyle meydana gelmiştir. Kısa bantlar ise farklı renklerde motifsiz olarak dokunmuştur. Dokumanın etrafını saran çarpana dokuma mevcuttur. Çarpana dokumanın uç kısımları serbest bırakılarak ağızlık ipi oluşturulmuştur. Dokumanın bazı kısımlarında yıpranma görülmektedir.

Çizim 27. 1241 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

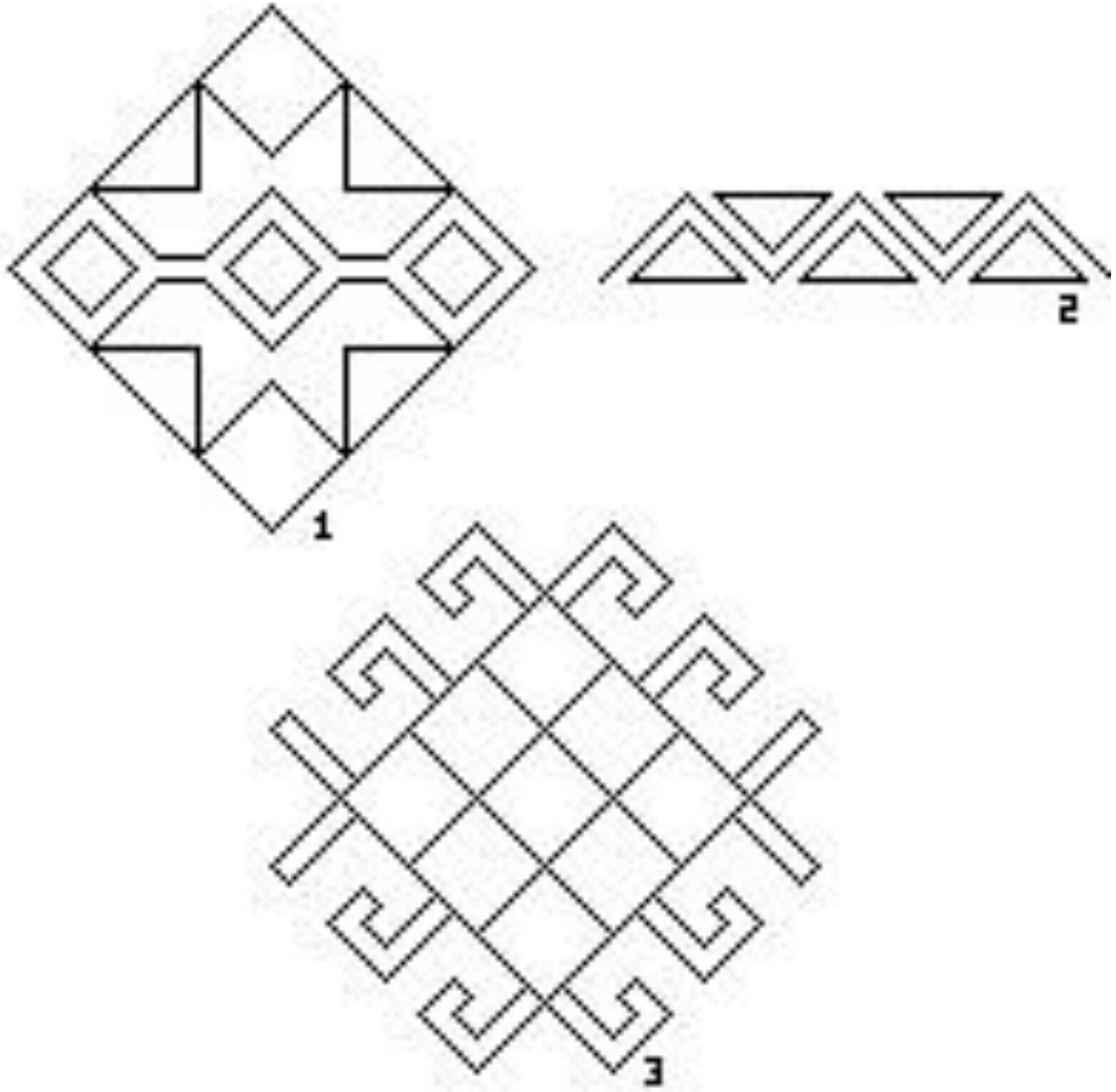
- 1- Kaz Ayağı (Dokumanın yatay bölmelerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 31. Karaman Müzesinde Bulunan Cicim Dokuma

Örnek No	: 29
Envanter No	: 1779
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 07.10.1987
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet YAVUZ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür.
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 82X108 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 36X68
Dokuma Ağırlığı	: 3.600 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Cicim
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Deve Tüyü
Bezeme İpliği	: Kırmızı, yeşil, mavi, turuncu, beyaz, pembe ve sarı.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz.
Geometrik Bezeme	: Su Yolu.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Elibeline, Bereket.
Kompozisyon	: Dokuma diyagonal bantlar halinde oluşturulmuştur. Dikey olarak uzun kenarlarda ince suların içine yerleştirilmiş su yolu motifi bulunmaktadır. Yatay kısımlarda ise ince sular ile sınırlandırılmış bordürler mevcuttur. Bu bordürler koç boynuzu motifi ile bezenmiştir. Dokumanın merkezinde ise dıştan içe doğru merkezi bir şekilde sıralanmış göz motifleri vardır. Çuvalın taşınmasını ve kullanılmasını kolaylaştırmak için etrafından çarpana dokuma geçirilmiştir.

Çizim 28. 1779 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

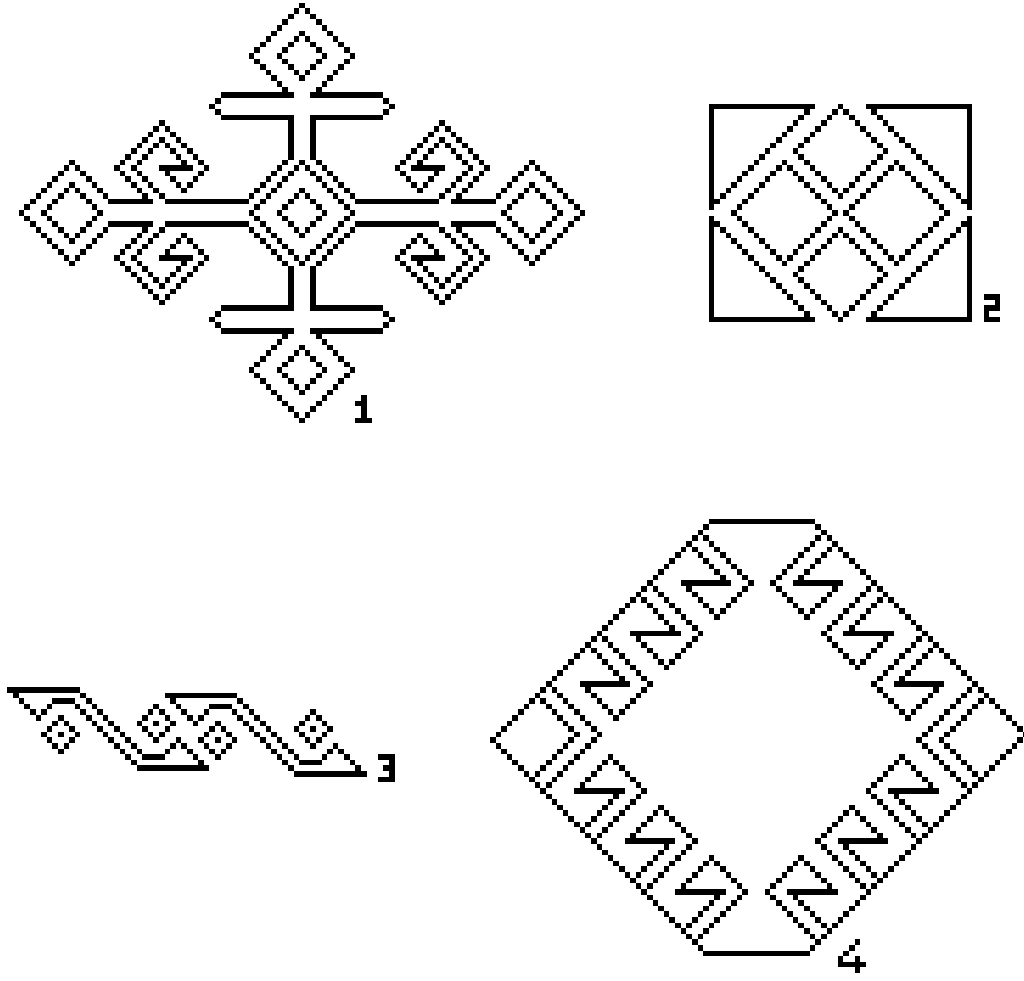
- 1- Yıldız (Dokumanın genel kompozisyonunda kullanılmıştır).
- 2- Su Yolu (Yatay ve dikey sedeflerde kullanılmıştır).
- 3- Bereket (Yatay bölmelerde kullanılmıştır).

Fotoğraf 32. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 30
Envanter No	: 1778
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 07.10.1987
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet YAVUZ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 88X126 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 40X78
Dokuma Ağırlığı	: 5.250 gr
Kullanılan Gereçler	:

Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim ve Cicim
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Siyah
Bezeme İpliği	: Kırmızı, krem, sarı, turuncu, lacivert ve beyaz.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz.
Nesneli Bezeme	: Sandık.
Sembolik Bezeme	: Çengel, Koç Boynuzu, Elibelinde.
Kompozisyon	: Dokuma dikine yatay bantlar halinde oluşturulmuştur. Alt ve üst kısmındaki ince bantlar motifsiz olarak dokunmuş olup, orta kalınlıktaki bantlar içine çengel ve göz motifleri ardışık olarak sıralanarak kompozisyon oluşturulmuştur. Geniş bantlarda ise elibelinde motifinin simetrik bir şekilde sıralanmasıyla meydana getirilmiştir. Her bir bant arasında kırmızı zemin içine yerleştirilmiş çengel motifleri görülür. Dokumanın etrafı çarpana dokuma ile çevrelenmiştir.

Çizim 29. 1778 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

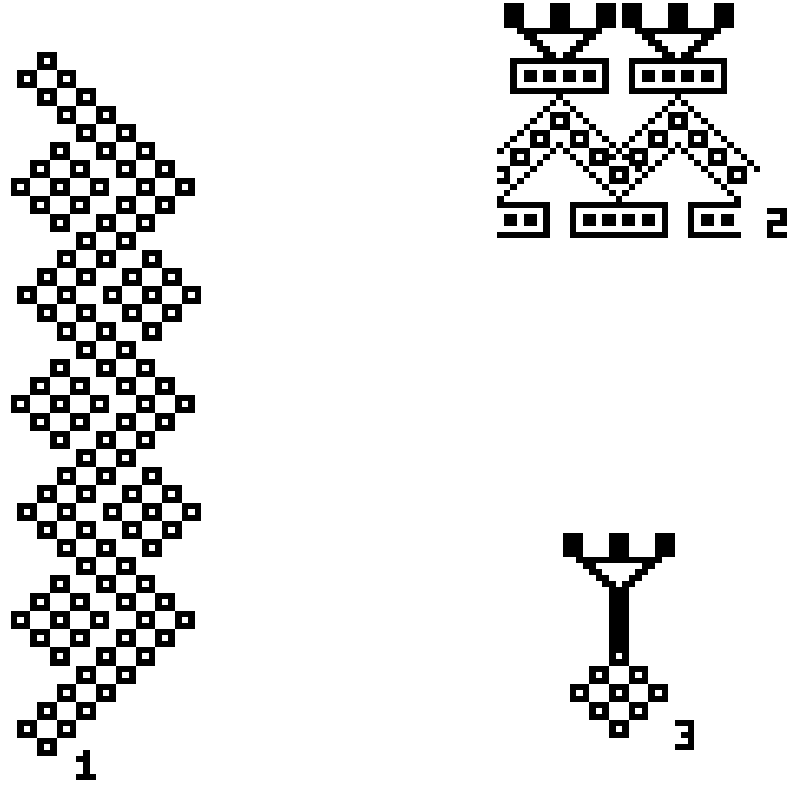
- 1- Koç Boynuzu (Kalın zemin bölme içlerinde kullanılmıştır).
- 2- Göz (Zemin bölme içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Çengel (Kolon bölme sınırlarında kullanılmıştır).
- 4- Kurt İzi (Yatay zemin içlerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 33. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 31
Envanter No	: 1257
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 05.04.1983
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Muharrem AYAZ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Deve örtüsü
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 127X170 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 26X60
Dokuma Ağırlığı	: 6.850 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözü İpliği	: Kıl
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Cicim ve Zili
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Siyah
Bezeme İpliği	: Siyah, krem, kırmızı, mavi, sarı ve yeşil.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Su Yolu
Nesneli Bezeme	: Dama
Sembolik Bezeme	: Saç Bağı
Kompozisyon	: Dokuma uzun kenarlardan iki sedef ve tamamını çevreleyen bordürden oluşmaktadır. Dokumanın ortası motifsiz düz olarak kilim tekniği ile oluşturulmuştur. Sedef kısımlarında su yolu motifinin iki tarafına sıralanmış farklı renklerde saç bağı motifi vardır. Bordür bölümünde ise su yolu motifinin her iki tarafına yerleştirilmiş dama motifleri ile bezenmiştir. Dokumanın ortası kesiktir çünkü deve süsü olarak üretilmiştir.

Çizim 30. 1257 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Su Yolu (Bordürlerde kullanılmıştır).
- 2- Saç Bağı (Yatay bordürlerde kullanılmıştır).
- 3- Dama (Yatay bordürlerde kullanılmıştır).

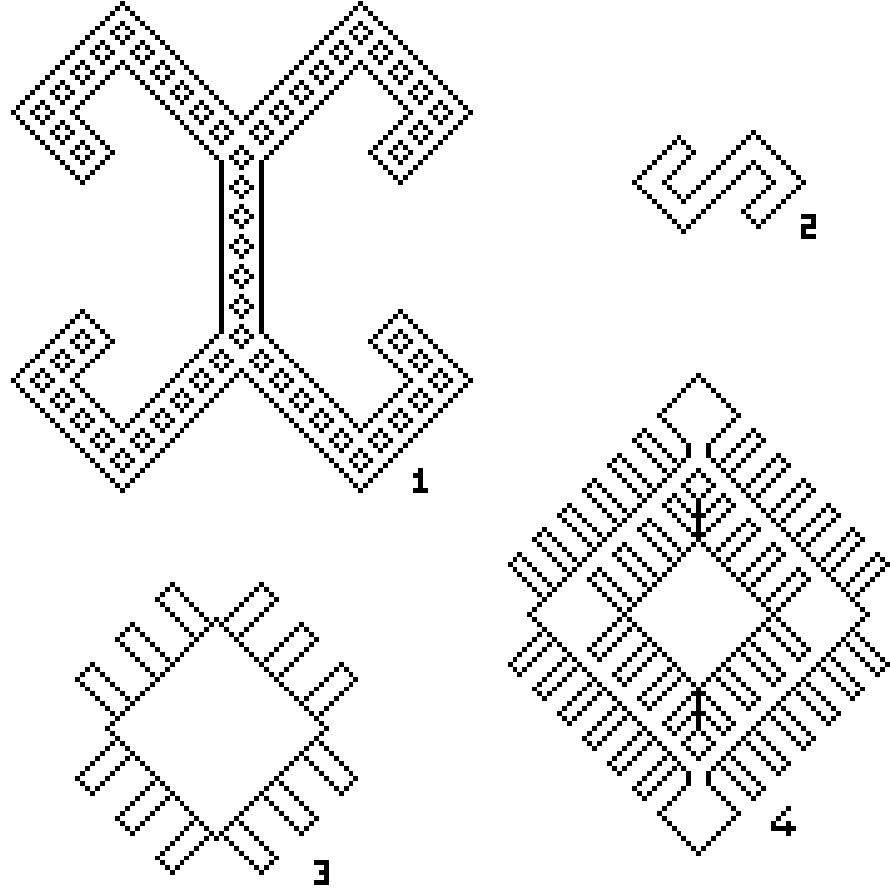

Fotoğraf 34. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 32
Envanter No	: 620
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 19.07.1976
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Abdullah SAYGI'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Heybe
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 38X139 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 32X54
Dokuma Ağırlığı	: 2.350 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Cicim
Kullanılan Renkler	:
Çözügüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, krem, siyah ve sarı.

Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Geometrik Bezeme	: Baklava Dilimi, Dama.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Çengel.

Kompozisyon : Dokuma üç kısımdan oluşur. 1. Kısım omuza takmada ve taşımada kullanılan, diğer iki kısımda eşya koymaya yarayan torba bölmeleridir. Birinci kısım pıtrak ve çengel motiflerinden meydana gelir. Torba kısımları bir su ile çevrilip içleri pıtrak ve koç boynuzu motifleri ile bezenmiştir. Koç boynuzu motifinin içinde serpiştirilmiş dama motifleri de görülmektedir. Heybenin kenar örgülerinin farklı renklerle yapıldığı görülür. Yörede bu tür heybe dokumalara Türkmen heybesi adı verilir (Tiske,2014).

Çizim 31. 620 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

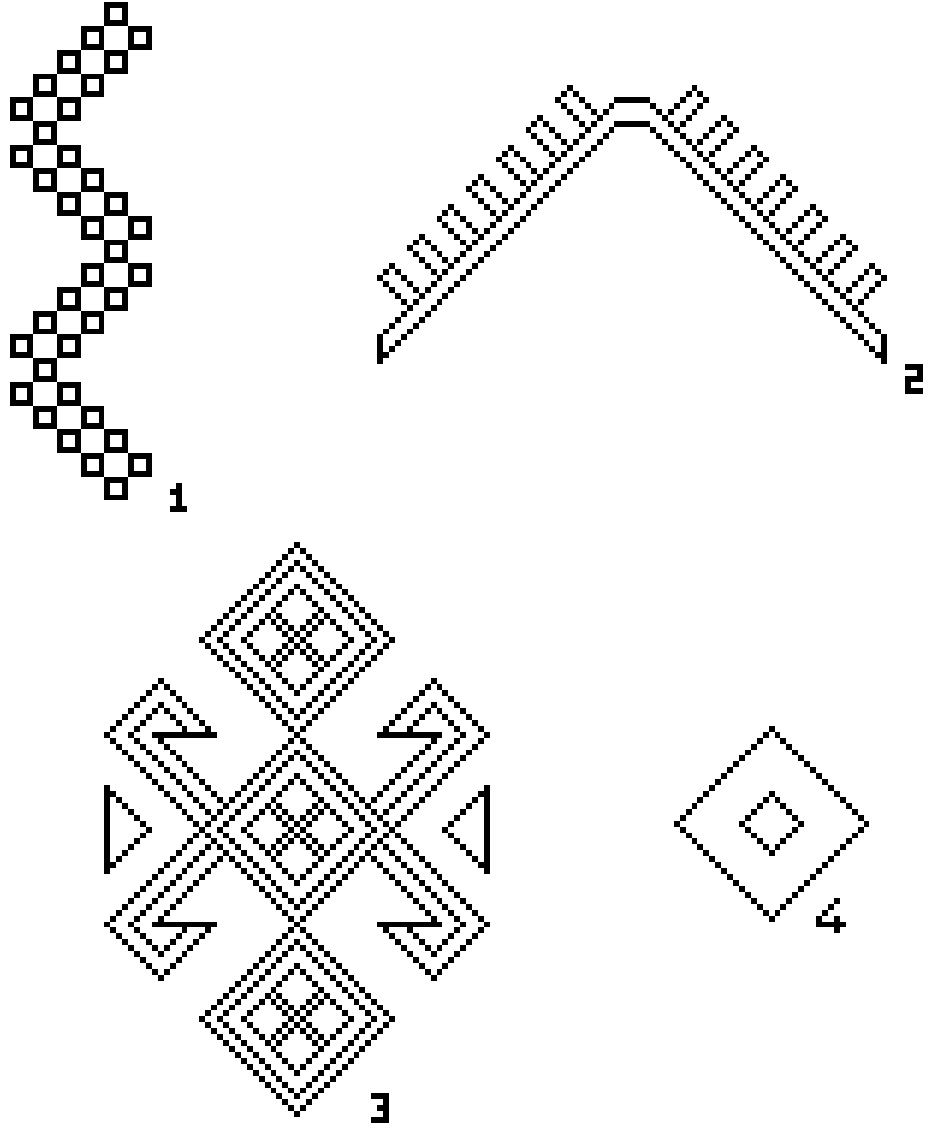
- 1- Koç Boynuzu (Heybenin bölmelerinde kullanılmıştır).
- 2- Çengel (Heybenin orta noktasında kullanılmıştır).
- 3- Pıtrak (Heybenin orta noktasında kullanılmıştır).
- 4- Pıtrak (Heybenin bölmelerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 35. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 33
Envanter No	: 991
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 22.06.1981
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Süleyman DÜNDAR'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yaygı
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 38X139 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 32X54
Dokuma Ağırlığı	: 4.360 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözü İpliği	: Deve Tüyü
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Cicim ve Zili
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Deve Tüyü
Bezeme İpliği	: Krem, turuncu, kahverengi, kırmızı ve sarı.
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Dama, Su Yolu.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Kurt İzi, Bereket.
Kompozisyon	: Dokumanın başlangıç ve bitiminde serbest halde bırakılmış saçaklar bulunur. Saçaklardan sonra desensiz olarak kilimlik kısmı dokunmuştur. Dokumanın kenarlarında boyuna uzanmış damalar ile oluşturulmuş su yolu motifi bulunmaktadır. Dokumaya hakim olan bölmelere ayrılmış geometrik motif diyagonal olarak tarak motifi ile çevrelenmiştir. Büyük çengeller ve damalar motif içlerine sıralanmışlardır. Dokumada aynı motifin renk tekrarıyla kompozisyon meydana getirilmiştir. Dokumanın orta kısmı cicim tekniği ile kenarları ise zili tekniği ile oluşturulmuştur.

Çizim 32. 991 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

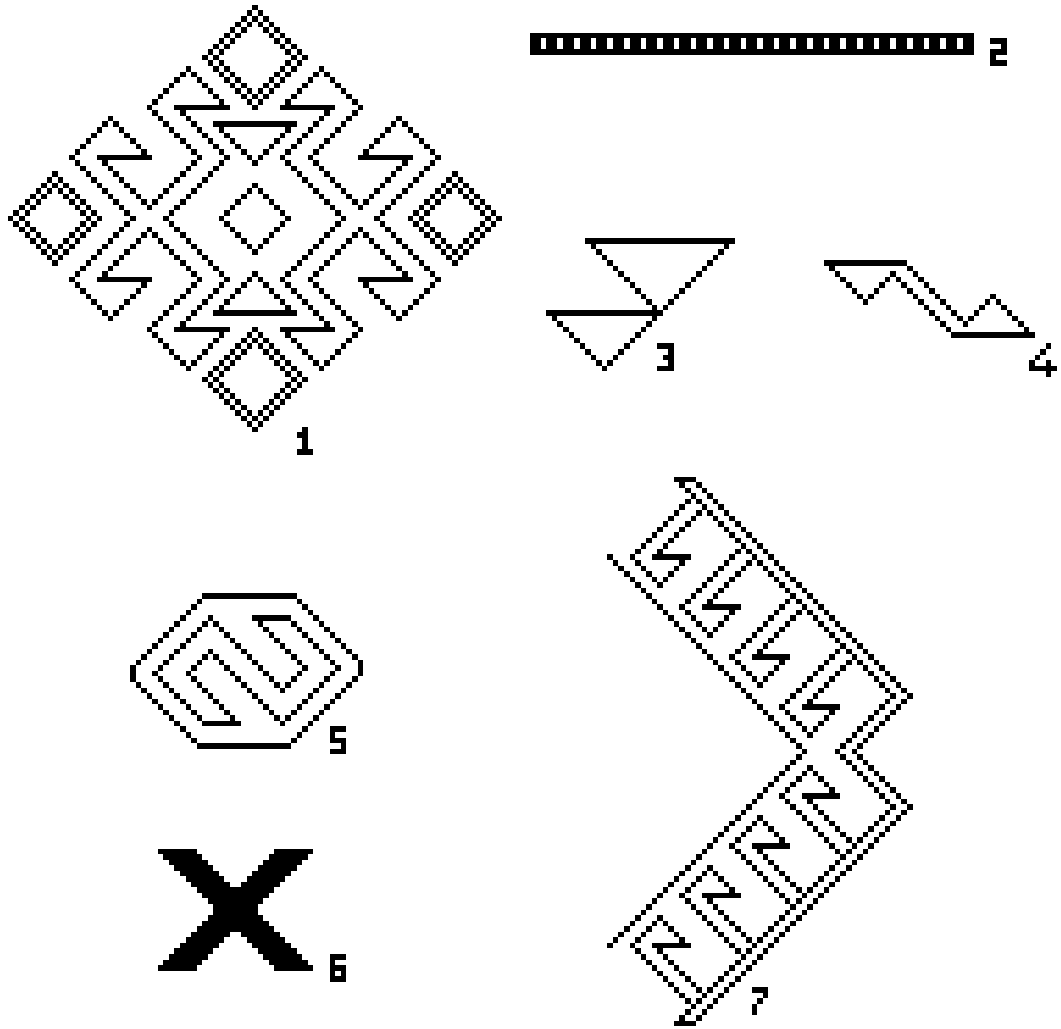
- 1- Su Yolu (Dokumanın bordürlerinde kullanılmıştır).
- 2- Kurt İzi (Madalyonların çevresinde kullanılmıştır).
- 3- Bereket (Madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 4- Göz (Madalyon bağlantılarında kullanılmıştır).

Fotoğraf 36. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 34
Envanter No	: 1816
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 13.10.1987
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Ahmet EĞİLMEZ'den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 80X111 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 34X76
Dokuma Ağırlığı	: 4.900 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözümlü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim ve Cicim
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, turuncu, yeşil, beyaz, kahverengi ve mavi.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz, Kuş.
Geometrik Bezeme	: Çengel, Dama.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Baklava Dilimi, Kurt İzi, Bereket.
Kompozisyon	: Dokumanın tamamı enine bantlara ayrılarak kompozisyon oluşturulmuştur. Çuvalın ağızlık ve taban kısmında ince şeritler halinde farklı renklerde dokunmuş motifsiz alanlar bulunur. Taban ve üst kısımda ince bantlarda altıgenler içinde çengel ve çengellerin etrafında kurt izi motifleri bulunur. Geniş bantları sınırlandıran farklı renklerde yatay olarak sıralanmış çengel motifleri ile bezenmiştir. Bunların içinde kurt izi motifleri mevcuttur. Çuvalın ağızlık kısmı sökülmemesi için iç kısmına kıvrılarak dikilmiştir.

Çizim 33. 1816 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

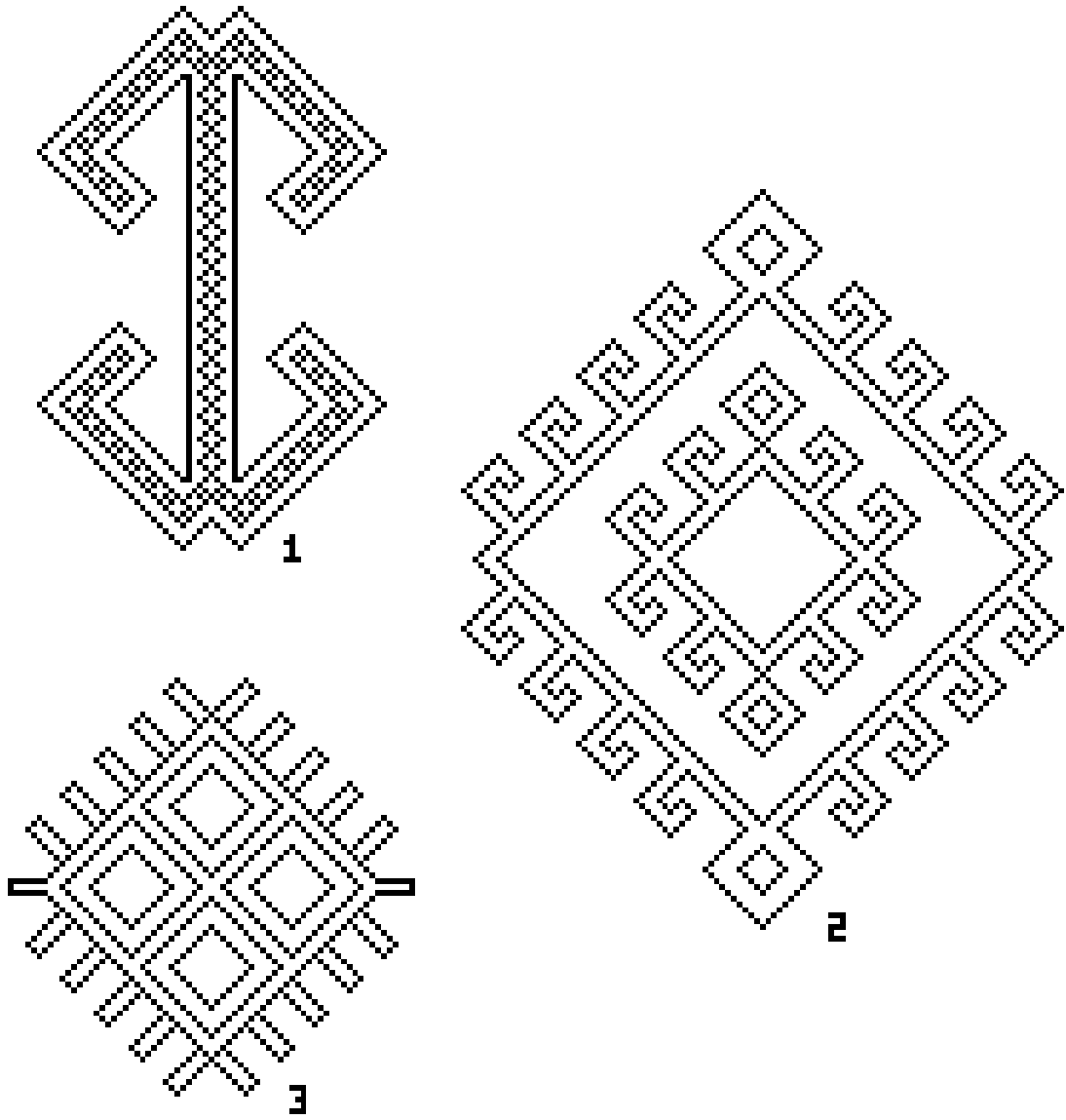
- 1- Bereket (Yatay kolonlarda kullanılmıştır).
- 2- Dama (Dokumanın ağızlık kısmında kullanılmıştır).
- 3- Kuş (Küçük yatay kolonlarda kullanılmıştır).
- 4- Çengel (Kolon kısımlarında kullanılmıştır).
- 5- Kanca (Yatay bordürlerde kullanılmıştır).
- 6- Göz (Küçük kolon içlerinde kullanılmıştır).
- 7- Kurt İzi (Madalyon çevrelerinde kullanılmıştır).

Fotoğraf 37. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 35
Envanter No	: 1254
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 05.04.1983
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Muharrem AYAZ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 92X132 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 40X78
Dokuma Ağırlığı	: 6.200 gr
Kullanılan Gereçler	:

Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Cicim ve Zili
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Kahverengi
Bezeme İpliği	: Kırmızı, beyaz, yeşil, turuncu, sarı ve kahverengi.
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak.
Sembolik Bezeme	: Kurt İzi, Koç Boynuzu, Baklava Dilimi, Bereket.
Kompozisyon	: Dokuma dikey formda motiflerin ardışık sıralanmasıyla kompozisyon oluşturmuştur. Dokumanın alınlık kısmı zeminden ayrılarak pıtrak motifleri ile bezenmiştir. Göbek kısmını sınırlandıran ince sedef içinde farklı renklerde dokunmuş ve yarım bırakılmış pıtrak motifleri bulunur. Zeminde koç boynuzu ve pıtrak motifinin sıralanmasıyla kompozisyon meydana getirilmiştir. Seccadenin yönünü belirtmek için yön motiflerinden yararlanılmıştır. Dokumanın alınlık kısmında bulunan saçaklar uzun bırakılmış ve kendi içinde düğümlenmişlerdir. Dokumanın ayak kısımlarından aşındığı görülmektedir.

Çizim 34. 1254 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Koç Boynuzu(Dokumanın zemin motifi olarak kullanılmıştır).
- 2- Bereket (Dokumanın alınlık kısmındaki bordürde kullanılmıştır).
- 3- Pıtrak (Dokumanın alınlık kısmında kullanılmıştır).

Fotoğraf 38. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 36
Envanter No	: 1582
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 26.03.1986
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet ERTAŞ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Heybe
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 57X135 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 42X80
Dokuma Ağırlığı	: 5.200 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Cicim
Kullanılan Renkler	:
Çözügüde	: Kahverengi
Bezeme İpliği	: Kırmızı, yeşil, sarı, turuncu, lacivert ve beyaz.

Bezeme Konuları :

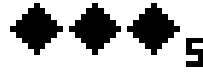
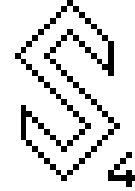
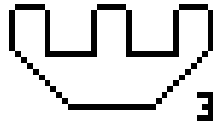
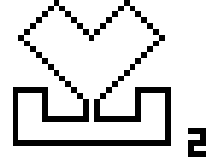
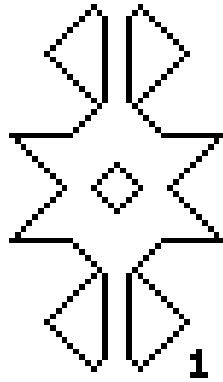
Figürlü Bezeme : Kaz Ayağı.

Bitkisel Bezeme : Pıtrak.

Geometrik Bezeme : Çengel, Yıldız, Dama.

Sembolik Bezeme : Koç Boynuzu.

Kompozisyon : Dokuma üç kısımdan oluşur. 1. Kısım omuza takmada ve taşımada kullanılan, diğer iki kısımda eşya koymaya yarayan torba bölmeleridir. Birinci kısım serpiştirilmiş farklı renkteki dama motiflerinden oluşur. Bu motifler kilim üzerine havlı bırakılarak dokunmuştur. Torba kısmının kenarlarını çevreleyen çengel motifi mevcuttur. Zeminde farklı renklerle kullanılarak diyagonal olarak bölmelere ayrılmıştır. Bölmeler içinde farklı renklerde zemine sahip yıldız motifi bulunmaktadır. Torba kısımlarının ağız ve taban bölümlerinde kaz ayağı motifleri yatay olarak sıralanmışlardır. Kenar örgülerinde farklı iplikler kullanılmıştır. Torbanın ağız bölümünde bölmelerinin ağızlarını bağlayarak kapatmak için iplik boğumları yapılmış ve ponponlardan süs oluşturulmuştur.

Çizim 35. 1582 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Yıldız (Madalyon bölme içlerinde kullanılmıştır).
- 2- Koç Boynuzu (Sedef içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Kaz Ayağı (Dokumanın yatay sedeflerinde kullanılmıştır).
- 4- Çengel (Bölmelerin bordürlerinde kullanılmıştır).
- 5- Dama (Heybenin orta kısmında kullanılmıştır).

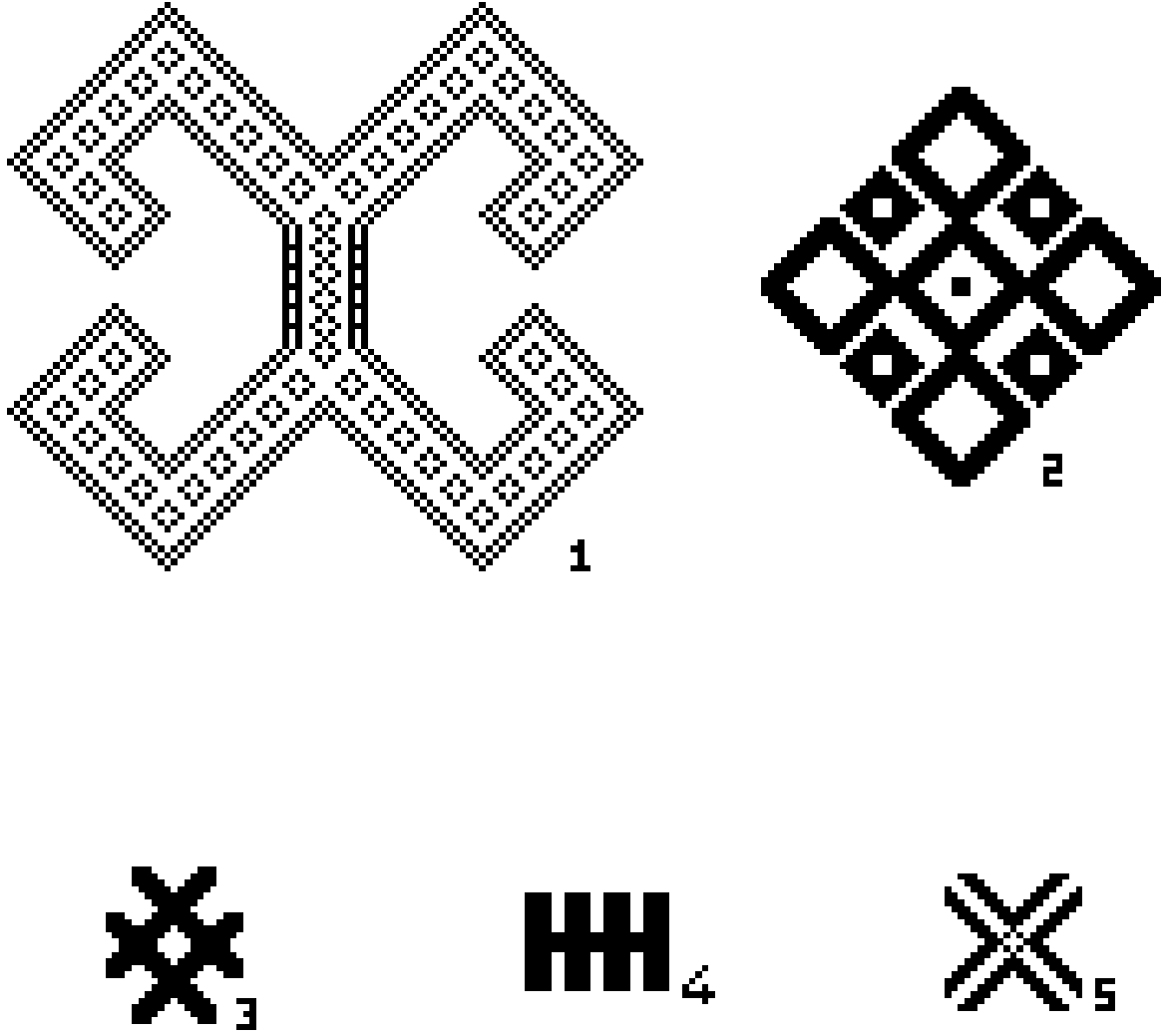

Fotoğraf 39. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 37
Envanter No	: 1394
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 11.05.1987
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Müze derneği tarafından hibe edilmiştir.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür.
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 37X60 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 28X66
Dokuma Ağırlığı	: 3.850 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim ve Cicim
Kullanılan Renkler	:

Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, mavi, beyaz, turuncu, kahverengi, yeşil, siyah.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz.
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak.
Geometrik Bezeme	: Dama, Tarak.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu.

Kompozisyon : Dokuma düz bir şekilde iken daha sonra çuval formuna sokulmuştur. Bir yüzü motifler ile bezeli iken diğer kısmı serpm motifler ile dokunmuştur. Dokumada koç boynuzu motifinin hakimiyeti görülür. Koç boynuzu motifleri dama motifleri ile zenginleştirilmiştir. Diğer kısım da ise farklı renklerde pıtrak motifleri mevcuttur. Çuvalın alt ve üst kısmında tamir işlemi yapılmıştır.

Çizim 36. 1394 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

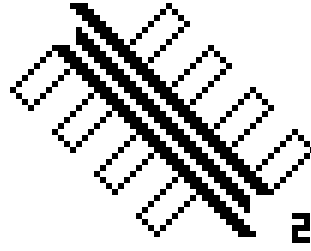
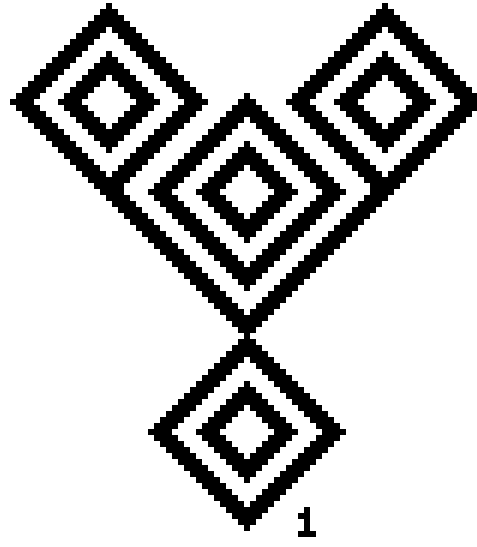
- 1- Koç Boynuzu (Dokumanın zemininde kullanılmıştır).
- 2- Dama (Dokumanın zemininde kullanılmıştır).
- 3- Pıtrak (Çuvalın arka kısmında serpm motif olarak kullanılmıştır).
- 4- Tarak (Çuvalın arka kısmında serpm motif olarak kullanılmıştır).
- 5- Göz (Çuvalın arka kısmında serpm motif olarak kullanılmıştır).

Fotoğraf 40. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 38
Envanter No	: 506
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 12.11.1974
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: İsmail İNCE'den satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 75X229 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 38X80
Dokuma Ağırlığı	: 4.950 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözüğü İpliği	: Yün İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim ve Cicim
Kullanılan Renkler	:

Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği	: Kırmızı, krem, sarı, mavi, turuncu, kahverengi ve açık mavi.
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Kuş
Geometrik Bezeme	: Dama
Sembolik Bezeme	: Su Yolu
Kompozisyon	: Dokumanın tamamı enine bantlara ayrılarak kompozisyon oluşturulmuştur. Bantlar birbirinin tekrarı şeklinde devam eder. Şeritlerin geneli motifsiz olarak dokunmuştur. Motifli bölmelerde ise farklı renklerde dokunmuş kanat ve damalarla oluşturulmuş su yolu motifleri mevcuttur. Bantlar küçüklü büyüklü olarak değişkenlik gösterirler. Dokumanın bazı noktalarında erime ve yırtılmalar görülür.

Çizim 37. 506 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Dama (Yatay büyük kolon içlerinde kullanılmıştır).
- 2- Kuş (Yatay küçük kolon bölmelerde kullanılmıştır).

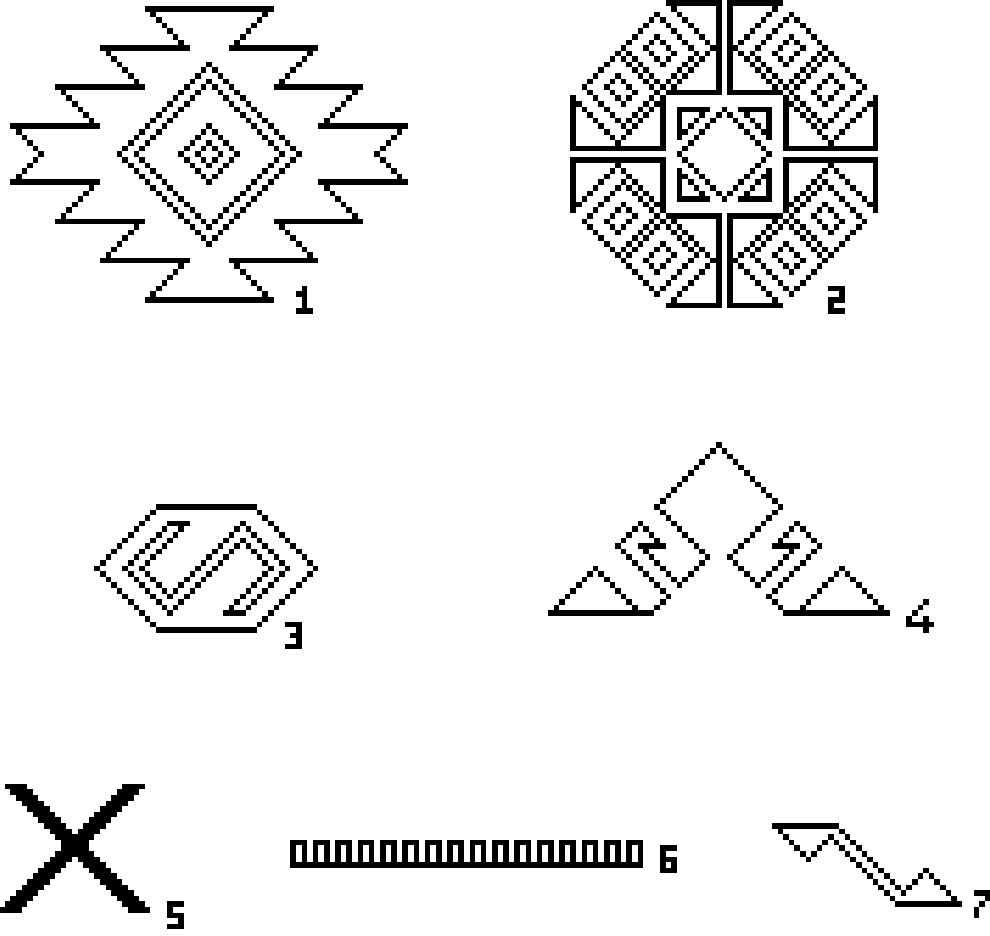

Fotoğraf 41. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 39
Envanter No	: 1140
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 12.10.1982
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Salih YILDIRIM'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir.
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 88X130 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 40X76
Dokuma Ağırlığı	: 6.800 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Kıl İpliği

Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim ve Cicim
Kullanılan Renkler	:
Çözüde	: Beyaz
Bezeme İpliği ve siyah.	: Kırmızı, krem, kahverengi, sarı, yeşil, beyaz, turuncu
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Göz.
Geometrik Bezeme	: Dama, Yıldız, Altıgen.
Nesneli Bezeme	: Sandık.
Sembolik Bezeme	: Çengel, Su Yolu, Elibeline.

Kompozisyon : Dokuma boyuna yatay bantlardan oluşmaktadır. Bantlar arası farklı renklerde dokunmuş su yolu ve çengel motifleri ile sınırlandırılmaktadır. Ortada bulunan bölmede yatay olarak sıralanmış sandık motifleri bulunur. Diğer bölmelerde ise yıldız motifinin hakimiyeti görülür. Kısa bantlarda ise çengel motiflerinin farklı yönlerde yerleştirilmesinden oluşur. Çuval olarak dokunmuş bu dokumanın diğerlerinden farklı olan kısmı kapaklı olmasıdır. Çuvalın etrafında taşımada kullanılan çarpana dokumadan yapılmış kuşak bulunur. Çuvalın arka yüzü düz olarak motifsiz dokunmuştur.

Çizim 38. 1140 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Yıldız (Yatay kolon bölmelerde kullanılmıştır).
- 2- Altıgen (Kolon içlerinde kullanılmıştır).
- 3- Kanca (Kolon bölme aralarında kullanılmıştır).
- 4- Elibeline (Yatay kolon içlerinde kullanılmıştır).
- 5- Göz (İnce kolon içlerinde kullanılmıştır).
- 6- Dama (Çuvalın ağızlık kısmında kullanılmıştır).
- 7- Çengel (Kolon sınırlarında kullanılmıştır).

Fotoğraf 42. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 40
Envanter No	: 1242
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 29.03.1983
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Osman Nuri AKSOY'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmüştür
Ürünün Cinsi	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 60X101 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 42X82
Dokuma Ağırlığı	: 4.950 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği
Çözü İpliği	: Kıl İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Kilim ve Cicim

Kullanılan Renkler :

Çözüde : Beyaz

Bezeme İpliği : Mavi, kırmızı, turuncu, pembe ve krem

Bezeme Konuları :

Figürlü Bezeme : Kaz Ayağı.

Kompozisyon : Dokuma boyuna yatay bantlardan oluşmaktadır. Bantlar arası farklı motifsiz olarak farklı renklerde dokunmuş bölümler bulunur. Dokumanın sadece geniş bantlarında farklı renklerde dokunmuş ve farklı renklere bakan kaz ayağı motifi mevcuttur. Dokumanın etrafında çarpana dokuma vardır. Çuvalın alt kısmında tamir işlemine rastlanır ve ağız kısmında ağızlık ipi bırakılmıştır.

Çizim 39. 1242 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

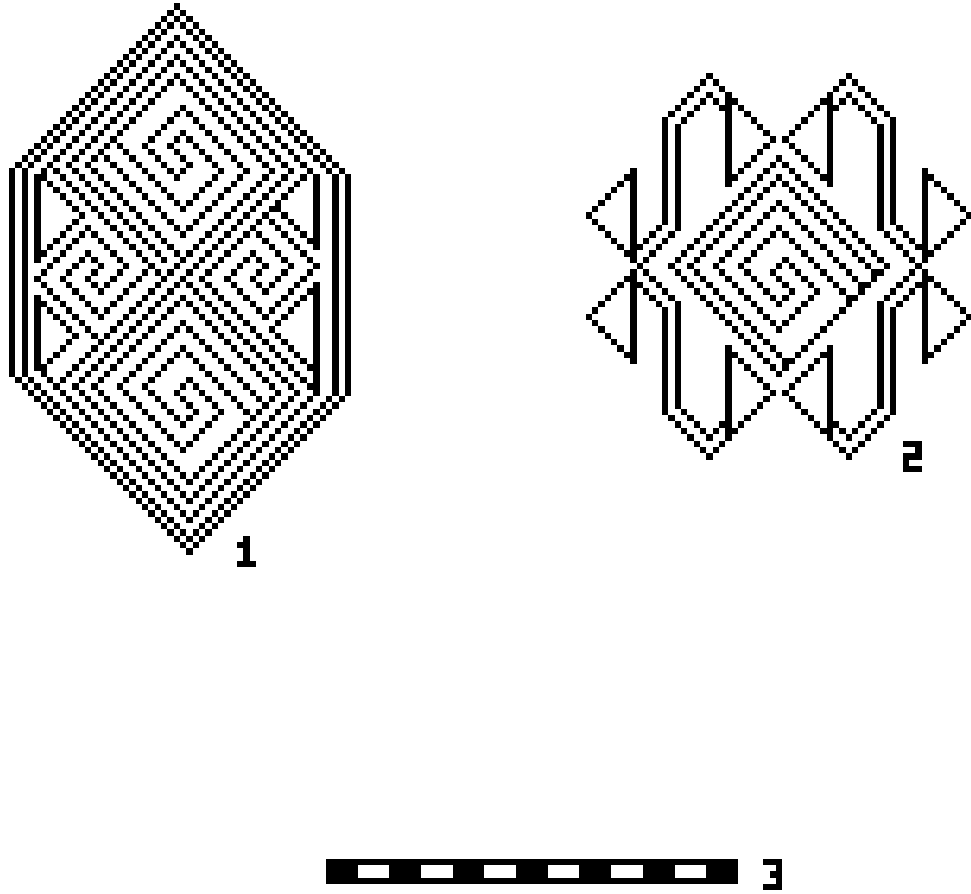
- 1- Kaz Ayağı (Dokumanın yatay kolonlarında kullanılmıştır).

Fotoğraf 43. Karaman Müzesinde Bulunan Düz Dokuma

Örnek No	: 41
Envanter No	: 2037
İlgili Koleksiyon	: Karaman Müzesi
Kolleksiyona Geliş Tarihi	: 24.07.1985
Kolleksiyona Geliş Biçimi	: Mehmet ERTAŞ'dan satın alınmıştır.
Koleksiyondaki Yeri	: Karaman Müzesi Deposunda
İnceleme Tarihi	: 10.10.2013
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Onarım Görüp Görmediği	: Onarım Görmemiştir
Ürünün Cinsi	: Çuval (Beşik)
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 103X60 cm
Dokuma Yoğunluğu (10 cm'de)	: 34X66
Dokuma Ağırlığı	: 4.850 gr
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	: Yün İpliği

Çözü İpliği	: Kıl İpliği
Bezeme İpliği	: Yün İpliği
Uygulanan Teknik	: Cicim
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	: Kahverengi
Bezeme İpliği	:
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Kırmızı, turuncu, sarı, beyaz, kahverengi, pembe ve siyah.
Bitkisel Bezeme	:
Geometrik Bezeme	: Altıgen, Dama.
Nesneli Bezeme	: Sandık.
Sembolik Bezeme	: Koç Boynuzu, Çengel.
Kompozisyon	: Dokuma düz olarak dokunduktan sonra dikilerek çuval formuna sokulmuştur. Çuvalın alt taban kısmı motifsiz olarak dokunmuştur. Alt ve üst kısımda bulunan bantların içine yatay olarak koç boynuzu ve içine çengel motifi yerleştirilmiştir. Zemin kısmında ise birbirine diyagonal şekilde bağlanmış sandık motifleri mevcuttur. Bu çuvalın diğer çuval formlarından farkı enine geniş olarak imal edilmesidir. Yörede bu tür dokumaları beşik olarak adlandırmaktadırlar. (Yeşil, 2014)

Çizim 40. 1533 Envanter numaralı dokumada kullanılan motifler.

- 1- Sandık (Dokumanın madalyon içlerinde kullanılmıştır).
- 2- Koç Boynuzu (Yatay bordürlerde kullanılmıştır).
- 3- Dama (Madalyonların sınır çizgilerinde kullanılmıştır).

4.3. Müzede Yapılan İncelemeler Sonrasında Elde Edinilen Bulgular

4.3.1. Dokumaların Türlerine Göre En-Boy Ölçüleri

Müzede incelenen kirkitli dokumalar düzgün forma yakın dikdörtgen tipte dokunmuşlardır. Bu sebeple enleri dar, boyları uzundur. Dokuma boyutları incelendiğinde yörede en çok hangi ölçülerde dokumaların yapıldığı ve dokumaların nerelerde kullanıldığı anlaşılabilmektedir. İncelenen kirkitli dokumalardan ayrı ayrı alınan en ve boy ölçüleri

doğrultusunda yüzey alanları ve boy/en oranları hesaplanmış ve istatistiksel analizleri yapılarak elde edilen değerler ilgili tablolarda verilmiştir.

Karaman Müzesinde incelenen dokumaların en (cm) ölçülerine ait istatistiksel bilgiler Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. Dokumaların türlerine göre en ve boy ölçüleri

	YASTIK		YAYGI		YOLLUK		SECCADE		ÇUVAL		HEYBE		SEDİR		PASPAS		DEVE ÖRTÜSÜ		ÇUVAL BEŞİK	
ÖRNEK NO	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY	EN	BOY
1													116	330						
2	41	58																		
3	50	63																		
4							100	112												
5	52	94																		
6	40	87																		
7	56	90																		
8	47	129																		
9									42	91										
10							110	145												
11	42	74																		
12							102	148												
13	48	103																		
14							97	132												
15					113	233														
16			96	144																
17															62	57				
18			96	139																
19			154	343																
20					48	153														
21					88	396														
22			84	141																
23					82	179														
24											50	128								
25			140	321																
26					82	264														
27									86	116										
28									60	82										
29									82	108										
30									88	126										
31																	127	170		
32											38	139								
33			118	168																
34									80	111										
35							92	132												
36											57	135								
37									37	60										
38					75	229														
39									88	130										
40									60	101										
41																			103	60
TOPLAM	47	87	114,6	209	81	242	100	133,8	69	102,7	48,3	134	116	330	62	57	127	170	103	60

Tablo 10 incelendiğinde Müzedeki dokumaların çoğu küçük ebatlara sahip olduğu tespit edilmiştir. Yöreyle ait dokumalar incelenip aritmetik ortalaması alındığında yastık dokumaların enlerinin 47 cm, boylarının ise 87 cm. olduğu görülmektedir. Yaygı dokumalarda ise eni 114.6 cm. boyu 209 cm. dir. Yolluk dokumalarda en 81 cm. boy ise 242 cm olduğu görülmektedir. Seccade dokumalarda ise en 100 boy 133.8 cm. dir. Çuval dokumaların eni 69 cm boyu ise 102.7 cm.dir. Heybe dokumaların eni 48.3 iken boyu ise 134 cm. dir. Sedir dokumalarda ise en 116 cm. iken boy 330 cm.dir. Paspas dokumalarda ise en 62 cm boy ise 57 cm dir. Deve örtüsünün eni 127 boyu ise 170 cm.dir. Çuval beşik

en 103 cm ve boyu 60 cm. olduğu görülmektedir. Karaman’da dokumaların daha çok genel ihtiyaca göre dokunduğu gözlemlenmiştir. Dokumalar dikdörtgen formdadır. Karaman ve çevresinde bulunan toplumlar Yörük kültürünü yakın tarihe kadar sürdürdükleri için taşınması ve kullanılması açısından ebatları küçük olan dokumalar üretmişlerdir.

4.3.2. Dokuma Teknikleri ve Türleri

Dokumalar kullanım alanlarına göre farklı tekniklerde dokunmuştur. Karaman Müzesinde incelenen dokumaların tekniklerine ait istatistiksel bilgiler Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 11. Dokumalarda uygulanan teknikler

Uygulanan Teknik	f	%
Halı	15	37
Kilim	10	24
Cicim	13	31
Tülü	1	3
Zili	2	5
TOPLAM	41	100

Tablo 12 incelendiğinde Karaman müzesinde incelenen dokumaların büyük çoğunluğunun halı dokuma tekniği ile üretildiği anlaşılmaktadır (%37). Cicim, kilim gibi teknikler hemen hemen yakın oranlarda uygulansa da en az uygulanan tekniklerin zili (%5) ve tülü olduğu görülmektedir (%3).

Verilere göre Karaman Müzesinde bulunan dokumalarda halı en fazla uygulanan tekniktir. Bunun nedeni Karaman’ın karasal bir iklime sahip olmasından dolayı halıya daha fazla önem verilmesidir. Yer yaygısı olarak kullanılan havlı dokumalar aynı zamanda duvardan gelen soğuk havayı da engellemek için duvara asılarak da kullanılmıştır. Aynı zamanda halı bir zenginlik göstergesi olarak kabul edilmiştir. Düz dokumalar ise daha çok insanların günlük hayatlarını kolaylaştırmak için kullandıkları gereçler olarak tespit edilmiştir (heybe, çuval, vb.).

Karaman Müzesinde incelenen dokumaların türlerine ait istatistiksel bilgiler Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 12. Dokumaların türleri

Ürünün Cinsi	Havlı Dokumalar		Düz Dokumalar	
	f	%	f	%
Yastık	9	58.1	–	–
Yaygı	–	–	6	22.2
Yolluk	–	–	6	22.2
Seccade	4	29.7	1	3.7
Çuval	1	6.1	7	29.6
Heybe	–	–	3	11.3
Sedir	1	6.1	–	–
Paspas	–	–	1	3.7
Deve Örtüsü	–	–	1	3.7
Çuval Beşik	–	–	1	3.7
TOPLAM	15	100	26	100

Tablo 13'teki Karaman müzesinde bulunan havlı dokumaların cinsleri incelendiğinde %21 oran ile yastık birinci sırada, seccade ikinci sıradadır (%29.7). Bu sırayı diğer dokumalar takip etmektedir. Müzede en az bulunan havlı dokuma cinsi sedir ve çuvaldır (%6.1). Düz dokumalarda ise çuval %29.6 oran ile birinci sıradadır. Yolluk %22.2 oran ile ikinci sırada iken %11.3 oran ile heybe azalan değerlerle bulunmaktadır. Diğer dokumalar ise aynı oranları paylaşmaktadır (%3.7).

Verilere göre Karaman Müzesinde bulunan dokumaların büyük çoğunluğunu düz dokumalar oluşturmaktadır. Dokumaların evde, çadırdaki, göç esnasında kullanım amacına göre cinsleri farklılık göstermektedir. İnsanoğlu kendi ihtiyaçlarını karşılamak için farklı boyutlarda ve desenlerde dokumalar üretmişlerdir. Ürettikleri bu dokumalar kullanım alanlarına göre yaygı, sedir, yastık, paspas, seccade, yolluk, çuval, heybe, deve örtüsü ve çuval beşik olarak adlandırılmaktadır.

Karaman'da tarım yaygın olduğundan dolayı tarım ürünlerini taşımak ve muhafaza etmek için çuval dokumalara ağırlık verilmiştir. Çuval ihtiyacında ise düz dokumalar daha uygun olduğu için çuval birinci sırada yer almaktadır. Nadir görülen dokumalar ise sedir, paspas, deve örtüsü ve çuval beşiktir.

4.3.3. Dokumalarda Kullanılan Gereçler

Karaman Müzesinde incelenen dokumalarda kullanılan gereçlere ait istatistiksel bilgiler Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 13. Dokumalarda kullanılan gereçler

Gereçler	Havlı Dokuma						Düz Dokuma					
	Atkı		İlme		Çözü		Atkı		Bezeme		Çözü	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Yün	15	100	15	100	15	100	26	100	26	100	22	84
Kıl											4	16
TOPLAM	15	100	15	100	15	100	26	100	26	100	26	100

Tablo 5 incelendiğinde Karaman müzesinde bulunan havlı dokumalarda atkı, ilme ve çözülerinde kullanılan gereçlerde % 100 oranında yün kullanıldığı anlaşılmaktadır. İncelenen düz dokumaların hepsinde atkı ve bezeme ipliği olarak yün kullanıldığı, sadece çözü ipliğinde kıl kullanılan örneklerin ise azınlığı oluşturduğu görülmektedir (%84).

Dokumalarda kullanılan gereçler genellikle o yöreye ait bilgilere ulaşmakta da yardımcı olmaktadır. Karaman Müzesinde bulunan dokumaların neredeyse tamamının yün olması yöre halkının dokumacılık dışında hayvancılıkla uğraştığını da göstermektedir. Karaman yöresinde hayvancılık yaygındır ve dokumacılıkta kullanılan hammaddelere de olumlu etki sağladığı bilinmektedir. Karaman koyunundan elde edilen yünlerin lifleri uzun olduğundan dolayı yumuşak ve esnektir. Esnek olması ürünü yumuşak yaptığından dolayı oldukça yaygın olarak kullanılmıştır. Ama bazı düz dokumaların çözülerinde kıl kullanılmıştır. Bunun nedeni ürünleri nemden ve sudan korumak için yapıldığı düşünülmektedir. Çünkü kıl dokuma ürünleri nemden ve sudan koruyabilen en etkili malzemedir.

4.3.4. Dokumaların Toplam ve Metrekare Ağırlıkları

Karaman müzesinde bulunan kirkitli dokumaların toplam ve m² ağırlıklarına ilişkin verilerin istatistiksel analizleri yapılarak Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 14. Dokumaların toplam ve metrekare ağırlıkları

Ağırlık birimleri	Havlı Dokuma				Düz Dokuma			
	Toplam ağırlık		m ² ağırlıkları		Toplam ağırlık		m ² ağırlıkları	
	f	%	f	%	f	%	f	%
0-2 Kg.	—	—	9	60	—	—	17	65.3
2.100-4 Kg.	9	60	3	20	10	38.4	6	23.2
4.100-6 Kg	3	20	3	20	12	46.2	3	11.5
6.100-8 Kg	2	13.3	—	—	4	15.4	—	—
8.100-10 Kg	1	6.6	—	—	—	—	—	—
TOPLAM	15	100	15	100	26	100	26	100

Tablo 15 incelendiğinde Karaman müzesinde bulunan havlı dokumalarda %60 oran ile 2.100-4 kg ağırlığındaki dokumaların birinci sırada olduğu görülürken, 8.100-10 kg ağırlığındaki dokumaya çok nadir rastlanılmaktadır (%6.6). Düz dokumalar ise %46.2 oran ile 4.100-6 kg birinci sırada, %38.4 oran ile 2.100-4 kg ikinci sırada, %15.4 oran ile 6.100-8 kg üçüncü ve son sıradadır.

Verilere göre Karaman müzesinde bulunan dokumalarda düz dokumalar çoğunlukla 4.100-6 kg ağırlığındadır. Havlı dokumalar ise çoğunlukla 2.100-4 kg ağırlığındadır. 8.100-10 kg ağırlığında sadece düz dokumaya rastlanmıştır.

Metrekare ağırlıklarına göre düz ve havlı dokumalarda büyük çoğunluk 0-2 kg. arasında değişmektedir. Düz dokumalar %23.2 oran ile 2.100-4 kg arasında ikinci sırada bulunmaktadır. Havlı dokumalar ise ikinci ve üçüncü sırayı 4.100-6 kg ile paylaşmaktadır (%20).

Kirkitli dokumalarda ağırlık, atkı, çözgü ve ilme ipliklerinde kullanılan malzemenin kalınlık - incelik ve cinsine, dokumanın boyutlarına, düğüm tipine, hav yüksekliği gibi sebeplere göre değişim göstermektedir. Bazen aynı ebatlarda iki dokumanın ağırlıkları farklı olabildiği gibi farklı ebatlarda dokumalarında aynı ağırlıkta olabilme ihtimalleri vardır. Araştırma kapsamına alınan Karaman müzesindeki kirkitli dokumalar rulo yapılarak el kantarı ile ölçülmüştür. Elde edilen değerler yüzey ölçülerine göre hesaplanarak m² ağırlıkları belirlenmiştir (Başaran, 2004). Dokumalarda kullanılan malzemelerin, incelik ve kalınlıklarının farklı olması metrekare ağırlıklarını değiştirmektedir. Aynı ölçüye sahip olmasına rağmen kalitesi yüksek olan dokumaların daha ağır olduğu tespit edilmiştir. Bazı dokumalarda, dokumaların dağılmasını önlemek ve daha fazla mukavemet göstermesi için arkalarına kumaş dikilerek astar eklemesi yapılmıştır. Bu durumda da metre kare ağırlıkları değişmektedir. Müzenin bodrum katında yer alan depo kısmının oldukça rutubetli bir durumda olduğu gözlenmiştir. Burada saklanan kirkitli dokumaların bu nemden dolayı sergilenen diğer dokumalara göre daha ağır oldukları veya ağırlıklarının değişim gösterdiği gözlenmiştir.

4.3.5. Dokuma Sıklığı Özellikleri

Elde edilen sonuçlara ilişkin istatistiksel değerlendirmeler Tablo 16’de verilmiştir.

Tablo 15. Dokumaların dokuma sıklığı dağılımı

Kalite	Düz Dokumalar		Havlı Dokumalar	
	f	%	f	%
22x24	–	–	4	26.6
24x26	–	–	4	26.6
26x30	–	–	2	13.3
26x60	1	3.8	–	–
28x66	1	3.8	–	–
30x32	–	–	2	13.3
32x58	1	3.8	–	–
32x54	1	3.8	–	–
32x34	–	–	1	6.6
34x76	1	3.8	–	–
34x36	–	–	2	13.3
34x66	2	7.6	–	–
36x62	1	3.8	–	–
36x68	2	7.6	–	–
36x65	1	3.8	–	–
38x80	2	7.6	–	–
38x82	1	3.8	–	–
38x78	1	3.8	–	–
38x84	1	3.8	–	–
40x72	1	3.8	–	–
40x76	1	3.8	–	–
40x78	2	7.6	–	–
42x82	2	7.6	–	–
42x72	1	3.8	–	–
42x62	1	3.8	–	–
42x80	1	3.8	–	–
42x86	1	3.8	–	–
TOPLAM	26	100	15	100

Tablo 16 incelendiğinde düz dokumalarda %7.6 oran ile 34x66, 36x68, 38x80 ve 40x78 kaliteler birinci sırada diğer kaliteler ise %3.8 oran ile ikinci sıradadır. Havlı dokumalar ise; %26.6 oran ile 24x26 ve 22x24 kaliteler birinci sırada, %13.3 oran ile 26x30, 30x32, 34x36 kaliteler ikinci sırada, %6.6 oran ile 32x34 kalite üçüncü sırada yer almaktadır.

Verilere göre Karaman müzesinde bulunan dokumalar farklı kalitelere sahiptir. Havlı dokumalarda 24x26 ve 22x24 kalite çoğunluktadır. Düz dokumalar ise 34x66, 36x68,

38x80 ve 40x78 kalitedeki dokumalar birinci sıradadır. Dokumalar ticari bir kaygı taşımadığı için standart bir kalite değeri göstermemektedir. El dokusu halılarda; düğüm tarzı ve sayısı, hav yüksekliği, çözgü atkı ve ilme ipliklerinin nitelikleri (incelik, büküm, vb.) ilme sıraları arasına geçirilen atkı sıralarının sayısı ve bu ipliklerin özellikleri önemlidir. El dokusu halılar sahip oldukları bu özelliklere göre standartları belirlenerek, tip ve sınıflandırmaya tabi tutulmuştur (Başaran, 2004, s. 99-100). Tekstil Yer Döşemeleri- El Dokusu Halılar- Türk halıları standardına (TS 43) göre, el dokusu halıların dm^2 'sinde 2400-1851 ilmek olanlar ekstra ince, dm^2 'sinde 1850-1401 ilmek olanlar ince, dm^2 'sinde 1400-701 ilmek olanlar orta, dm^2 'sinde 700-215 ilmek olanlar kaba halılar olarak belirlenmiştir (TS 43,1992).

Karaman Müzesinde incelenen dokumaların dm^2 'sinde bulunan toplam düğüm ve sıra sayılarını belirlemek için 10 cm.de ve 10 cm. boydaki düğüm ve sıra sayıları dokumanın 3 farklı yerinden sayılarak ortalaması alınmıştır.

Bunun en belirgin özelliği de kullanılan malzemelerin incelik ve kalınlıklarının birbirinden farklı olmasıdır. Yünün elde edilişi ve iplik haline getirilmesi geleneksel usullere göre yapıldığı için iplik kalınlıkları birbirine eşit değildir. Dokumalarda kullanılan ipliklerin incelenmesiyle bu net bir şekilde anlaşılmaktadır.

4.3.6. Renk Özellikleri

Havlı dokumalarda kullanılan hav ipliklerinin diplerine, düz dokumaların ise kenar örgülerinin iç kısımlarına bakıldığında renklerinde herhangi bir ton farklılığı görülmemiştir. Bu dokumaların geçmişte kullanılmasına rağmen renklerinin solmamış olması Karaman Müzesinde incelenen kirkitli dokumaların doğal boya ile renklendirilmiş olduğu izlenimi vermektedir.

Karaman Müzesinde incelenen kirkitli dokumalarda kullanılan renkler Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 16. Dokumaların renk dağılımı

Renkler	Havlı Dokumalar				Düz Dokumalar			
	Çözü		İlme		Çözü		Bezeme	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Beyaz	14	93	6	7	18	69	11	7
Kırmızı	–	–	13	15	–	–	27	18
Kahverengi	1	7	9	11	4	15	14	9
Yeşil	–	–	4	5	–	–	15	10
Siyah	–	–	6	7	2	8	9	6
Turuncu	–	–	9	12	–	–	20	13
Gri	–	–	3	4	–	–	1	1
Sarı	–	–	12	14	–	–	20	13
Krem	–	–	10	12	–	–	18	12
Bordo	–	–	–	–	–	–	3	2
Pembe	–	–	1	1	–	–	10	7
Lila	–	–	2	2	–	–	–	–
Lacivert	–	–	1	1	–	–	2	1
Deve Tüyü	–	–	–	–	2	8	–	–
Açık Mavi	–	–	2	2	–	–	2	1
Mavi	–	–	6	7	–	–	–	–
TOPLAM	15	100	84	100	26	100	154	100

N=41

Tablo 17 incelendiğinde Karaman müzesinde bulunan havlı dokumaların çözülerinde kullanılan renkler; % 93 oranında beyaz, %7 oranı ile kahverengi kullanılmıştır. İlme ipliklerinde ise en çok kırmızı rengin kullanıldığı (%15), bunu %14 oranı ile sarı rengin takip ettiği, pembe ve lacivert renklerin ise Karaman yöresi havlı dokumalarında en az rastlanan renk olduğu anlaşılmaktadır (%1).

Düz dokumalarda ise çözüde %69 oran ile beyaz birinci sırada, %15 oran ile kahverengi ikinci sırada ve %8 oran ile siyah üçüncü sırada yer almaktadır. Bezeme ipliklerinde ise en az kullanılan renk açık mavi, lacivert ve gri iken (%1), düz dokumalarda en çok kullanılan renk ise %18 oranıyla kırmızıdır.

Verilere göre Karaman Müzesinde bulunan havlı ve düz dokumalar incelendiğinde bezeme ipliklerinin içinde kırmızı en çok kullanılan renktir. Havlı dokumalarda en nadir rastlanan renk pembe ve lacivert iken düz dokumalarda gri, lacivert ve açık mavidir. Çözü ipliklerinde ise havlı ve düz dokumalarda en çok kullanılan renk beyazdır.

Dokumalarda birbirinden güzel mat renkler kullanılmıştır. İpliğin yetmediği kısımlarda renk değişikliğinin olduğu görülmektedir. Bu dokumalar ihtiyaç ve zevke göre hazırlanarak yöreye özgün, estetik, geleneksel el sanatı ürünleri arasında yerini almıştır.

4.3.7. Motif Özellikleri

Tablo 17. Dokumalarda belirlenen motiflerin dağılımı

Motifler	Havlı Dokumalar		Düz Dokumalar	
	f	%	f	%
Dama	10	9.6	12	9.6
Çarkıfelek	6	5.7	2	1.6
Bukağı	–	–	3	2.4
Suyolu	7	6.7	10	8
Tarak	3	2.8	6	4.8
Kubbe	1	0.9	–	–
Yingyang (Gece-Gündüz)	–	–	1	0.8
Yıldız	4	3.8	4	3.2
Küpe	–	–	1	0.8
Sandık	5	4.8	4	3.2
Kurtağı	–	–	7	5.6
Kurtizi	3	2.8	5	4
Sıçan dişi	–	–	2	1.6
Anahtar	–	–	1	0.8
Baklava Dilimi	3	2.8	7	5.6
Saç Bağı	–	–	5	4
Hayat Ağacı	2	1.9	2	1.6
Penç	4	3.8	–	–
Göz	5	4.8	8	6.4
Goncagül	1	0.9	–	–
Çengel	3	2.8	9	7.2
Kazayağı	–	–	2	1.6
Kuş	4	3.8	6	4.8
Lale	1	0.9	–	–
Altıgen	4	3.8	4	3.2
Bereket	2	1.9	2	1.6
Aşk	2	1.9	–	–
Elibelinde	3	2.8	4	3.2
Ladik Gülü	1	0.9	–	–
Başak	2	1.9	–	–
Akrep	1	0.9	–	–
Pıtrak	3	2.8	5	4
Koç Boynuzu	11	10.5	12	9.6
Zikzak	3	2.8	1	0.8
TOPLAM	125	100	104	100

N=41

Kirkitli dokumalarda motifler genellikle geleneksel motif ve imler (damgalar), yöresel özelliği olan motifler, bitki ve hayvan motifleri olarak gruplandırılmaktadır. Geleneksel motifler aile çevresi içinde kalmış imlerdir (Başaran, 2004, s. 105-106). Bölgesel özellikler taşıyan motifler, ailelerin yaşamlarını aksettirmektedir. Bitkisel ve hayvansal motifler, bir düzen içerisinde dokuma sanatının verdiği olanaklara göre değerlendirilmektedir (Yazıcıoğlu, 1992, s. 74).

Diğer yörelerde kullanılan motifler Karaman yöresinde de kullanılmış fakat bu bölgede farklı isimler ve manalar yüklenilmiştir. Bu motiflerin anlamlarını ve yöresel isimlerini doğru olarak aktarabilmek için günümüzde hala dokuma yapan bireyler ile görüşülmüştür (Yeşilyurt, C. ; Mavi, A.).

Karaman Müzesinde incelenen kirkitli dokumalarda kullanılan motifler Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 18 incelendiğinde havlı dokumalarda % 10.5 oran ile koç boynuzu motifi birinci sırada iken; düz dokumalarda %9.6 oran ile yine koç boynuzu ve dama motifi birinci sırayı paylaşmaktadır. Havlı dokumalarda goncagül, lale, akrep ve kubbe motifleri en az kullanılan motiflerdir (% 0.9). Düz dokumalarda ise yingyang, küpe, anahtar ve zikzak motifleri ise nadir rastlanan motiflerdir.

Verilere göre Karaman müzesinde bulunan dokumalarda en çok kullanılan motifler; koçboynuzu, dama, su yolu, göz ve çengeldir. En az motifler ise; kubbe, yingyang (Gece-Gündüz), küpe, anahtar, Ladik gülü ve akreptir. Karaman yöresine ait dokumaların tamamında geometrik motifler kullanılmıştır. Bazı bitkisel motiflerde stilize edilerek geometrik formda kullanılarak dokumalarda yer almaktadır. Motifler arasında büyüklük ve küçüklük uyumuna dikkat edilmiştir.

Deniz'e göre, Ladik halılarının kenar sularında kullanılan lale ve karanfillerden meydana gelen Ladik gülü motifi Kayseri ve çevresindeki dokumalarda da kullanılmıştır (Deniz, 2000, s. 140).

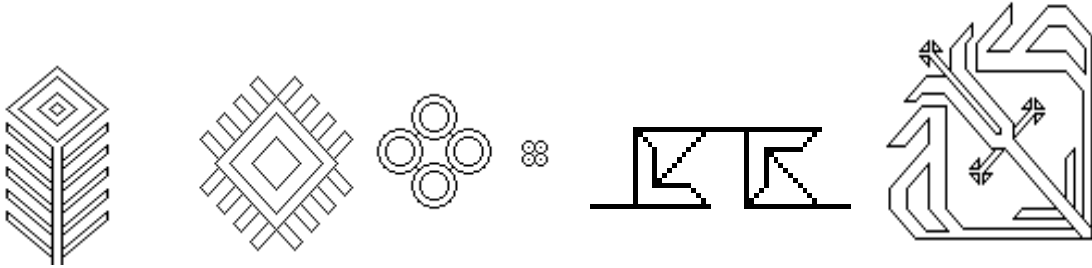
Sanıbelli'ye göre Karaman dokumalarında kullanılan motifler diğer yörelerde de aynı isimlerle anılmaktadır. Fakat bazı motifler tam olarak Karaman yöresine ait değildir. Diğer yörelerden gelen dokumalar Karaman dokumalarına örnek teşkil edebildiği gibi bazı motifler de Karaman'dan diğer yörelere giderek yaygınlaşmış olabilmektedir (Sanıbelli, 1994, s. 382-390). Müzede yöreye ait incelen dokumalarda bitkisel başak, pıtrak, penç, goncagül ve ladik gülü gibi bezeme türlerinin kullanıldığı gibi geometrik bezeme olarak da

koçboynuzu, bereket, su yolu dikdörtgen ve yıldız motifleri kullanıldığı tespit edilmiştir. Dokumalarda çok rastlanan belli başlı motiflerin çizimleri yapılmış ve kullanıldığı kısımlar açıklanmıştır.

Müzedede Bulunan Dokumalarda Kullanılan Bitkisel Bezemeler

Bitkisel motifler stilize edilerek dokumalarda kullanılmıştır.

Başak: “V” biçimlerinin yatay olarak tekrarlanarak başağı andıran, yörede bereketli olarak da bilinen motifin adıdır (Yeşilyurt, 2014). Bu motif Karaman müzesinde bulunan dokumaların zemin kısmında, madalyon bağlantılarında ve mihrap bölümünde bulunmaktadır (Bilgi formu 13).

Çizim 41. Yöre dokumalarında kullanılan başak, pıtrak, penç, goncagül,ladik gülü motifleri

Pıtrak (Bıtrak, Buturak): İnsanların giysilerine ve hayvanların tüylerine yapışan hafif dikenli bir bitkidir. Onun, kem bakışları savuşturmaya gücünün yettiğine inanılarak dokunduğu dokuyuculardan edilen bilgiler arasında yer almaktadır (Mavi, 2014). Diğer taraftan çiçeklerle doluluğu ifade ettiği için bolluğun da bir sembolüdür. Bunu en iyi un çuvallarının üzerinde kullanılması açıklar. Bu motif Karaman müzesinde bulunan düz dokumalarda genellikle cicim tekniğiyle dokunmuş çuvallarda kullanılmıştır. Dokumaların bordür, mihrap ve zemin kısımlarında kullanılmıştır (Bilgi formu 10).

Penç (Çiçek): Dokumaların bordür ve sedeflerinde kullanılmaktadır (Bilgi formu 14). Saflığı, gençliği ve bereketi simgelediği dokuyuculardan elde edinilen bilgiler arasındadır (Yeşilyurt, 2014).

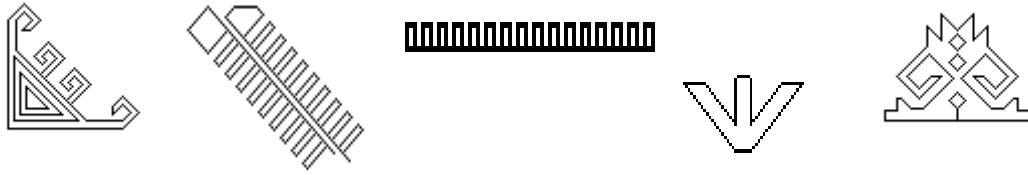
Goncagül: Açılmamış, açılmak üzere olan çiçeği simgeleyen bir motiftir. Yeni yaşam ve gelecek güzel günlerin umudu olarak dokumalarda kullanıldığı dokuyuculardan elde edinilen bilgiler arasındadır (Mavi, 2014). Dokumaların ince sedeflerinde ve mihrap kısmında kullanılmıştır (Bilgi formu 1),

Ladik Gülü: Özellikle Konya Ladik halıları ile özdeşleşmiş bereketi simgeleyen bir motiftir (Bilgi formu 1). Karaman Müzesinde bulunan dokumaların bordür kısmında kullanılmıştır (Deniz, 2000).

Müzedeki Bulunan Dokumalarda Kullanılan Figürlü Bezemeler

İnsan ve hayvan figürlerini kullanarak oluşturulan motiflerdir. İslam'ın kabulü ile tasvir yasağı sonucu bu motiflerin uygulanmasında sınırlama getirilmiştir. Dokumalardaki figürler stilize bir yaklaşımla oluşturulmuştur.

Akrep: Vücudunda bulundurduğu zehir ile her an öldürmek için pusuda bekleyen kötü niyet ve sebepsiz kavganın somut sembolüdür (Erberk, 2002, s. 155). Dokumalarda kullanılmasının nedeninin düşmanın var olduğuna inanılması olduğu bilinen dokunduğu dokuyuculardan edinilen bilgiler arasında yer almaktadır (Mavi, 2012). Dokumaların mihrap kısımlarında kullanılmıştır.

Çizim 42. Yöre dokumalarında kullanılan akrep, tarak, kaz ayağı, elibeline motifleri

Kanat: Yaşamın sonlanmasıyla ilgili anlamlar ifade eden bir motiftir. Baykuş, karga gibi kuşlar uğursuz, güvercin, kumru, bülbül gibileri ise uğurlu sayılmıştır. Kuş bazen mutluluk, sevinç, sevgi bazen de ölen kişinin ruhunu ifade eder. Kanat motifi kadın ile özdeşleşmiştir (Erberk, 2002, s. 191). Dokumaların zemin kısmında ve mihrap bölümlerinde kullanılmıştır.

Sıçan Dişi: Zorlu ve aşamalı bir hayatı temsil eden bir motiftir. Zorluklar kadar kolaylıklar da vardır anlamında dokumalarda kullanılmıştır (Aytaç, 2000). Karaman Müzesinde bulunan dokumaların zemininde kullanılmıştır.

Kaz Ayağı: Hayatın güzelliklerini ifade etmek için dokumalarda kullanılmıştır (Yeşilyurt, 2014). Dokumaların zemin kısmında kullanılmıştır.

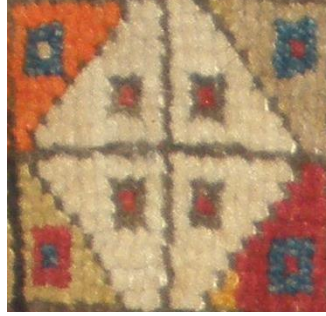
Eli Belinde (Eli Böğründe, Anaç): Yöredeki dokuma örneklerinde oldukça fazla uygulanmış bir motiftir. Eli belinde motifi dişiliğin bir simgesidir. Sadece analık ve

doğurganlığın değil aynı zamanda uğur, bereket, kısmet, mutluluk ve neşeyi de sembolize etmektedir (Mavi, 2014). Dokumaların bordür kısımlarında kullanılmıştır.

Anadolu'daki dokumaların birçoğunda rastlanan bu motife gelin kız, çocuklu kız, aman kız, kahküllü kız, çatmalı, eğerkaşı ve eli koynunda gibi isimler verilmektedir (Erberk, 2002, s. 32).

Fotoğraf 44. Eli belinde

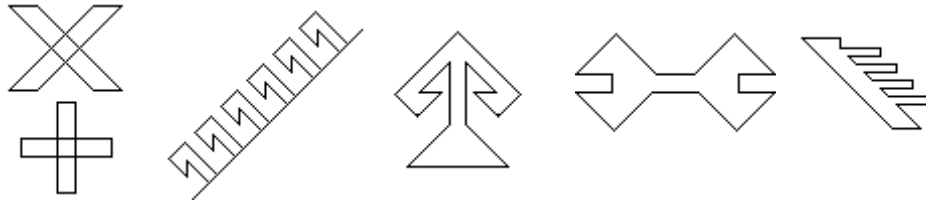

Fotoğraf 45. Göz

Fotoğraf 46. Kurt ağzı

Göz (Çapraz): Bazı insanların kötülüğe, zarara, şansığa ve hatta ölüme bile sebep olan güçlü bakışları olduğuna inanılmaktadır (Bilgi formu 2). Göz motifleri, insan gözünün kem bakışlara karşı en iyi koruyucu olduğu inancından dolayı ortaya çıkarılarak dokumalarda kullanılmıştır (Erberk, 2002, s. 128). Dokumaların madalyon bağlantılarında, zemin kısmında, şerit bölmelerinde ve bordürde kullanılmıştır.

Çizim 43. Yöre dokumalarında kullanılan göz, kurt izi, koç boynuzu, kurt ağzı, kanat motifleri

Kurt İzi: Yörede çuval ve namazlık dokumalarda kullanılan bu motifin tekrarlanması ile oluşturulan sular meydana getirilerek dokumalarda uygulanmıştır. Dokumaların madalyon çevresinde şerit bölmelerinde, mihrapta ve zemin kısmında kullanılmıştır (Bilgi formu 1).

Koç Boynuzu: Türk dokumalarında üretkenlik, kahramanlık, güç ve erkeğe alamettir. Bununla birlikte bu motif, bunu dokuyan kişinin mutlu olduğuna ve bunu açıkça belirttiği göstermektedir (Mavi, 2014). Dokumaların zemininde, mihrapta, madalyonda, şerit bölmelerinde ve kilimlik kısmında kullanılmıştır (Bilgi formu1).

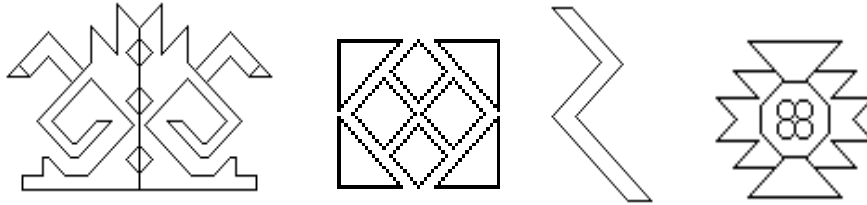
Bu motif Karaman’da koçboynuzu adı verilirken diğer yörelerde dağ tekesi ve koç ismiyle de bilinmektedir (Erberk, 2002, s. 34).

Kurt Ağzı, (Anahtarlık): Kurtlardan ve canavarlardan korunmak için dokumalarda kullanılmıştır. Tarih öncesi zamanlarda insanlar tehlikeli hayvanlardan kendilerini korumak için bu hayvanları taklit etmenin veya onlara benzer şekiller yapmanın doğru bir şey olduğuna ve onları koruduklarına inandıkları için kullanmışlardır (Yeşilyurt, 2014). Dokumaların göbek çevresinde ve zemininde kullanılmıştır.

Müzedede Bulunan Dokumalarda Kullanılan Geometrik Bezemeler

Geometrik biçimler kullanılarak oluşturulan motiflerdir. Motifler kendi içinde sınırlandırılabilirdiği gibi başlangıcı ve bitişi belli olmayan sonsuzluk etkisi çağrıştıran kompozisyonlarda uygulamaları görülmektedir.

Bereket: Birlikte kullanılmış “eli belinde ve koçboynuzu” motifleri bir erkek ve bir kadını belirtir. Bereket deseni dişiye gösteren iki elinde eli belinde motifi ve erkeği gösteren iki adet koçboynuzu motifinden oluşmaktadır (Erberk, 2002, s. 46). Kompozisyon ortasında göz ve bukağı gibi motiflerden meydana gelmektedir. Dokumaların zemin ve bordür kısımlarında kullanılmıştır (Bilgi formu 8).

Çizim 44. Yöre dokumalarında kullanılan bereket, dama, su yolu, yıldız motifleri

Dikdörtgen: Dokumalarda planlı ve düzenli bir hayatı ifade etmekte kullanıldığı dokuyuculardan elde edinilen bilgiler arasında yer almaktadır (Mavi, 2014). Karaman Müzesinde bulunan dokumaların zemin kısmında kullanılmıştır.

Su Yolu (Sığır Sidiği, Akıtma, Zigzag): Su, yeniden doğuşun bedensel ve ruhsal yenilenmenin, yaşamın akışkanlığının ve sürekliliğinin bir ifadesi olarak dokumalarda kullanılmaktadır (Bilgi formu 8). Ayrıca bereket, soyluluk, bilgelik, saflık ve erdemin sembolüdür (Erberk, 2002, s. 102). Dokumaların bordür, mihrap, zemin kısımlarında ve şerit bölmelerinde kullanılmıştır.

Fotoğraf 47. Su yolu

Fotoğraf 48. Yıldız

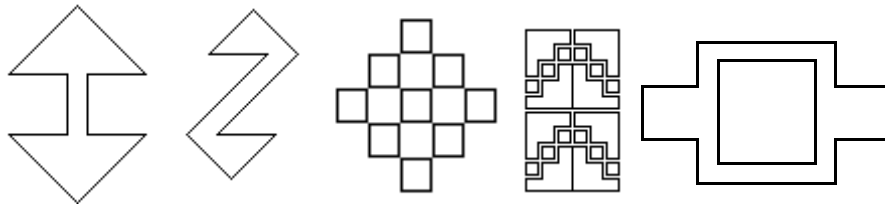
Fotoğraf 49. Koç boynuzu

Yıldız (Sekiz köşe): İç içe geçmiş üçgenlerden oluşmaktadır. Değişik örneklerle bir arada kullanılan bu motif, dokumalarda ulaşılmazlığı ve üretkenliği temsil etmektedir (Erberk, 2002, s. 86). Dokumaların bordür kısımlarında kullanılmıştır (Bilgi formu 11).

Müzedede Bulunan Dokumalarda Kullanılan Nesneli Bezemeler

Anadolu kadını günlük hayatta kullandığı objeleri estetik formlara sokarak dokumalarda da kullanmışlardır.

Bukağı (Erkek, Dişi): Aile birlikteliğinin devamına, âşıkların düşkünlüğüne ve birlikte olma arzusuna işaret ettiği dokuyucular tarafından elde edinilen bilgiler arasında yer almaktadır (Yeşilyurt, 2014). Dokumaların zemin kısmında kullanılmıştır.

Çizim 45. Yöre dokumalarında kullanılan bukağı, çengel, dama, saç bağı sandık motifleri

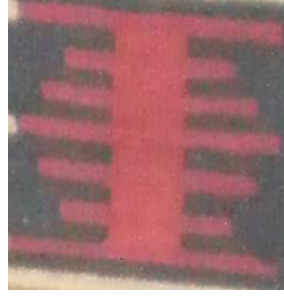
Çengel (Çakmak, Haç): Türk dokumalarında haç ve çengeller insanları tehlikelerden koruduğuna inanıldığı için sık sık dokumalara işlenmiştir (Erberk, 2002, s. 138). Dokumaların sedef, bordür, zemin ve mihrap kısımlarında kullanılmıştır (Bilgi formu 6).

Dama: Dokumaların ince sularında kullanılan üçgen formunda, kare şekillerden oluşan motifin adıdır. Dokumaların zemin ve mihrap kısımlarında kullanılmıştır (Bilgi formu 8).

Saç Bağı: Bu motif Anadolu kadınlarının saç kesimi ve saçlarına bağladıkları süslere göre farklılıklar göstermektedir (Bilgi formu 3). Kendini ifade etmek için sembolik bir dil kullanan genç kızların evlilik isteklerini belirtmek için kullanılan bir motif olduğu dokuyuculardan edinilen bilgilerde yer almaktadır (Mavi, 2014). Dokumaların göbek, zemin ve bordür kısmında kullanılmıştır (Bilgi formu 16).

Fotoğraf 50. Sandık

Fotoğraf 51. Tarak

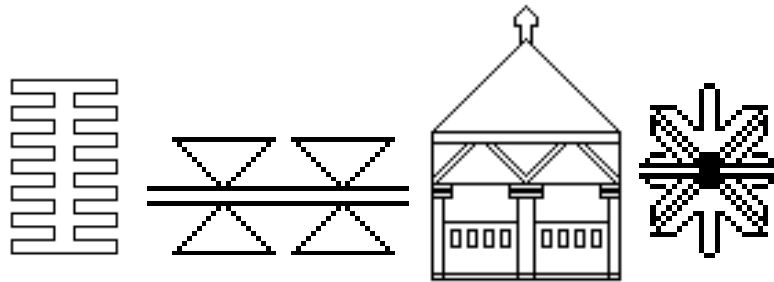

Fotoğraf 52. Ladik gülü

Sandık: Bu motif genelde genç bir kızın çeyiz sandığını simgeler (Kırzioğlu, 2001, s. 12). Bu sandığın içindeki nesneleri, eşinin evinde kullanmak için hazırlayan genç kızın beklentileri ve ümitleri dokuduğu dokumalara ve işlemlere yansıtılmıştır. Dokumalarda zemin ve bordür kısımlarında kullanılmıştır (Bilgi formu 7).

Anadolu'nun diğer yörelerinde sandık motifine çeyizlik adı verilmektedir (Erberk, 2002, s. 80).

Tarak: El motifine benzemekte olan bu motif, dokumanın kenarlarında su olarak ve dokumayı bölümlere ayırmakta kullanılmıştır (Bilgi formu 4). Dokumaların göbek çevresinde, zemin bölmelerinde, mihrapta, şerit bölmelerinde ve kenar suyu kısmında kullanılmıştır.

Çizim 46. Yöre dokumalarında kullanılan tarak, küpe, kubbe, aşk motifleri

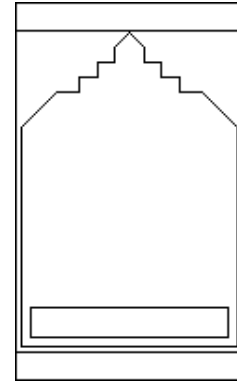
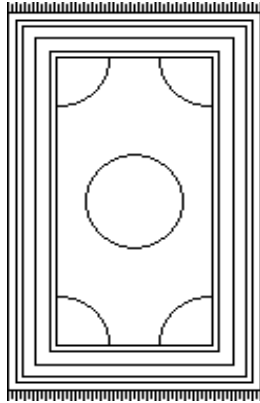
Küpe: Cinselliği sembolize eder. Genç kızların evlilik isteğini belirtmek için takıldığı bilinir. Erkekler ise küpe takarak mesleklerin zirvesinde olduklarını karşı tarafa iletmek için takmışlardır (Erberk, 2002, s. 70). Dokumaların zemin sınırlarında ve bordür kısımlarında kullanılmıştır (Bilgi formu 16).

Kubbe: Toplu olarak ibadet etmeyi öneren bağlayıcı ve bütünleyici bir ifade aracı olarak dokumalarda kullanılmıştır (Aytaç, 2002). Dokumaların bordür kısımlarında kullanılmıştır (Bilgi formu 12).

Aşk: Aşk ve birleşim motifi, Uzakdoğu kökenli ying-yang motifinin Anadolu yorumudur. Zıtlıkların ifade edilmesinde oldukça çok kullanılan bir motiftir. Birbirini tamamlayan iki zıt renkli parçadan oluşan aşk ve birleşim motifi Anadolu da dokumalarda çok kullanılmış bir motiftir (Aytaç, 2002). Dokumaların zemin kısmında kullanılmıştır.

4.3.8. Kompozisyon özellikleri

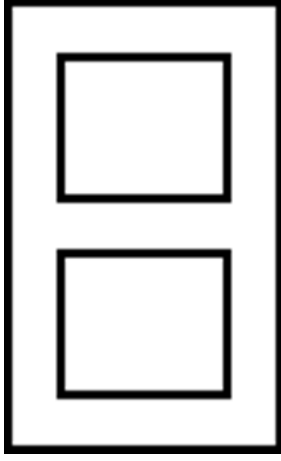
Karaman Müzesinde bulunan kirkitli havlı dokumalar genel olarak iki sedef, bir bordür ve göbekten oluşmaktadır. Havsız dokumalarda ise bazen bölümlere ayrılmadan bir bütün olarak bazen de bantlara ayrılarak dokunduğu tespit edilmiştir. Dokumalar zeminlere ayrılarak bir kompozisyon özelliği gösterir. Bu bölümlerin tamamı motifler ile bezenmiştir. Motifler birbiri ardına sıralanmasıyla kompozisyonda bir bütünlük meydana getirir. Dokumalarda kullanılmış olan mihraplar nişler üzerine oturtularak kompozisyon bütünlüğü sağlanmıştır. Dokumalarda insan ve hayvan figürleri kullanılmamıştır. Karaman ve çevresinde bulunan dokumalarda genellikle tek göbek kullanılmıştır.

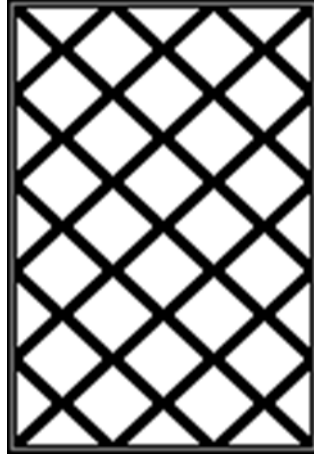
Çizim 47. Göbekli/Köşe Göbekli Dokuma Bölümleri Çizim 48. Mihraplı Seccade Bölümleri

Göbekli/ Köşe Göbekli Dokumalar: Halı sadece göbekli olabileceği gibi, göbeği oluşturan motiflerin $\frac{1}{4}$ ünün ya da farklı bir motifin köşelere yerleştirilmesiyle köşe göbeklide olabilir.

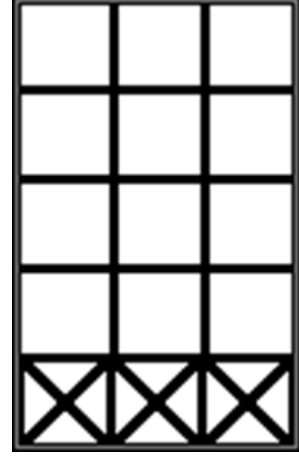
Mihraplı Dokumalar: seccade amaçlı yapılan bu halıların zemini mihrap formunda olduğundan bu adı almaktadır. Bordürlerin içerisinde kalan zeminde mihrap vardır. Ayna, mihrap ve ayaklık kısımlara ayrılmaktadır.

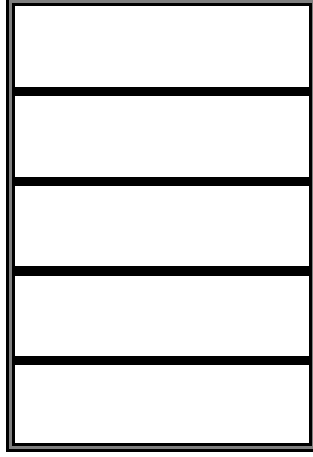
Çizim 49.

Çizim 50.

Çizim 51. Birim rapor

Çizim 52.Şeritlere ayrılmış

Çizim 53. Tam rapor

Aksaray ve Nevşehir de halkın şak kilim dediği iki parçalı dokumalar bulunurken Karaman'daki dokumalar tek parçadır (Deniz, 1994, s. 171-198; Karahan, 1998, s. 161-173).

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Karaman Müzesi'nde bulunan kirkitli dokumaları, bilimsel olarak inceleyip kayıt altına almak; şimdiye kadar müzede bulunan kirkitli dokumalar hakkında yeterli çalışma yapılmamasından dolayı büyük önem arz etmektedir. Yapılan araştırmada, verilere en iyi şekilde ulaşabilmek için çalışma grubu ve örneklem grubu ayrı ayrı ele alınmıştır. Çalışma grubu müzede çalışmakta olan 11 bireyden oluşmaktadır. Örneklem grubu ise müzede bulunan yöreye ait 41 adet kirkitli dokumadan oluşturulmuştur. Çalışma grubuna uygulanan yüz yüze anket formu sonucunda bireylerin ne kadar zamandır müzede çalıştıkları, burada bulunan dokumalar hakkındaki görüşleri, dokumaların nasıl muhafaza edildiği ve niçin sergi salonunda sergilenmedikleri, dokumaların buraya nasıl ve neden teslim edildikleri, dokuma teslim eden kişilerin müze yetkililerinden belirli bir talepte bulunup bulunmadıkları gibi bilgiler belirlenmiştir. Ve bunların sonucunda müzenin sergi salonunun küçük olduğu, dokumaları teslim eden kişilerin belirli bir ücret talep etmedikleri gibi bu dokumalara değer bile vermedikleri tespit edilmiştir. Örneklem grubunda tespit edilen 41 dokuma örneği teknik olarak incelenmiş ve elde edilen ölçülerin istatistiksel hesaplamaları yapılmıştır. Orijinal fotoğrafları çekilerek elde edilen veriler bilgi formu şeklinde düzenlenmiştir.

Yöre dokumacılığı yazılı belgelerden anlaşıldığına göre 16. Yy. dan bu yana varlığını sürdürmektedir. Erken dönem örnekleri küçük ebatlı dokumalar veya seccade örnekleridir. Bunların yanında yastık, heybe ve çuval örnekleri de görülür.

Karaman yöresinde kirkitli dokumacılığın köklü bir geçmişi bulunmaktadır. Uzun yıllar kadın bireyler, kendi ihtiyaçlarını karşılamak, çeyiz hazırlamak ve aile bütçesine az da olsa katkı sağlamak için evlerinde ve atölyelerde halı dokuma işlemini sürdürmüşlerdir. Günümüzde kirkitli dokumalara verilen yok olmaya yüz tutmuş ve makine halılarına

verilen değer artmıştır. Bu nedenle bireyler evlerinde bulunan dokumaları ya elden çıkarmış ya da müzelere teslim etmeye başlamışlardır.

Teslim edilen dokumalar müzenin ve teşhir salonunun küçük olmasından dolayı maalesef birkaç tanesi dışında depoda muhafaza edilmektedir. Burada bulunan kirkitli dokumalar hakkında herhangi bir tanıtım katalogu, makale ve broşür bulunmamaktadır.

Müzede bulunan kirkitli dokumaların genellikle düzgün dikdörtgen formda olduğu görülmektedir (Tablo 2). Müzede bulunan dokumaların büyük çoğunluğunu havlı dokumalar oluştururken, havsız dokumalarda büyük oran ile cicim dokuma tekniği dikkat çekmektedir (Tablo 3). Karaman müzesinde bulunan havlı dokumaların cinsleri incelendiğinde yastık birinci sırada, seccade ikinci sıradadır. Müzede en az bulunan havlı dokuma cinsi sedir ve uvaldır. Düz dokumalarda ise çuval birinci sıradadır. Yolluk ikinci sırada iken heybe azalan değerlerle bulunmaktadır. (Tablo 4).

Karaman müzesinde bulunan kirkitli dokumalarda malzeme olarak tamamen yn kullanılmıştır (Tablo 5). Dokumalarda düz dokumalar çoğunlukla 4.100-6 kg ağırlığındadır. Havlı dokumalar ise çoğunlukla 2.100-4 kg ağırlığındadır. (Tablo 6). Karaman müzesinde bulunan halıların tamamında Türk düğümü kullanılmıştır. İncelenen dokumaların dm² sindeki düğüm sıklığı kullanılan malzemelerin inceliklerinin farklı olmasından dolayı farklılık göstermektedir Düz dokumalarda 34x66, 36x68, 38x80 ve 40x78 kaliteler birinci sırada iken, havlı dokumalarda ise; %26.6 oran ile 24x26 ve 22x24 kaliteler birinci sırada (Tablo 7).

Müzede bulunan kirkitli havlı ve havsız dokumaların zemin rengine çoğunlukla beyaz, bezeme ipliklerinde ise en çok kırmızı renk kullanılmıştır (Tablo 8).

Müzede bulunan kirkitli dokumaların motif yerleşim düzenleri farklılıklar göstermektedir. Havlı dokumalarda köşe göbekli ve seccade gibi yerleşim planları kullanılırken havsız dokumalarda ise kompozisyonları altıgen formda göbeklerin zeminde değişik şekillerde tekrarı ile oluşmaktadır. Verilere göre Karaman müzesinde bulunan havlı dokumalarda en çok kullanılan motif; koçboynuzu iken en az kullanılan ise goncagül, lale, akrep ve kubbe motifleridir. Havsız dokumalarda ise; koçboynuzu ve dama motifleri birinci sırayı paylaşırken, yingyang, küpe, anahtar ve zikzak motifleri ise nadir rastlanan motifler olduğu tespit edilmiştir. (Tablo 9). Seccade halılarında mihrap nişlerinin üzerine oturtularak sembolik motifler ile zenginleştirilmiştir.

Karaman da bulunan dokumalar komşu il ve ilçe olan Mersin, Karapınar ve Aksaray yörelerinden etkilenmiştir.

5.2. Öneriler

Karaman yöresinde günümüzde kirkitli dokumacılık yok olmak üzeredir. Elde bulunan dokumalar da müzeye teslim edilmiştir. Müzenin ve teşhir salonunun küçük olmasından dolayı dokumaların tümü sergilenememektedir. Depolarda saklanmakta olan dokumaların tanıtımı yeterince iyi yapılamamaktadır. Bu nedenle bu ürünlerin uzman kişiler yardımı ile kategorilere ayrılarak sergilenebileceği büyük bir etnografya müzesinin kurulması yörede gereklilik arz etmektedir.

Müzedede bulunan kirkitli dokumalar hakkında tanıtım amaçlı broşür, kitap basılmalıdır. Teşhir salonunda ve depolarda saklanmakta olan dokumalar fotoğraflanarak katalog oluşturulmalıdır. Böylece müzeye gelen bireyler teşhir salonunda gördükleri dokumalar hakkında bilgi alabileceği gibi depoda bulunan dokumalar hakkında da bilgi sahibi olabilirler.

Geleneksel olan motifler konunun uzmanları tarafından tespit edilerek doğru bir şekilde ziyaretçilere yansıtılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acar, B. B. (1982). *Kilim, cicim, zili. sumak türk düz dokuma yaygılar*, İstanbul: Eren.
- Arseven, C. E. (1965). *Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul.
- Aslanapa, O. & Durul, Y. (1973). *Selçuklu halıları*, İstanbul: Ak.
- Aslanapa, O. (1997). *Türk halı sanatının tarihi gelişmesi*, Ankara.
- Aytaç, A. (1997). *Selçuklu Halıları*, Ankara, *Tarım ve Köy Dergisi*, 114, 32-35.
- Aytaç, A. (2006). *Geleneksel Türk el dokumacılığı sanatı*, Konya.
- Barışta, H. Ö. (1988). *Türk El Sanatları*, Ankara Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Başaran, F. N. & Güneş, H. (2008). *Çanakkale ili Yenice İlçesi davutköy halılarından örnekler*. I. Ulusal El Sanatları Sempozyum Bildirileri, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Başaran, F. N. (2006). *Konya Ereğli ilçesinde el dokuması halıcılık ve üretilen halıların bazı özellikleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Demir, A. (2006). *Sentetik Filament İplik Üretim ve Tekstüre Teknolojileri*. İstanbul.
- Deniz, B. (1988). *Ayvacık yöresi düz dokuma yaygılar*, Ankara.
- Deniz, B. (1994, Ekim). *Geçmişte ve Günümüzde Aksaray Halıları-I*. Aksaray Cemaleddin Aksarayı Sempozyumu, İstanbul.
- Deniz, B. (2000). *Türk Dünyasında halı ve düz dokuma yaygıları*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi.
- Durul, Y. (1987). *Türk kilim motifleri*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü.
- Edgü, F. (1986). *Karapınar tülü halıları*. İstanbul: Ada .
- Erberk, M. (2002). *Çatalhöyükten günümüze anadolu motifleri*, Ankara Kültür Bakanlığı.
- Eyice, S. (1971). *Karadağ (Binbir Kilise) ve karaman çevresinde arkeolojik incelemeler*, İstanbul.

- Genç, M. (2003). *Silifke Türkmenlerinde dokuma ve boyama özellikleri*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Görgünay, N. (1980). *Atatürk Üniversitesi halıcılık ve yünlü el sanatları enstitüsündeki gündüzlü öğrencilerin sorunları ile iş yerinde öğretimi etkileyen faktörler*. Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, Ankara Üniversitesi, Erzurum.
- Gündüz, İ. (1980). *Bütün yönleriyle karapınar*, Konya: Kuzucular.
- Gürbüz, U. (1988). *Türk halılarında doğal renkler ve boyalar*, Ankara.
- Gürcüm, H. B. (2005). *Tekstil malzeme bilgisi*, Ankara.
- Işıksaçan, G. (1964). *Batı Anadolu'nun başlıca halı merkezlerinde imal edilen halıların desen ve kaliteleri üzerinde araştırmalar*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.
- Karahan, R. (1998). *Konya Ereğli yöresinde Begdik Adıyla Bilinen Bir Grup Türk Kilimi*. Türk Soylu Halkların Halı Kilim ve Cicim Sanatı, Uluslar Arası Bilgi Şöleni Bildirileri, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Ankara.
- Karaman Belediyesi, (2007). *Karaman Dergisi*, Karaman.
- Kırzioğlu, N. (2001). *Altaylardan tuna boyuna türk dünyasında ortak yanırlar (Motifler)*, Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Mavi, A. (2014). *Dokuma Ustası*, Karaman.
- Onuk, T. & Akpınarlı, F. (1988). *Güneydoğu Anadolu Karakeçili Türkmen Kilimleri*, Türk Soylu Halkları Halı, Kilim ve Cicim Sanatı Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri, Ankara.
- Onuk, T. (1994). *Kenzin (Ardıçlı) tırlık dokumalarından örnekler*. Kamu ve Özel Kuruluşlarla Orta Öğretimde, Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşım ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri, İzmir- Ankara.
- Ölmez, F. N. (1999). *Niğde ilinde el dokusu halıcılık ve üretilen halıların bazı teknolojik özellikleri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Önder, M. (1991). Anadolu'da Kilimlerde Konuşur, Türkiye İş Bankası Yayını, *Kültür ve Sanat Dergisi*, 3(11), 43-44.
- Öney, G. (1975). *Anadolu Selçuklu Mimarisinde süsleme ve el sanatları*. İstanbul: Türkiye İş Bankası.

- Sanıbelli, E. (1984). *Günümüz Türk halılarında yozlaşma nedenleri*. Kamu ve Özel Kuruluşlarla Orta Öğretimde, Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşım ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri, Kültür Bakanlığı. Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, İzmir-Ankara 1994.
- Soysaldı, A. (2009). *Düz dokuma teknikleri ve teknik desen çizimleri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi.
- Sözen, M. & Sakaoğlu, N. (2005). *Şikari Karamanname*, (Karamaniler'in Tarihi). Karaman.
- T.C. Karaman Valiliği. (2003). Trük Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi anma etkinlikleri, Karaman, *Karaman Dil-Kültür ve Sanat Dergisi*, 17-22.
- Tekçe, F. (1993). *Pazırık, Altaylardan bir halının öyküsü*, Sanat Tarihi Dizisi, Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Topal, C. (2007). *Karaman kültür envanteri*. Karaman: Karaman Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.
- Tozun, H. (1997). *Gördes halılarının grafiksel olarak incelenmesi ve morfolojik özellikleri*. Türkiye'de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyumu, Kültür Bakanlığı. Ankara.
- TSE. (1991, Şubat). *Halılar- el dokuması- deney numunesi alınacak alanların seçimi ve numune alma*, Ankara: Türk Standartları Enstitüsü (TS 5241).
- TSE. (1992, Mart). *Tekstil yer döşemeleri-el dokusu halılar- düğüm tiplerinin tarifi ve tayini*. Ankara: Türk Standartları Enstitüsü (TS 2892).
- TSE. (1992, Nisan). *Tekstil Yer Döşemeleri- El Dokusu Halılar- Türk Halıları*. Ankara: Türk Standartları Enstitüsü (TS 43).
- TSE. (2003, Nisan). *Halı dokumacı*. Ankara: Türk Standartları Enstitüsü (TS 13020).
- Türk El Dokuması Halılar*, (Katalog 1). Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü.
- Türk El Dokuması Halılar*, (Katalog 2). Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü.
- Türk El Dokuması Halılar*, (Katalog 3). Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü.

- Türk El Dokuması Halılar*, (Katalog 4). Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü.
- Türk El Dokuması Halılar*, (Katalog 5). Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü.
- Uzunöz vd. (2004). *Dokuma Teknolojisi*. İstanbul.
- Yazar, A. (2005). *El sanatları*. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Yaygın Çiftçi Eğitim Projesi, Ankara: Yayçep.
- Yetkin, Ş. (1991). *Türk Halı Sanatı*. İstanbul: Türkiye İş Bankası.
- Yetkin, Ş. (1974). *Türk Halı Sanatı*, İstanbul.
- Yemiş, B. (2008). *Karaman'a bakış*. Karaman, 1(2), 42-48.
- Yeşilyurt, C. (2014). *Dokuma ustası*, Karaman.

EKLER

EK-1. Bilgi Formu Örneği

Örnek No	:
Envanter No	:
İlgili Koleksiyon	:
Kolleksiyona Geliş Tarihi	:
Kolleksiyona Geliş Biçimi	:
Koleksiyondaki Yeri	:
İnceleme Tarihi	:
Ürünün Yapılış Tarihi	:
Onarım Görüp Görmediği	:
Ürünün Cinsi	:
Ürünün Boyutları (En x Boy)	:
Dokuma Yoğunluğu (10 cm’de)	:
Dokuma Ağırlığı	:
Kullanılan Gereçler	:
Atkıda	:
Çözü İpliği	:
Bezeme İpliği	:
Uygulanan Teknik	:
Kullanılan Renkler	:
Çözgüde	:
Bezeme İpliği	:
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	:
Bitkisel Bezeme	:
Geometrik Bezeme	:
Nesneli Bezeme	:
Sembolik Bezeme	:
Kompozisyon	:

EK-2. Görüşme Formu Örneği

1. Adınız Soyadınız
2. Yaşınız
3. Uzmanlık alanınız
4. Karaman müzesinde kaç yıldır görev yapıyorsunuz?
5. Müzede daha önce yöresel dokumalarla ilgili bilimsel bir çalışma yapıldı mı?
6. Cevap Evet ise; kim ne zaman nasıl bir çalışma yaptı?
Cevap Hayır ise; neden yapılmadı?
7. Müzenin tanıtım amaçlı hazırladığı ve tanıtım amaçlı dağıttığı broşür/dergi var mı?
8. Müzede bulunan kirkitli dokumalar niçin sergi salonunda sergilenmemektedir?
9. Müzede bulunan kirkitli dokumalar nasıl korunmaktadır?
10. Müzede bulunan kirkitli dokumalar ile ilgili görüşleriniz?
11. Müze deposunda bulunan kirkitli dokumalar kimler tarafından, niçin size teslim edilmektedir?
12. Dokumaları teslim eden kişilerin sizden talepleri var mı varsa neler?

EK-3. Müze İzin Belgesi

2013
Piri Reis Dünya Haritası'nın
500. Yılı Dönümü

T.C.
KARAMAN VALİLİĞİ
Müze Müdürlüğü

Sayı : 69050383-155 - 843
Konu : Bilimsel Müze Araştırmaları

31 /07/2013

Sayın: Derya KONUK
Elmaşehir Mahallesi
Toki Evleri C:13/5 KARAMAN

- İlgi: a) 10/08/1984 tarih ve 18485 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kültür ve Tabiat Varlıklarıyla İlgili Olarak Yapılacak Araştırma, Sondaj ve Kazılar Hakkında Yönetmelik.
b) 26/01/1984 tarih ve 18293 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Müzelerle Müzelere Bağlı Birimlerde ve Örenyerlerindeki Kültür Varlıklarının Film ve Fotoğraflarının Çekilmesi Mulaj ve Kopyalarının Çıkarılması Hakkında Yönetmelik.
b) Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 27/03/2001 tarih ve 2487 sayılı yazısı.
c) Bakanlığımız, Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü'nün 20/04/2009 tarih ve B.16.1.DÖS.0.05.00.00/75250 sayılı yazısı.
e) Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 06/05/2010 tarih ve 95218 sayılı yazısı eki Bakanlık Makamının 06/05/2010 tarih ve 95217 sayılı onayı.
f) 26/07/2013 tarihli başvurunuz.

"Karaman Müzesinde bulunan havlı ve havsız dokumalar" konusu ile ilgili olarak,

- Çalışmanın ilgi (a), (b), (c), (d) ve (e)'de kayıtlı yazı, genelge ve yönetmelikler kapsamında gerçekleştirilmesi,
 - Çalışmanın başlayacağı tarihin Müze Müdürlüğü'ne 2 gün önceden bildirilmesi ve randevu alınarak çalışılması,
 - Çalışılacak eserlerin kazı malzemesi olması durumunda kazı başkanından yazılı izin alınması ve müzeye ibraz edilmesi,
 - Müze Müdürlüğü'nün belirleyeceği şartlara uyulması ve gerekli güvenlik önlemlerine riayet edilmesi,
 - Müze Müdürlüğünce uygun görülen eserler üzerinde çalışılması ve teşhir düzeninin bozulmaması;
- koşullarıyla, 2013 yılında araştırma yapılması ve fotoğraf çekilmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Çalışmanın tamamlanmasının ardından hazırlanacak araştırma metni, çizim, fotoğraf vb. belgeyi içeren, mümkünse CD ortamına aktarılmış çalışma raporu ile ileride yayımlanması halinde kitap ve ayrıntıların Müze Müdürlüğü'ne gönderilmesi gerekmektedir.

Ashar elha alda
Türkiye

A

2013
Piri Reis Dünya Haritası'nın
500. Yıl Dönümü

T.C.
KARAMAN VALİLİĞİ
Müze Müdürlüğü

Söz konusu çalışmanın tamamlanamaması ve 2013 yılında da araştırmaya devam edilmesinin istenmesi halinde, öngörülen çalışma tarihinden 3 ay önce olmak üzere, 31 Aralık 2013 tarihine kadar araştırmacının mensubu bulunduğu bilimsel kurum veya kuruluş vasıtasıyla talepte bulunması hususunda bilgi ve gereğini rica ederim.

Abdulbari YILDIZ
Müze Müdürü

Adres: İmaret Mah. Turgut Özal Cad. No: 3 70100 KARAMAN Tel:(338) 213 15 36 Faks: (338) 212 98 61

GAZİ GELECEKTİR..